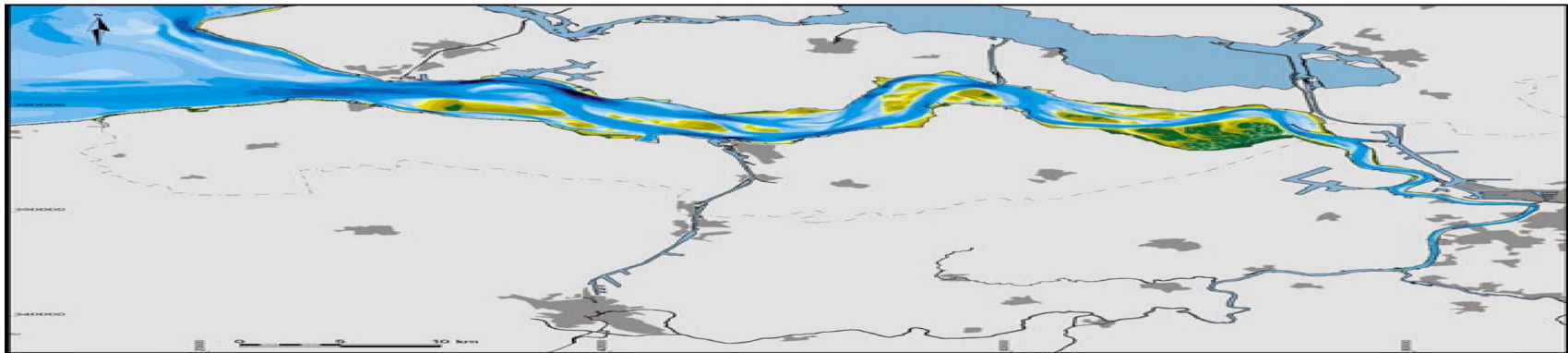

Het Schelde-estuarium in het vizier: *een overzicht van projecten, plannen en studies*

maart 2003

Opdrachtgever

Projectdirectie ontwikkelingsschets Schelde-estuarium

Opdrachthouder

**Tijdelijke Vereniging van ERM, o2 consult en Studiegroep
Omgeving**

Het Schelde-estuarium in het vizier: *een overzicht van projecten, plannen en studies*

maart 2003

Opdrachtgever

Projectdirectie ontwikkelingsschets Schelde-estuarium (proSes)

Postadres Postbus 299, NL-4600 AG Bergen op Zoom

T +31 164 212800 / F +31 164 212801 / E info@proses.nl

Projectbegeleiders: ing.sbk.Patrick Vandeveld en ir. M.J. (Marieke) van Nood

Opdrachthouder

Tijdelijke Vereniging van ERM, o2 consult en Studiegroep Omgeving

Environmental Resources Management (ERM)

p/a ERM België N.V.

Posthoflei 3 bus 6 / B-2600 Antwerpen / T +32 3 2873650 / F +32 3 2873679 / E h.zijst@erm.nl / W www.erm.nl

Projectmedewerkers: mr. J. (Hans) van Zijst en Piet Snoeck

o2 consult

Uitbreidingstraat 390 / B-2600 Antwerpen / T +32 3 286.75.86 / F +32 3 4401393 / E info@o2consult.be / W www.o2consult.be

Projectmedewerker: Frank D'hondt

Studiegroep Omgeving

Uitbreidingstraat 390 / B-2600 Antwerpen / T +32 3 4482272 / F +32 3 4401393 / E info@studiegroepomgeving.be /

W www.studiegroepomgeving.be

Projectmedewerker: Johan De Greef

INHOUD

1	INLEIDING	2
1.1	PROSES	2
1.2	DE OPDRACHT VOOR DIT RAPPORT	2
1.3	LEESWIJZER	3
2	AANPAK EN VERANTWOORDING	4
2.1	GEVOLGDE AANPAK	4
2.2	AFBAKENINGEN	4
3	TOETSINGSKADER	7
3.1	INLEIDING	7
3.2	EUROPESE EN GRENSOVERSCHRIJDEND KADER	7
3.3	NEDERLANDSE TOETSINGSKADER	9
3.4	BELGISCH/VLAAMSE TOETSINGSKADER	15
4	DE PROJECTENLIJST EN DE FICHES	22
4.1	INLEIDING	22
4.2	DE PROJECTENLIJST	22
4.3	DE FICHES	23
4.4	DE KAARTEN	23

1 INLEIDING

1.1 PROSES

De Projectdirectie Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (ProSes) is de organisatie die namens de Vlaamse en de Nederlandse regering uitvoering geeft aan een belangrijk onderdeel van de Langetermijnvisie Schelde-estuarium, namelijk de ontwikkelingsschets voor het gebied van Gent tot en met de monding van de Westerschelde in de Noordzee. In deze schets staan drie thema's centraal:

- Veiligheid: garanderen van een adequate bescherming tegen overstromingen in de regio;
- Toegankelijkheid: waarborgen van een veilige en goede toegankelijkheid van de Vlaamse en Nederlandse havens in de Schelde;
- Natuurlijkheid: handhaven en herstellen van een dynamisch en gezond ecosysteem en beschermen van de natuur in het gebied.

Belangrijkste product van ProSes is een Ontwikkelingsschets 2010 met bijbehorende Strategisch Milieueffectrapport, Maatschappelijke Kosten-Baten-Analyse en Natuurontwikkelingsplan. De schets dient naar de huidige planning in de loop van 2004 gereed te zijn.

1.2 DE OPDRACHT VOOR DIT RAPPORT

Ter voorbereiding van bovengenoemde producten heeft ProSes de Tijdelijke Vereniging van Environmental Resources Management, o2 consult en Studiegroep Omgeving (hierna: TV) opdracht verleend tot het opstellen van een projectenlijst en een aantal fiches¹.

De projectenlijst

De projectenlijst dient een zo volledig mogelijk overzicht te geven van projecten, plannen en studies, die van invloed kunnen zijn op de Ontwikkelingsschets of waarmee ProSes rekening dient te houden bij de opstelling van die schets. Daarbij gaat het vooral om de relatie van die projecten, plannen en studies met bovengenoemde thema's, en in mindere mate met een tweetal subthema's, namelijk recreatie en visserij.

De fiches

ProSes heeft aan TV voorts gevraagd voor de meest relevante projecten en plannen fiches te maken waarin de kerngegevens worden samengevat als quick reference materiaal. Voor de projecten, plannen en studies die niet zodanig relevant zijn dat zij een fiche rechtvaardigen,

¹ Met 'fiche' bedoelen we hetzelfde als een 'steekkaart'.

wordt volstaan met een vermelding van de belangrijkste gegevens in de overzichtslijst.

1.3 LEESWIJZER

TV heeft de opdracht uitgevoerd in de periode van 6 januari tot en met 20 februari 2003 en presenteert de resultaten in dit rapport.

Het rapport is als volgt ingedeeld:

In hoofdstuk 2 wordt verslag gedaan van de **aanpak** die TV in overleg met ProSes heeft gevolgd. Onder meer wordt toegelicht wie zijn benaderd voor het verkrijgen van informatie. De lijst van uiteindelijk geraadpleegde personen binnen deze organisaties is opgenomen in Bijlage 1. In hoofdstuk 2 wordt tevens verantwoording afgelegd over de afbakeningen die zijn gehanteerd, onder meer ten aanzien van de geografie en ten aanzien van het begrip 'relevantie' van projecten voor de thema's van de Ontwikkelingsschets: veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid.

In hoofdstuk 3 wordt het **toetsingskader** voor de belangrijkste elementen van de Ontwikkelingsschets weergegeven, zowel voor Nederland als voor België/Vlaanderen. Tevens wordt op de Europese en grensoverschrijdende beleidscontext ingegaan.

In hoofdstuk 4 wordt de **Projectenlijst** geïntroduceerd. Deze lijst is opgenomen als Bijlage 2 en bevat 175 projecten, plannen en studies, telkens met een beknopte beschrijving en de eventuele verwijzing naar een uitgebreidere fiche. Deze **fiches** zijn opgenomen in Bijlage 3 van het rapport. Tenslotte is als Bijlage 4 een viertal **kaarten** opgenomen, welke de aard en omvang van de projecten (met name de fiche-projecten) visualiseren. Naast een algemene kaart wordt voor elk van de drie thema's een aparte kaart geboden.

2 AANPAK EN VERANTWOORDING

2.1 GEVOLGDE AANPAK

In overleg tussen ProSes en TV is een lijst van te raadplegen instanties en organisaties samengesteld, zowel in de publieke als de private sector. Het betreft organisaties die zeker dan wel mogelijkwijze plannen, projecten en/of studies onder handen hebben (gehad), welke relevant zijn voor de Ontwikkelingsschets. De lijst is gaandeweg nog gegroeid op grond van doorverwijzingen door geraadpleegde organisaties. In Bijlage 1 is de lijst opgenomen van alle gecontacteerde organisaties met hun adresgegevens.

Gezien de relatief korte doorlooptijd van het onderzoek (zeven weken) is er voor gekozen om alle organisaties eerst een brief van ProSes te sturen, waarin zij geattendeerd werden op het op handen zijnde onderzoek voor de projectenlijst en waarbij TV werd geïntroduceerd als onderzoeksbureau. Vervolgens zijn de organisaties waarvan TV verwachtte de meest concrete projectinformatie te ontvangen, bezocht door interviewers. De overige organisaties zijn telefonisch benaderd. Waar mogelijk zijn documenten in ontvangst genomen, maar veelal bleken betrokken organisaties reeds materiaal aan ProSes ter

beschikking te hebben gesteld, hetgeen door de TV onderzoekers geraadpleegd kon worden ten kantore van ProSes in Bergen op Zoom.

Het aldus verkregen materiaal is gerubriceerd en verwerkt in werklijsten, die vervolgens door TV zijn omgewerkt tot de thans in dit rapport opgenomen lijsten en kaarten. Na tussentijds overleg met de opdrachtgever is voorts overeengekomen om aan de projectenlijst een algemeen toetsingskader te doen voorafgaan, zowel voor Nederland als voor België/Vlaanderen.

Het conceptrapport is besproken met de opdrachtgever en vervolgens aangepast en afgerond.

2.2 AFBAKENINGEN

Het Schelde-estuarium is reeds vele jaren in studie. Cultuur en natuur gaan hand-in-hand en maakt dat het aantal publicaties over het gebied schier oneindig is. TV heeft een aantal afbakeningen moeten aanbrengen in het te bestuderen en te verwerken materiaal, vooral om een overzichtelijke presentatie van het eindrapport te waarborgen. Hieronder volgt een opsomming van de gehanteerde afbakeningen.

2.2.1 Geografische afbakeningen

Het onderzoeksgebied strekt zich uit van de Haven van Gent tot en met de monding van de Westerschelde ter hoogte van de Vlake van Raan. Ten aanzien van de zijrivieren van de Schelde heeft TV zich beperkt tot de benedenstroomse rivieren waarin getijdewerking aanwezig is. Het Kanaal van Terneuzen naar Gent is niet meegenomen, wel de monding en omliggende kuststrook bij Terneuzen. Over het algemeen zijn alle buitendijkse ⁽²⁾ activiteiten geïnventariseerd, omdat deze vrijwel altijd met het thema Natuurlijkheid samenhangen, soms ook met Toegankelijkheid.

Alle activiteiten die samenhangen met intensievere recreatieve of industriële druk zijn wel in kaart gebracht, aan de zuidoever vanaf het Zwin en aan de Noordoever vanaf Vlissingen, vervolgens aan beide oevers in oostelijke richting. Hiervan kan namelijk een verhoogde verkeersdruk ten gevolge van pleziervaart respectievelijk vrachtautovaart op de Westerschelde het gevolg zijn, van belang voor het thema Toegankelijkheid.

De vele activiteiten die plaatsvinden aan de oevers van de Schelde en de Westerschelde, maar die niet direct of indirect met de drie thema's te maken hebben zijn buiten beschouwing gebleven. Voorbeelden hiervan

(2) Buitendijks betekent in dit rapport aan de waterzijde van de dijk.

zijn een aantal ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten in de gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen en wegeaanleg in de regio Antwerpen. Er is echter wel rekening gehouden met een bijzonder aspect van infrastructurele werken, namelijk de eventuele noodzaak om tot natuurcompensatie over te gaan (zie par. 2.2.3). Tenslotte is ook gekeken naar binnendijkse projecten waaraan een risico voor de waterveiligheid kleefde.

2.2.2 Leeftijd van initiatief

Zoals reeds eerder gesteld, er worden al decennia lang plannen en studies uitgevoerd naar velerlei aspecten van het Schelde-estuarium. Al in de periode van de planning van de Deltawerken en de versterking van de dijken na de Ramp van 1953 is veel beschreven en bestudeerd. TV heeft er in het onderzoek voor gekozen geen harde datum als startpunt te kiezen. Sommige plannen zijn op zich gedateerd, maar kunnen zo maar weer relevant worden. TV heeft er voor gekozen de geraadpleegde organisaties te laten aangeven of enigszins gedateerde plannen, studies of projecten relevant kunnen zijn in het kader van de Ontwikkelingsschets 2010, dan wel weer relevant kunnen worden. Indien een bron daar positief op reageerde, heeft TV het initiatief alsnog opgenomen.

Overigens past de kanttekening dat oudere plannen vaak in een nieuw jasje voortleven, waardoor een leeftijdscriterium voor initiatieven sowieso enigszins arbitrair is.

Ten aanzien van hele nieuwe plannen: TV ondervroeg organisaties in de periode van 6 januari tot en met 20 februari 2003 en deed een beroep op vrijwillige medewerking van allen, ondersteund door een introductiebrief van ProSes. Mogelijkerwijze hebben organisaties om hen moverende redenen afgezien van het vermelden van zeer recente ideeën, omdat bijvoorbeeld nog geen bestuurlijke dekking bestaat of men het te vroeg vindt om via deze inventarisatie plannen in een onrijp stadium naar buiten te brengen. Mede hierom is dit rapport een momentopname; na oplevering door TV zal ProSes regelmatig onderhoud moeten blijven uitvoeren aan de projectenlijst om deze up-to-date te houden.

2.2.3 Relevantie voor de thema's

Wellicht het moeilijkste criterium, maar wel een heel belangrijk aspect in de bepaling van de fiches, is de kwestie van de relevantie van een project, plan of studie in relatie tot de drie thema's Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid (en in mindere mate de subthema's recreatie en visserij). Een project wordt als relevant aangemerkt indien het rechtstreeks van invloed is op één of meer van de drie thema's (of subthema's). Ten aanzien van het thema Natuurlijkheid is een ruimere interpretatie van relevantie aangenomen, omdat ProSes in de totstandkoming van de Ontwikkelingsschets 2010 een goed inzicht moet hebben in Natuurcompensatiegebieden, welke reeds zijn aangewezen of aangewezen kunnen gaan worden ter compensatie van infrastructurele

werken in de regio (niet noodzakelijkerwijze Schelde-estuarium gerelateerd).

Projecten etc. die niet relevant zijn voor een der thema's zijn opgenomen als categorie D in de projectenlijst, indien voor ProSes kennisname van zo'n studie of plan toch van belang kan zijn om andere redenen, bijvoorbeeld tellingen van scheepvaartbewegingen, indicatoren voor een gezond ecosysteem of recreatietellingen.

3 TOETSINGSKADER

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het ruimtelijke toetsings- of beleidskader waarbinnen de ontwikkeling van de schets voor 2010 de komende jaren dient plaats te vinden. Het gaat hierbij om de belangrijkste geïntegreerde kaders ten aanzien van ruimtelijke ordening, milieubeheer, natuurbeheer, toegankelijkheid en waterveiligheid. Het toetskader kan beschouwd als een primaire 'checklist' waarnaar de Ontwikkelingsschets zich zeker moet richten om draagvlak te verwerven bij de diverse betrokken beleidsinstanties. Daarbij dient wel rekening gehouden te worden met diverse 'hardheidsgraden', variërend van indicatieve beleidsvisies tot juridisch bindende beleidsuitspraken.

Paragraaf 3.2 ziet op de gehele regio vanuit het perspectief van de Europese Unie en de grensoverschrijdende beleidscontext, paragraaf 3.3 schetst het Nederlandse beleidskader en paragraaf 3.4 schetst het Belgisch/Vlaamse kader. Alle hierna beschreven beleidskaders zijn tevens opgenomen in de Projectenlijst. Van sommige is omwille van het directe belang voor proSes een aparte fiche gemaakt. De opsomming in het rood laat de belangrijkste beleidskaders in een oogopslag zien.

3.2 EUROPESE EN GRENSOVERSCHRIJDEND KADER

- **EROP**
- **Visie Noordwest-Europa en Noordzeevisie**
- **Tweede Benelux Structuurschets**
- **Delta-perspectief**

De Europese Unie heeft zelf geen bevoegdheden op gebied van RO. Op allerlei beleidsterreinen wint de Europese schaal echter aan belang. In mei 1999 hebben de (15) EU-ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening het **Europees Ruimtelijk Ontwikkelings Perspectief** (EROP) aangenomen. Het EROP is strategisch en globaal van karakter. De visie van het EROP sluit goed aan op de nationale en gewestelijke beleidsvisies van respectievelijk Nederland en Vlaanderen. Het EROP is ondanks het gebrek aan feitelijke status toch relevant voor de Ontwikkelingsschets voor het Schelde-estuarium, omdat het ruimtelijke inrichtingsprincipes aanreikt die op een geïntegreerde manier omgaan met het ruimtelijk relevante Europese sectorbeleid (met name gericht op transport, natuur, water, landbouw). De EROP-principes zijn in het kader van Interreg II reeds toegepast op een visie voor Noordwest-Europa, maar zonder veel meerwaarde voor de Ontwikkelingsschets. Dat is meer het geval m.b.t. de Tweede Benelux Structuurschets (zie verder).

Naast het EROP heeft de EU tal van sectorale beleidskaders, vaak onder de vorm van (kader)richtlijnen, groenboeken of witboeken. De voor de Ontwikkelingsschets meest relevante documenten staan opgelijst in de projectenlijst (zie bijlage 2).

In de **Tweede Benelux Structuurschets** (2000) zijn vier gezamenlijke thema's door de deelnemende landen/gewesten uitgewerkt, t.w. locatiebeleid, hoofdinfrastructuur, landelijke gebieden en ecologische hoofdstructuur. Net als het EROP is de TBS strategisch en globaal van karakter, maar de TBS is veel meer uitgesproken ruimtelijk en gebiedsgericht. In de visie van de Tweede Benelux Schets wordt het Schelde-estuarium centraal geplaatst in de zogenaamde Benelux-Delta, dat is het centraal verstedelijkte gebied van Benelux en omgeving. Voor Benelux-Delta wordt een sterk pleidooi gehouden om economische en ecologische functies in evenwicht te houden of te herstellen. Deze visie is nader uitgewerkt door het Samenwerkingsverband Rijn-Schelde Delta.

Het initiatief voor de Rijn-Schelde-Delta samenwerking is genomen in het midden van de 90-er jaren. Zowel in de Nederlandse Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening (Extra) als in het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen werd aandacht besteed aan de noodzaak tot verdere grensoverschrijdende afstemming en samenwerking in (delen van) het gebied van de Rijn-Schelde Delta. De overheden en het bedrijfsleven hebben de samenwerking in oktober 1995 bekrachtigd in een

Intentieverklaring. In mei 1999 is het Delta-akkoord (2000-2005) gesloten tussen de partners. De samenwerking richt zich op de economische en de ruimtelijke ontwikkeling van de Delta, in de vorm van het gezamenlijk opzetten van visies en projecten. Het **Delta-perspectief** (juli 1998) biedt daarvoor een basis. Het Perspectief geeft zowel gebieden als thema's aan die kunnen worden uitgewerkt tot projecten. Het Delta Perspectief, een Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief, en de notities die ter voorbereiding daarvan zijn gemaakt - waaronder **Perspectief op Synergie**, met een uitvoerige beschrijving van de planningscontext van dat moment - geven de richting aan hoe de partners de Delta zien en hoe zij de kansen op ontwikkeling ervan inschatten. In het Delta-perspectief zijn over een breed veld projecten aangeduid die tot doel hebben op deelterreinen vernieuwing door samenwerking dichterbij te brengen. In het kader van een Interreg IIC-project rond Open ruimte in Grensoverschrijdende (Stedelijke) Netwerken, is een pilootproject ondernomen rond het overgangsgebied van de haven van Antwerpen en het grensoverschrijdende polderlandschap als overgang naar de Brabantse wal. Voor dat gebied is een aparte structuurschets opgesteld, het **Landschapspark Kempen-Zeeland**. In deze structuurschets wordt naar een nieuw evenwicht gezocht tussen de economische functies van de haven en de ecologische en landschappelijke functies van de aangrenzende poldergebieden en de overgang naar de hogere zandgronden.

Met deze grensvisie zijn we op het niveau beland van geïntegreerde visies en concepten op delen van het grensgebied in het Schelde-

estuarium. In dat verband kan nog gewezen worden op de visies en beleidsplannen voor het grensoverschrijdende Krekengebied, waaronder het Zwingebied, waarrond een aparte Zwincommissie actief is.

3.3 NEDERLANDSE TOETSINGSKADER

3.3.1 Algemeen

Het beleid inzake natuur, water, milieu, economie en aanverwante onderwerpen wordt in Nederland op nationaal niveau vastgelegd in de zogenaamde 'grote Rijksnota's', die periodiek worden vernieuwd, aangepast aan nieuwe politieke, bestuurlijke en inhoudelijke gezichtspunten. Voor elk van deze onderwerpen bestaat ook een regelgevend kader, maar dat valt buiten het bestek van deze studie. De Rijksnota's worden vertaald in provinciale plannen en uiteindelijk in gebiedsgerelateerde visies (mede van waterschappen) en lokale plannen en uitvoeringsprojecten. Ten aanzien van de drie ProSes thema's Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid is dit algemene bestuurlijke proces niet wezenlijk anders georganiseerd, zij het dat ten aanzien van natuurlijkheid veelvuldig wordt samengewerkt met particuliere natuurbeheersorganisaties.

3.3.2 Ruimtelijke Ordening

- **Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening**
- **Tweede Structuurschema Groene Ruimte**

- **Vierde Nationaal Milieubeleidsplan**
- **Nota Natuur voor Mensen, Mensen voor Natuur**
- **Streekplan Zeeland**
- **Profielnota voor het omgevingsbeleid**
- **Gebiedsplan West Zeeuws-Vlaanderen**
- **Gemeentelijke bestemmingsplannen**

Ten aanzien van de Ruimtelijke Ordening worden de grote lijnen van de ruimtelijke invulling van Nederland bepaald aan de hand van de **Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening**, uitgebracht onder verantwoordelijkheid van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening zet het kabinet het ruimtelijke beleid voor de komende decennia uiteen. De hoofdkeuzen van deze Vijfde Nota worden neergelegd in een Planologische Kernbeslissing (PKB). Daardoor krijgen zij wettelijke status. Dat is nodig om te verzekeren dat het nationaal ruimtelijk beleid doorwerkt in de plannen van andere overheden. Deel 4 van de PKB (de definitieve Vijfde Nota) kan pas na parlementaire behandeling worden vastgesteld, en dat moet nog plaatsvinden. De Vijfde Nota RO gaat nadrukkelijk in op de vraagstukken van toegankelijkheid, natuurlijkheid en veiligheid, zowel landelijk als landsdelig, waaronder voor Zuid-Nederland. Vanuit een transnationaal perspectief wordt Zuid-Nederland grensoverschrijdend benaderd. De provincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeland hebben hun gemeenschappelijke visie neergelegd in de notitie "Inbreng Landsdeel Zuid, ruimtelijke

hoofdstructuur en beleidsopgaven Zuid-Nederland ten behoeve van VIJNO". Deze visie is door het kabinet in de Vijfde Nota geïntegreerd. In Zuid-Nederland is naast de twee stedelijke netwerken van (inter)nationaal belang - Brabantstad en Maastricht-Heerlen - het regionaal stedelijk netwerk Vlissingen-Terneuzen aangewezen, met afstemming op Antwerpen en Gent.

Voorts is het **Tweede Structuurschema Groene Ruimte** (SGR2; december 2001) van belang, uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. SGR2 geeft invulling aan de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid uit de Vijfde Nota RO voor de groene ruimte in Nederland. Voorts geeft het document aan wat de ruimtelijke en programmatische consequenties zijn van het beleid dat staat verwoord in het **Vierde Nationaal Milieubeleidsplan** en de **Nota Natuur voor Mensen, Mensen voor Natuur** (waarover straks meer). De hoofdkeuzen in SGR2 worden vastgelegd in een Planologische Kernbeslissing (zie hierboven). De PKB's van de Vijfde Nota RO en SGR2 worden gebundeld in een nieuwe Nota Ruimte, die momenteel in ontwikkeling is en door het nieuwe kabinet zal moeten worden vastgesteld (planning 2003). In dat kader wordt ook een besluit genomen over de aanwijzing van de Zuid-Hollandse en Zeeuwse 'eilanden' als Nationaal Landschap, met name over de begrenzing van het gebied. Een dergelijke aanwijzing heeft consequenties ten aanzien van de ruimtelijke inrichting.

In het **Streekplan Zeeland** (1998-2005) wordt het Rijksbeleid doorvertaald naar het Zeeuwse grondgebied. Het streekplan geeft geen blauwdruk van de ruimtelijke inrichting van het gebied, maar biedt een (bovengemeentelijk) beoordelingskader voor gewenste ontwikkelingen. Het vigerende streekplan is nog gebaseerd op de *Vierde* Nota Ruimtelijke Ordening en het *Eerste* Structuurschema Groene Ruimte, maar in het beleid dat de provincie voert (mede ten aanzien van afwijkingen van het streekplan), wordt reeds rekening gehouden met de nieuwe visies en ontwikkelingen. Voor de Westerschelde Container Terminal is in oktober 2002 een formele amendering van het Streekplan aangebracht. Gemeentelijke en andere plannen en initiatieven worden door de provincie getoetst aan het Streekplan en op grond daarvan goed- of afgekeurd.

Naast het Streekplan heeft de Provincie Zeeland recent (januari 2003) een **Profielnota voor het omgevingsbeleid** gepubliceerd onder de titel 'Door ZeeLand omgeven'. Meer dan een nota is dit een ideeënatlas voor toekomstige ontwikkelingen in de provincie, waarin de beleidselementen ruimte, natuur en water samenkomen. Deze handreiking zal in de komende jaren zijn vertaling krijgen naar de concrete praktijk en kan in die zin ook gezien worden als een eerste oefening voor het Streekplan vanaf 2005.

Ter nadere uitwerking van het vigerende streekplan heeft de provincie momenteel een **Gebiedsplan West Zeeuws-Vlaanderen** in

voorbereiding, waarin onder meer de ontwikkelingen rond Sluis (project Sluis aan de Zee) en de kustveiligheid van dit deel van Zeeuws-Vlaanderen aan de orde zijn. Voorts speelt er een discussie over 'rode en groene contouren' (geïntroduceerd in de Vijfde Nota RO) langs de oevers van de Westerschelde.

Het Streekplan Zeeland en de gebiedsvisies worden lokaal doorvertaald naar **bestemmingsplannen**, meestal gescheiden voor de bebouwde kern van een gemeente(n) en voor het buitengebied. Door de recent afgeronde grootschalige herindeling van de gemeentelijke organisatie in Zeeuws-Vlaanderen, Zuid-Beveland en Walcheren is er sprake van een veelheid aan plannen per gemeente.

3.3.3 Waterhuishouding en -veiligheid

- Vierde Nota Waterhuishouding
- Nota Regionale Uitwerking NW4
- Waterhuishoudingsplan 2001-2006 'Samen Slim met Water'
- 'Anders Omgaan met Water, Waterbeleid in de 21^e Eeuw'
- WB21 in Zeeland

Waterhuishouding is voor Nederland als Delta-land een belangrijk beleidsgebied. Het vigerende nationale beleid is opgenomen in de **Vierde Nota Waterhuishouding**, uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Deze nota is voor de Regio Zeeland uitgewerkt door de directie Zeeland van Rijkswaterstaat in de **Nota Regionale Uitwerking NW4**.

Op provinciaal niveau geldt het **Waterhuishoudingsplan 2001-2006 'Samen Slim met Water'**. In de uitvoering wordt nauw samengewerkt met de beide waterschappen ten noorden en ten zuiden van de Westerschelde. Zij dienen met waterbeheersplannen voor hun territoire tot gedetailleerde uitvoering te komen.

Ten aanzien van de *waterveiligheid* is de discussie in Nederland momenteel in volle gang. Deels gevoed door de overstromingen van enkele jaren geleden, deels vanuit de verwachte gevolgen van verdere klimaatverandering op de zeespiegelrijzing en op de intensievere regenval, en anno 2003 extra in het nieuws door de 50-jarige herdenking van de Ramp van 1953, leeft de discussie over de veiligheid van Nederland tegen het water. Ondanks de uitvoering van het Deltaplan in de afgelopen 50 jaar zijn langs de kust zwakke plekken geconstateerd in de zeewering. Dit zijn risicopunten bij eventuele springvloed, ook in de monding van de Westerschelde, zowel aan de zijde van Zeeuws-Vlaanderen als aan de noordzijde. Projecten als '**Robuuste duinen**' hebben hiermee te maken. Er vinden door Rijkswaterstaat ook risico-inventarisaties plaats op het aspect van de betrouwbaarheid van zeeweringen langs de Westerschelde.

De kwestie van de waterveiligheid hangt voorts samen met de waterafvoer van Scheldewater in tijden van ernstige regenval. Recente overstromingen in Vlaanderen hebben de discussie over de afvoer van water naar zee nieuw leven ingeblazen. In dat kader wordt ook dikwijls verwezen naar het idee van de **Overschelde**, een doorgang van de Westerschelde naar de Oosterschelde om waterafvoer sneller te kunnen laten plaatsvinden.

De rijksbeleidsnota '**Anders Omgaan met Water, Waterbeleid in de 21^e Eeuw**' schetst het algemene kader van doelen, instrumenten en maatregelen om Nederland te beschermen tegen wateroverlast. Rijkswaterstaat (RWS) vervult hierbij een centrale rol, mede als beheerder van de rijkswateren, zoals de Westerschelde. In Zeeland is RWS aanwezig met een provinciale directie, maar ook met een regionale afdeling van het Rijks Instituut voor Kust en Zee (RIKZ). Voorts is de samenwerking met de andere overheden, te weten provincie Zeeland, de zeven gemeenten op beide oevers en de beide waterschappen van belang, omdat hun beslissingen mede van invloed zijn op de besluiten rond kustbescherming en kwantitatief waterbeheer. De notitie **WB21 in Zeeland** dient een deelstroomgebiedvisie voor de Schelde te ontwikkelen, waarin het nieuwe beleid zijn regionale doorwerking krijgt. Gezien de samenloop van bescherming tegen overstromingen van de Schelde en dijkdoorbraken bij springvloed is de thematiek van waterveiligheid een belangrijk onderwerp van gesprek tussen Vlaanderen en Nederland.

3.3.4 Milieu en natuur

- Milieubeleidsplan 2001-2005
- 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur'
- Natuurgebiedsplan Zeeland 2001
- Nota Soortenbeleid, Flora en Fauna in Zeeland

Het milieubeleid wordt op Rijksniveau vierjaarlijks vastgelegd in een Nationaal Milieubeleidsplan (NMP). Momenteel is het **Vierde NMP** van kracht (2001). Het vierde NMP is een richtinggevend beleidskader: het geeft de beleidsintenties van de Rijksoverheid inzake het zogenaamde 'grijze' milieu weer. Het NMP bevat geen specifieke beleidsintenties voor het Westerscheldegebied.

De provincies stemmen hun milieubeleidsplannen eveneens periodiek vast, met inachtneming van het NMP. Sommige provincies kiezen voor een integralere aanpak (met ruimte, natuur en/of water) in de vorm van een provinciaal omgevingsplan, maar Zeeland heeft een **Milieubeleidsplan 2001-2005**, getiteld 'Groen licht' waarin de doelen, instrumenten en maatregelen ter bescherming van het Zeeuwse milieu staan vermeld.

'**Natuur voor mensen, mensen voor natuur**' is de actuele Rijksnota voor de aanpak van het natuurbeleid in Nederland in de periode 2000 – 2010. De nota biedt het kader voor het behoud en het duurzaam gebruik van

biodiversiteit in tal van sectoren. De nota bevat een strategisch deel met het beleid op hoofdlijnen en een beleidsprogramma met een programmatische uitwerking van die hoofdlijnen (doelen, maatregelen en middelen). Daarbij staan de totstandkoming van de Ecologische Hoofdstructuur en de uitvoering van de internationale verplichtingen in het kader van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de Ramsar-conventie centraal.

Het beleidsprogramma geeft invulling aan het gewenste beleid in de (Zeeuwse) Delta, zonder specifieke verwijzing naar de gewenste doeleinden voor de natuurlijkheid van de Westerschelde. Uitwerking vindt plaats via de ruimtelijke ordening (Vijfde Nota, streekplannen, gebiedsvisies en bestemmingsplannen), landinrichting (ruilverkaveling), en concrete natuurontwikkelingsplannen (Provincie, gemeenten, Dienst Landelijk Gebied, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten en Zeeuwse Landschappen, al dan niet in het kader van het **Natuurcompensatieprogramma Westerschelde**).

De Provincie Zeeland heeft in november 2001 het **Natuurgebiedsplan Zeeland 2001** vastgesteld. Dit plan geeft onder meer het kader aan voor de verwerving van gronden voor de aanleg van natuurgebieden (onder meer van belang voor de uitvoering van landelijke subsidieregelingen voor natuurbeheer. Tevens geeft het plan nadere invulling aan de provinciale visie op de inrichting en het beheer van de natuurgebieden. Een en ander past binnen het Streekplan Zeeland, de wensen ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur en het provinciale

waterhuishoudingsplan. In de Westerschelde zijn de zandplaten onderdeel van de EHS en bij de Europese Commissie aangemeld als Habitat- resp. Vogelrichtlijngebieden. Binnenkort zal door het Rijk ook het resterende deel van de Westerschelde worden aangemeld.

Naast deze gebiedsgerichte nota heeft de provincie in 2002 ook een soortengerichte benadering gevolgd in de **Nota Soortenbeleid, Flora en Fauna in Zeeland**. Deze nota gaat in op de biologische diversiteit van de Zeeuwse natuur en geeft aan welke maatregelen genomen (gaan) worden ter bescherming van bijzondere soorten planten en dieren.

3.3.5 Toegankelijkheid en externe veiligheid

- **Lange Termijnvisie Schelde-estuarium**
- **Memoranda van Overeenstemming**

De toegankelijkheid van de Nederlandse en Vlaamse Scheldehavens kent een lange geschiedenis. Voor het bestek van deze studie naar projecten volstaat de verwijzing naar het **Verdrag van 1995** met betrekking tot de verruiming 43'/48' die in 1997/1998 is uitgevoerd. Binnen het kader van de **Lange Termijnvisie Schelde-estuarium** (2001) en de **Memoranda van Overeenstemming** tussen Vlaanderen en Nederland (Kallo, 2001 en Vlissingen, 2002) zal naar verdere verruiming van de vaargeul worden gekeken, met name om de getij-onafhankelijke toegang van de Antwerpse haven voor schepen met een

diepgang van 13,10 meter mogelijk te maken. Hiermee zijn uiteraard de nodige bijkomende activiteiten aan de orde, zoals versterking van de geulwandverdediging en de berging van baggerspecie. Voorts is recent (februari 2003) begonnen met het ruimen van de resterende 38 wrakken in de vaargeul van de Westerschelde. Twee van deze wrakken vergen bijzondere aandacht, één in de bocht van Bath en één in de Overloop van Hansweert.

In het kader van de bilaterale afspraken is ook aandacht voor externe veiligheid. In Nederland is externe veiligheid een belangrijk onderwerp met veel politieke aandacht sinds de rampen van Enschede en Volendam. Het reeds genoemde **Vierde Nationaal Milieubeleidsplan** geeft het rijksbeleid inzake dit onderwerp weer, hetgeen ten aanzien van landgebonden activiteiten via het **Zeeuwse milieubeleidsplan** en gemeentelijk plannen en activiteiten tot concrete uitvoering komt. Op het vervoer van gevaarlijke stoffen op de Westerschelde berust de verantwoordelijkheid primair bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

3.3.6 Economie

- 'Naar gebiedsgerichte economische groei'
- Zand in de Hand, Beleidsplan Zandwinning Westerschelde 2001-2011 Structuurnota Zee- en Kustvisserij
- Toeristisch en Recreatief Actieprogramma

Nederland kent geen integraal economisch plan. Het economisch beleid is een samenspel van allerhande specifieke nota's, subsidiestelsels en fiscale maatregelen. Zeer recent (december 2002) is het discussierapport '**Naar gebiedsgerichte economische groei**', uiteenvallend in meerdere landsdelige rapportages, waaronder de regio Zuid (incl. Zeeland). Het rapport brengt de ruimtelijk-economische perspectieven voor de Nederlandse economie in beeld. Terneuzen (chemie) en Vlissingen (containers/logistiek) worden uitdrukkelijk genoemd als sterke punten van de economie. Qua investeringsklimaat is de ligging tussen Rotterdam en Antwerpen een sterk punt, alsmede de ruime voorraad aan bedrijfsterreinen. Binnen het kader van de zgn. 'Geïntegreerde economische ontwikkeling Rijn-schelde Delta' ziet het Ministerie van Economische Zaken dan ook goede kansen voor verdere uitbreiding van het potentieel in Vlissingen als logistiek centrum binnen de Ruimtelijke Economische Hoofdstructuur die het Rijk wenst. De ontwikkeling van de Westerschelde Container Terminal wordt dan ook van nationaal belang geacht.

Ten aanzien van de zandwinning in de Westerschelde staat het beleid verwoord in **Zand in de Hand, Beleidsplan Zandwinning Westerschelde 2001-2011**, onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat, directie Zeeland. In het plan wordt het algemene beleid geformuleerd. Jaarlijks wordt dit omgezet in concrete locaties voor zandwinning en de bijbehorende concessieverlening.

Voor de visserij is de **Structuurnota Zee- en Kustvisserij 1993** vigerend nationaal beleidskader. Hierin wordt binnen het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid invulling gegeven aan de thema's ten aanzien van deze economische sector. De visserij op de Westerschelde wordt aangemerkt als kustvisserij.

Voor de recreatiesector geldt het **Toeristisch en Recreatief Actieprogramma** van maart 2002 als meest actuele beschrijving van de ambities van het Rijk (Ministeries van Economische Zaken en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij). Het stuk gaat echter niet op de Westerschelde als zodanig in.

3.3.7 Synthese: de nieuwe kaart van Nederland

Met medewerking van gemeenten, provincies, ministeries en talloze stedenbouwkundige ontwerp bureaus maakte de *Stichting de Nieuwe Kaart van Nederland* reeds in 1997 een kaartbeeld van Nederland in 2005. Alle ruimtelijke plannen en projecten op het gebied van woningbouw, bedrijventerreinen, natuur en infrastructuur werden op één kaart samengebracht. Daarmee ontstond een beeld dat als vertrekpunt voor de beleidsvorming voor een verdere toekomst kon fungeren. Het landsdekkend plannenoverzicht is een belangrijk publiek communicatiemiddel, maar blijkt ook voor marktpartijen en overheden van grote waarde bij hun beleids- of investeringsbeslissingen. Om de nieuwste planningsopgaven te ondersteunen is het projectbureau klaar

met het maken van een nieuw kaartbeeld waarbij als planhorizon 2010-2030 wordt gehanteerd. Diverse soorten plannen komen in aanmerking voor de Nieuwe Kaart. Dit zijn plannen voor nieuwe woongebieden, bedrijventerreinen, infrastructuur, et cetera. Maar ook plannen voor sloop en vervangende nieuwbouw, nieuwe natuurgebieden, windmolenparken en 'overlooppolders' komen in aanmerking. De basis voor de Nieuwe Kaart van Nederland 2010-2030 is een GIS-bestand, waarin de plangegevens zijn opgeslagen conform het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (IMRO). Dit is een standaard voor het uitwisselen van digitale plannen. Het is de bedoeling dat alle overheden en bedrijven met deze standaard gaan werken. Kijk voor meer informatie op de website van het project Digitale Uitwisseling van Ruimtelijke Plannen (DURP). Alle plannen zijn voor iedereen raadpleegbaar op de website www.nieuwekaart.nl

3.4 BELGISCH/VLAAMSE TOETSINGSKADER

3.4.1 Algemeen

In België zijn territoriaal gebonden beleidsmateries – met uitzondering van spoorwegen en luchthaven - op het hoogste bestuurlijke niveau een aangelegenheid van de Gewesten (dus zonder federale supervisie). M.b.t. de toegankelijkheid zijn havens en waterwegen een Vlaamse aangelegenheid, evenals voor beleid rond natuurlijkheid en veiligheid. Enkel rond het energiebeleid en het Noordzeebeleid is er (ook) federale bevoegdheid (o.a. voor concessies windmolenparken in de Noordzee).

3.4.2 Ruimtelijke ordening

- Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
- Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen
- Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen
- Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen
- Strategisch plan Linkerscheldeoever
- Strategisch plan Haven van Antwerpen (rechteroever)

In België kent (kende) men de Gewestplannen, welke gebiedsdekkend de bestemmingen tot op perceelsniveau aangeven. Nadere uitwerking gebeurt (gebeurde) op gemeentelijk niveau met Algemene en Bijzondere Plannen van aanleg. Er bestaan verschillen in de ruimtelijke planvorming (en ruimtelijk beleid) tussen de verschillende Belgische Gewesten.

In Vlaanderen worden bij de nieuwe wijze van ruimtelijke planning zowel op het niveau van Gewest, Provincie als Gemeente zogenoemde "Ruimtelijke Structuurplannen" (strategische plannen) opgesteld. Begin 2003 zijn goedgekeurd:

- op gewestelijk niveau: het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV);
- op provinciaal niveau: Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen en West-Vlaanderen;
- op gemeentelijk niveau: een paar tientallen gemeentelijke structuurplannen.

De overige provinciale en een groot aantal gemeentelijke structuurplannen zijn in voorbereiding.

Om de gewenste ruimtelijke structuur te realiseren en gevolg te geven aan de bindende bepalingen moet de overheid die het Ruimtelijk Structuurplan opmaakte, beschikken over uitvoerende plannen en verordeningen. Beiden met verordende kracht, mede als basis voor vergunningen. Uitwerking van het ruimtelijk beleid en de nadere regeling van de bestemmingen en het beheer van een plangebied gebeurt in "Ruimtelijke UitvoeringsPlannen" (RUP) eveneens op de drie genoemde overheidsniveaus. Elk overheidsniveau kan tot op gedetailleerd niveau bestemmingen regelen voor de ruimtelijke elementen, die op basis van het principe van subsidiariteit tot haar bevoegdheid behoren. Het Gewest kan dat bijv. doen voor ontsluitingen van de havens met het achterland, een gemeente voor woninguitbreiding, etc. Het oude ruimtelijk planningsinstrumentarium van Gewestplannen en Bijzondere Plannen van Aanleg blijven rechtsgeldig totdat deze zijn vervangen door RUP's. De juridische situatie (gewestplannen) van geheel Vlaanderen is te vinden op: www.gisvlaanderen.be. Het structuurplan geeft de gewenste ruimtelijke structuur van Vlaanderen aan als een kader waarin de ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Als dusdanig vormt het **Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen** (1997) ook de basis voor het ruimtelijk beleid via verordenende plannen en andere maatregelen. Een evaluatie en gedeeltelijke herziening van het RSV is voorzien vanaf 2002.

Het RSV is reeds nader uitgewerkt in de **ruimtelijke structuurplannen voor de provincies West-Vlaanderen en Antwerpen**. Voor de provincie **Oost-Vlaanderen** loopt de procedure nog en verkeert het structuurplan in de fase van voorontwerp. Toch biedt dit voldoende houvast om voor de drie relevante provincies een beeld te krijgen van de planningcontext. Van de meest relevante provinciale structuurplannen, die van Oost-Vlaanderen en Antwerpen zijn aparte fiches gemaakt. Het provinciaal structuurplan West-Vlaanderen is hooguit (gebieds)relevant m.b.t. het Zwingebed.

Eveneens in het kader van de uitvoering van het RSV worden momenteel **strategische plannen uitgewerkt voor de Vlaamse havengebieden**, oa. resulterend in RUP's voor de afbakening van de havengebieden. In de projectenlijst worden deze belangrijke strategische plannen verder toegelicht.

In de projectenlijst komen verder een aantal Ruimtelijke Uitvoeringsplannen voor die bijzonder relevant zijn voor het plangebied van ProSes. Van de meest relevante RUP's is een fiche gemaakt. Dit is ondermeer gebeurd voor het poldergebied van Kruikbeke-Bazel-Rupelmonde, waar een gecontroleerd overstromingsgebied zal worden ingericht. Ook in het kader van de strategische planning voor het havengebied van Antwerpen (Waaslandhaven en Rechteroevergebied) zullen RUP's opgemaakt worden, maar de procedure is nog niet ver genoeg om er nu reeds melding van te maken in de projectenlijst, laat

staan er een fiche van op te maken. Het is dus van belang om dit verder nauwlettend op te volgen.

3.4.3 Waterveiligheid

- **Sigmaplan**
- **Ontwerp-Waterbeleidsplan Vlaanderen**
- **Bekkenbeheersplannen**

Ten aanzien van de waterveiligheid is de discussie ook in Vlaanderen momenteel in volle gang. Deels gevoed door de verhevigde overstromingen van de laatste jaren, deels vanuit de verwachte gevolgen van verdere klimaatverandering op de zeespiegelrijzing en op de intensievere regenval, leeft de discussie over de veiligheid van Vlaanderen t.o.v. het water. Ondanks de uitvoering van het **Sigmaplan** in de afgelopen 25 jaar zijn lang niet alle problemen en risico's van de baan. De kwestie van de waterveiligheid hangt sterk samen met de waterafvoer van Scheldewater in tijden van ernstige regenval. Recente overstromingen in Vlaanderen hebben de discussie over de afvoer van water naar zee nieuw leven ingeblazen. Het Vlaams Integraal Wateroverleg Comité (VIWC) werd medio 1996 opgericht op verzoek van de Vlaamse minister voor Leefmilieu als neutraal overlegplatform tussen alle waterbeherende instanties in Vlaanderen. Het belangrijkste doel voor het VIWC bestond op dat ogenblik uit het samenbrengen van alle actoren en het uitwisselen van informatie tussen alle betrokkenen.

Medio 1998 werd gestart met de opmaak van een methodologisch rapport in verband met het algemeen concept, de wetenschappelijk onderbouwde procedures (vertaling in concrete waterbeleidsplannen, koppeling met andere beleidssectoren, inzet van geschikte beleidsinstrumenten,...), de maatschappelijke toetsing om te komen tot afspraken en de beleidsmatige invulling van een toekomstig Waterbeleidsplan Vlaanderen. Aangezien omstreeks deze periode nog gedebatteerd werd over de voorliggende voorontwerpen van een decreet integraal waterbeheer, werd er geen formele procedure uitgewerkt voor de finale goedkeuring van het **ontwerp-Waterbeleidsplan Vlaanderen**. Niettemin kan dit plan beschouwd worden als kader voor de op te maken bekkenbeheersplannen.

Het decreet integraal waterbeheer (goedgekeurd in februari 2003) deelt Vlaanderen in in verschillende bekkens. Doel is voor de verschillende bekkens een Bekkenbeheersplan op te stellen. In Vlaanderen zijn er 11 stroomgebieden aangeduid die binnen de voorziene termijn van de Europese Kaderrichtlijn Water dienen uitgewerkt. Daarvan zijn er drie als prioritair aangewezen, de Nete, de Dender en de IJzer. De bekkencomités van de Beneden-Schelde en de Boven-Schelde volgen dus later.

3.4.4 Milieu en natuur

- **MINA-plan**
- **Vlaams Ecologisch Netwerk**

- **Provinciale Milieubeleidsplannen**
- **Gemeentelijke milieubeleidsplannen en natuurontwikkelingsplannen**

Het milieubeleid wordt op Vlaams niveau vijfjaarlijks vastgelegd in een Milieu- en Natuur beleidsplan (**MINA-plan**). Het milieubeleidsplan beoogt de doeltreffendheid, de efficiëntie en de interne samenhang van het milieubeleid op alle beleidsniveaus te bevorderen en bevat de hoofdlijnen van het milieubeleid dat door het Vlaamse Gewest, en door de provincies en de gemeenten in aangelegenheden van gewestelijk belang, dient te worden gevoerd. De provincies stemmen hun milieubeleidsplannen eveneens periodiek vast, met inachtneming van het MINA-plan. Het **Vlaams Ecologisch Netwerk** is de actuele nota voor de aanpak van het natuurbeleid in Vlaanderen. Daarbij staan de totstandkoming van de Ecologische Hoofdstructuur en de uitvoering van de internationale verplichtingen in het kader van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de Ramsar-conventie centraal. De Vlaamse regering besloot op 19 juli 2002 om de eerste selectie van gebieden voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) voorlopig vast te stellen. Het openbaar onderzoek is afgerond en het betreft het ontwerp van een zogenaamd afbakenings-ruimtelijk-uitvoeringsplan met aanduiding van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling. In een eerste fase werden gebieden aangeduid waarover enige consensus zou zijn. VEN-gebieden vormen tezamen een netwerk van waardevolle natuurgebieden in Vlaanderen. Voorbeelden van dergelijke netwerken

zijn ondermeer bepaalde riviervalleien of bijzondere landschappen. De selectiekaart van de VEN-gebieden duidt deze netwerken van waardevolle natuur aan. Langs de Schelde zijn talrijke gebieden aangeduid. In deze gebieden krijgt de natuur een bijkomende bescherming en worden er instrumenten ingezet zodat eigenaars en beheerders mogelijkheden en middelen krijgen voor de instandhouding van die natuur zodat in de toekomst iedereen in Vlaanderen nog kan beschikken over voldoende bos en natuur om in te recreëren, te leven en te werken.

Het **Provinciaal milieu- en natuurbeleidsplan Oost-Vlaanderen** behelst zowel sector- als gebiedsgericht beleid en is verder vertaald in actieprogramma met o.a. de ROM-Gentse Kanaalzone, ROME linker Schelde-oever (Beveren en Zwijndrecht) en medewerking aan het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde.

Het **Provinciaal milieubeleidsplan Antwerpen** bevat geen gebiedsgerichte projecten langs de Schelde. Het Provinciaal Natuurontwikkelingsplan Antwerpen heeft een beperkte relevantie voor proSes gezien het principe van subsidiariteit waarbij de bevoegdheid over de elementen inzake het Scheldegebied vanuit de provincie aan Vlaanderen worden toegekend.

Ten slotte zijn er talrijke **Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen** (GNOP's) en **Gemeentelijke milieubeleidsplannen**. Verschillende

Schelde-gemeenten hebben een GNOP en of een gemeentelijk milieubeleidsplan opgemaakt. Veelal wordt binnen het GNOP voor wat de Schelde betreft, verwezen naar de beleidsvisie van de hogere overheid. De visie van de GNOP's vormt veelal één van de basiselementen bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

3.4.5 Toegankelijkheid en externe veiligheid

De toegankelijkheid van de Vlaamse havens, en met name van Antwerpen kent een lange en zeer bewogen geschiedenis. Zie hiervoor ook onder het kopje 'toegankelijkheid en externe veiligheid' van de Nederlandse Scheldehavens. Desondanks is er geen allesomvattend beleidsplan voor de ontwikkeling van de Vlaamse zeehavens. Wel zijn er tal van beleidsuitspraken vastgelegd in talrijke andere beleidskaders, zoals in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (zie hoger). De kwestie van de verdere uitdieping van de Westerschelde in functie van de toegankelijkheid van de haven van Antwerpen wordt geregeld binnen het grensoverschrijdende overlegkader rond het Schelde-estuarium.

3.4.6 Economie

Vlaanderen kent net als Nederland geen integraal economisch plan. Het strategisch economisch beleid staat nog in de kinderschoenen; er wordt

momenteel volop gewerkt aan het eerste Strategisch Plan voor de Ruimtelijke Economie. Het is de bedoeling dat het SPRE wetenschappelijk onderbouwde input levert voor de evaluatie van het huidig Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). De belangrijkste doelstelling is evenwel om op termijn het economische en ruimtelijk ordeningsbeleid beter op elkaar af te stemmen vanuit wetenschappelijk onderzoek over de ruimtelijk-economische structuur en dynamiek in Vlaanderen. Dit onderzoek wordt afgerond in 2004 en zal dienen als basis voor een beleidsvoorbereidende nota 'ruimtelijk-economisch beleid in Vlaanderen'.

Het Federale en Vlaamse visserijbeleid zijn niet direct relevant m.b.t. het Schelde-estuarium.

M.b.t. de zandwinning is een wetgeving die tegemoetkomt aan de specifieke noden van het ontginningsbeleid (structuurplanning, grondstoffenvoorziening en -gebruik, herstructurering en milieuhygiënische kwaliteit van de grondstoffen) tot op heden onbestaande. Er is nu wel een delfstoffendecreet in de maak, dat zal toelaten de grondstoffenbehoefteplanning te structureren, de afdwingbaarheid van een optimale ontginning binnen de ontginningsgebieden mogelijk te maken, het gebruik van secundaire delfstoffen en alternatieve materialen te bevorderen, de milieuhygiënische kwaliteit van de delfstoffen te garanderen en de realisatie van de nabestemming te vergemakkelijken.

Inzake toerisme/recreatie is er de **Beleidsnota Toerisme 2000-2004** van de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme, maar deze nota bevat geen gebiedsspecifieke uitspraken m.b.t. het Schelde-estuarium. Doel is het versterken van de aantrekkingskracht, de economische impact en de concurrentiepositie van het toeristisch-recreatieve product 'Vlaanderen en Brussel' met respect voor de draagkracht van de omgeving en de bevolking. Daartoe wordt een geïntegreerd en voorwaardenscheppend beleid, dat rekening houdt met de verschillende toeristische actoren, gevoerd.

M.b.t. het energiebeleid is er bevoegdheidsdeling tussen de Federale regering en de Vlaamse regering. Dat geldt ook voor het beleid m.b.t. windenergie en windmolenparken. De Federale regering is bevoegd voor eventuele windmolenparken in de Noordzee, terwijl de Vlaamse regering bevoegd is voor de windmolenparken op het territorium van het Vlaamse Gewest. In het **Windplan Vlaanderen** worden mogelijke inplantingsplaatsen voor windturbines in Vlaanderen weergegeven. Hierbij wordt rekening gehouden met ondermeer windaanbod, plaatsconfiguraties, landschappelijke inpassing, netinpassing, milieuvoorwaarden en vogelbeschermingsgebieden. Op economisch vlak geeft het plan een indicatie van de kostprijs van de geproduceerde energie op de geïnventariseerde locaties. Het resultaat is een digitale kaart van Vlaanderen die door bestuurders, ambtenaren en andere actoren als beleidsinstrument kan worden gebruikt. In de Projectenlijst zijn de meest relevante concrete inplantings- en inrichtingsvoorstellen

van windturbineparken opgenomen. Een windmolenpark bouwen in zee kan natuurlijk ook niet zomaar. Die aanvraag wordt bij de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) ingediend. De CREG onderzoekt de aanvraag en doet een voorstel tot goed- of afkeuring aan de Staatssecretaris voor Energie, die al dan niet een domeinconcessie kan toekennen. De andere procedure die een bedrijf moet doorlopen is de aanvraag van een milieuvergunning. Om een milieuvergunning te krijgen, moet een bedrijf een milieu-effectenrapport (MER) indienen bij het Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee (BMM). Op basis van dat rapport doet het BMM een voorstel aan de Minister of Staatssecretaris van Leefmilieu. Hij is bevoegd om op basis van dat voorstel al dan niet een milieuvergunning uit te reiken. Een bedrijf moet zowel een domeinconcessie als een milieuvergunning op zak hebben, vooraleer het met de bouwwerkzaamheden mag beginnen.

3.4.7 Synthese: de nieuwe kaart van Vlaanderen?

Helaas bestaat er langs Vlaamse kan geen vergelijkbaar initiatief als de Nieuwe Kaart van Nederland. We dienen bijgevolg terug te vallen op de eerder vermelde interactieve website van GIS-Vlaanderen (www.gisvlaanderen.be). Misschien kan in het kader van de Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium een project gelanceerd worden om de Nieuwe kaart van het Schelde-estuarium op te stellen...

4 DE PROJECTENLIJST EN DE FICHES

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt de kern van de opdracht toegelicht: de projectenlijst en de fiches. De projectenlijst wordt hierna in paragraaf 4.2 kort toegelicht qua systematiek, daarna volgt de volledige lijst in Bijlage 2. De fiches worden kort geïntroduceerd in paragraaf 4.3. Zij zijn opgenomen in Bijlage 3. Tenslotte bevat dit hoofdstuk in paragraaf 4.4 een korte introductie op de vier kaarten die zijn opgenomen in Bijlage 4.

4.2 DE PROJECTENLIJST

Op de navolgende pagina's volgt de opsomming van alle projecten, plannen en studies die door TV zijn geïnventariseerd in de loop van het onderzoek en die rechtstreeks of indirect van belang zijn voor de totstandkoming van de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium. De lijst kent een vaste indeling in kolommen, waardoor de belangrijkste informatie direct en overzichtelijk wordt gepresenteerd. De lijst is onderverdeeld in vier categorieën, te weten:

- A: plannen (voornemens van overheden of andere initiatiefnemers; veelal kaderstellend voor uitvoeringsprojecten en –maatregelen)
- B: uitvoeringsgerichte projecten (concrete in uitvoering genomen of te nemen activiteiten)
- C: studies (verkenningen en onderzoeken ter voorbereiding op plannen en/of projecten)
- D: monitoringinitiatieven (al dan niet periodiek uitgevoerde studies naar de status van een bepaald aspect van de Westerschelde, bijvoorbeeld scheepvaartbewegingen of visstand).

Binnen elke categorie is vervolgens een rangorde gemaakt op basis van bestuurlijke geografische eenheid, beginnend bij bovennationaal en eindigend op lokaal. Tenslotte is daarbinnen gepoogd zoveel mogelijk tot clustering per thema over te gaan, hetgeen deels moeilijk is vanwege het feit dat sommige plannen, projecten, studies of initiatieven meerdere thema's betreffen. Meer uitleg staat vermeld in de leeswijzer bij bijlage 2.

In de kolom 'fiche' van de projectenlijst staat aangegeven of er van het betreffende plan, project of studie een fiche is gemaakt, welke kan worden teruggevonden in bijlage 3. De fiches zijn daartoe genummerd en deze nummering correspondeert met de kaarten in bijlage 4.

4.3 DE FICHES

In bovenstaande projectenlijst is in de kolom 'fiches' aangegeven of dit rapport een fiche bevat van het betreffende initiatief (project, plan, studie). Deze fiches zijn opgenomen in Bijlage 3. De nummering correspondeert met de Projectenlijst. Alle fiches zijn ingedeeld volgens dezelfde systematiek die is bepaald in onderling overleg tussen ProSes en TV.

De fiches hebben ten doel zowel aan ProSes als aan toekomstige opdrachtnemers van ProSes op snelle wijze inzicht te geven over het bestaan van projecten, plannen en studies die relevant zijn in het kader van door hen te verrichten werkzaamheden. De fiches geven dan ook vooral basisinformatie en broninformatie, opdat bij aanvullende informatiebehoeften snel de verantwoordelijke personen kunnen worden benaderd.

De fiches zijn een momentopname. De informatie is verzameld in de periode januari/februari 2003 en is aan veroudering onderhevig. Vaak zijn de plannen omvangrijker dan de financiële middelen van de initiatiefnemers toelaten. Anderen plannen zijn concreet, maar kunnen ook weer afspringen door gewijzigde bestuurlijk/politieke inzichten. Kortom, zowel de projectenlijst als de fiches zijn aan verandering onderhevig en vergen dus onderhoud, na de opleverdatum van 28 februari 2003. De verantwoordelijkheid hiervoor berust bij ProSes.

4.4 DE KAARTEN

In Bijlage 4 is een viertal kaarten opgenomen. Deze kaarten zijn gerelateerd aan de projectenlijst en de fiches. De vier kaarten geven de volgende informatie:

Kaart 1: overzichtskaart Natuurlijkheid

Kaart 2: overzichtskaart Veiligheid

Kaart 3: overzichtskaart Toegankelijkheid

Kaart 4: overzichtskaart geïntegreerde beleidsplannen

De plannen, projecten, studies werden in kaart gebracht voor zover een fiche werd opgemaakt, en zij ruimtelijk lokaliseerbaar zijn in het gebied. Algemene plannen en studies van Vlaams en Nederlands niveau werden niet in kaart gebracht. Drie kaarten geven de relatie aan met de basisthema's voor het ontwikkelingsperspectief: natuur, veiligheid, toegankelijkheid. Een vierde kaart geeft de elementen aan die vanuit een eerder geïntegreerde aanpak zijn opgezet. Het betreft zowel gebiedsgerichte plannen als meer algemene ruimtelijke beleidskaders.

Bijlage 1

Lijst van Organisaties

Lijst van gecontacteerde instanties/personen
Periode januari-februari 2003

Overheid/instelling/dienst	Afdeling	Ambtenaar	Telefoon	Interview (i) Contact (c)
Benelux Economische Unie		Leen van den Berg	02/519.38.11	i
Federale Overheid	MUMM	G. Pichot	02/773.21.11	c
Federale Overheid	kabinet staatssecretaris energie & duurzame ontwikkeling	H. Outryck	02/227.07.00	c
Nederlandse Overheid	RwS – dir. Zeeland	Harry Meesters (V) Jeroen Hollaers (V) Aat De Jong (T) Cees van Westenbrugge (N)	0118/686408	i
Nederlandse Overheid	RwS – DGG	Hans van Dijk	070/3511444	c
Nederlandse Overheid	RwS – DGW	Jurjen Keuning	070/3518900	c
Nederlandse Overheid	RwS – Dir. Noordzee	Saskia van Gool	070/3366622	c
Nederlandse Overheid	LNV – Directie Zuidwest	Ir R.Woudstra Wim De Haan	078/6395453 078/6395411	c
Nederlandse Overheid	LNV – DLG (Zeeland)	Eric Van der Meer	0113/237342	i
Nederlandse Overheid	RIKZ afdeling Delta	Hans van Pagée Bert Van Eck Jaap Graveland	0118/672 298	i
Vlaamse Overheid	AWZ	Leo Meyvis	03/224.67.42	c
Vlaamse Overheid	AMT	E. Taverniers en H. Belmans	03/222.08.25	i
Vlaamse Overheid	DG-AMINAL	David Stevens	02/553.83.03	i
Vlaamse Overheid	AMINAL -Natuur	An Wouters	02/553.78.97	c
Vlaamse Overheid	AMINAL -Water (buitendienst Antwerpen)	Guido Janssen	03/224.62.66	c

Overheid/instelling/dienst	Afdeling	Ambtenaar	Telefoon	Interview (i) Contact (c)
Vlaamse Overheid	AROHM-ARP	Johan Van de Walle	02/553.83.78	
Vlaamse Overheid	VLM	Ria Gielis/ Wouter van Muysen	02/543.73.90	c
Vlaamse Overheid	VMM	Veronique Van Den Langenbergh	053/72.66.75	c
Havenbedrijf Terneuzen en Vlissingen	Zeeland Seaports	Frans de Bruijne	0115/647570	i
Havenbedrijf Antwerpen	Studiedienst	Jan Blomme	03/205.22.40	c
Havenbedrijf Gent		Marijke De Vreese/ Kapt. Vernaeve	09/251.05.50	c
Havenbedrijf Zeebrugge		Paul Schroé	050/54.32.11	i
Provincie Zeeland	Directie Ruimte, Milieu en Water	C.J. Colijn	0118/631194	i
Provincie Zeeland	Directie Ruimte, Milieu en Water	Tecla Westerhof	0118/63.19.28	i
Provincie Oost-Vlaanderen	Milieu	Frank De Mulder	09/267.84.48	c
Provincie Oost-Vlaanderen	Milieu	Didier van Brussel	09/267.84.48	c
Provincie West-Vlaanderen	MIRONA	E. Mares	050/40.32.28	i
Provincie Antwerpen	dienst Milieu-Natuur	Paul Gobel	03/240.57.20	i
Provincie Antwerpen	dienst ruimtelijke planning en mobiliteit	Katelijne Van der Veken	03/240.66.19	i
Stad Antwerpen	dienst Groen	Patrick Dictus	03/244.50.86	c
Stad Gent	Dienst Leefmilieu en Natuurontwikkeling	Geert Heyneman	09/239.43.11	c
Gemeente Bornem	Dienst Ruimtelijke Ordening	Cesar Smits	03/890.69.00	
Gemeente Beveren	Milieudienst	Joosen Eddie	03/750.14.70	c
Gemeente Hemiksem	Milieudienst	Segers Theo	03/288.26.61	c
Gemeente Sint-Amands	Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening	Peter Bruggeman	052/39.98.74	
Gemeente Schelle	Milieudienst	BormsBrigitte	03/871.98.47	c
Gemeente Dendermonde	Milieudienst	Cornu Katrien	052/25.11.51	c
Gemeente Wetteren	Milieudienst	Vanghyseghem Els	09/369.34.15	c
Gemeente Wichelen	Secretaris	Coppens Frans	052/43.21.87	

Overheid/instelling/dienst	Afdeling	Ambtenaar	Telefoon	Interview (i) Contact (c)
Gemeente Melle	Grondgebiedszaken	De Nolf Mia	09/272.66.37	c
Gemeente Laarne	Milieudienst	Wylock Edith	09/365.46.10	c
Gemeente Destelbergen	Milieudienst	Keppen Filip	09/228.33.09	c
Gemeente Berlare	Milieudienst	Kinds Sara	052/43.23.46	c
Gemeente Hamme	Milieudienst	De Kuiper	052/47.55.11	c
Gemeente Waasmunster	Milieudienst ²	Van Herrewege Jan	052/46.95.13	c
Gemeente Temse	Milieudienst	Freddy Meervenne	03/710.13.01	c
Gemeente Kruibeke	Milieudienst	Buggenhout Flor	03/740.02.38	c
Gemeente Reimerswaal	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Dirk Visser	0113/395 397	c
Gemeente Borsele	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	J. Huijsman	0113/238 421	c
Gemeente Terneuzen	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Frank Steyaert	0115/642 402	c
Gemeente Sluis	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Mart ten Braak	0117/457 000	c
Gemeente Hulst	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	A. Totté	0114/389 251	c
Gemeente Vlissingen	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Els Jasperse	0118/487000	c
Gemeente Veere	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Hans van den Broeke	0118/555444	c
Gemeente Kapelle	Dienst Ruimtelijke ordening en dienst Milieu	Cees Uitterhoeve	0113 333 110	c
VEV		Joost Germis	03/202.44.11	c
Natuurpunt		Peter Symens	015/29.72.20	c
Vereniging Natuurmonumenten	Inspectie ZH&Z	Quirin Smeele	010/2170130	i
Staatsbosbeheer	Regio West-Brabant	Mw.drs. M.P.E. Stouten Dhr. Buyinck	0118/673000	i
Zeeuwse miliefederatie		Vincent Klap	0113/230075	i
Bond Beter Leefmilieu		Bart Martens	02/282.17.20	c
Instituut Natuurbehoud		Erika van den Berghe	02/558.18.51	c
ICBS		Michel Bruyneel	03/206.06.83	c
ITMMA		Prof. T. Noteboom	03/275.51.44	c
UIA	Departement Biologie Onderz.groep Ecosyst.beheer	Prof. P.Meire	03/820.22.74	c

Overheid/instelling/dienst	Afdeling	Ambtenaar	Telefoon	Interview (i) Contact (c)
Waterschap Zeeuws Vlaanderen		A. Provoost	0115/641184	c
Waterschap Zeeuwse Eilanden		Dhr. Van Werkum	0113/241000	c
Nationale Havenraad		Gerard van Hasselt	070 351 76 15	c
Internationale Zwincommissie		Pol Claeijs	0117 457 242	c
Stichting Zeeuwse Landschap		Gert-Jan Buth	0113/569 126	c

Bijlage 2

Projectenlijst

LEESWIJZER PROJECTENLIJST

In totaal werden 175 beleidsplannen en –kaders, projecten, studies en monitorings opgesteld omwille van de mogelijke relevantie voor de ontwikkelingsschets voor het Schelde-estuarium. Zij werden opgedeeld in **vier hoofdcategorieën**:

A. beleidsplannen en –kaders:

hebben een beperkt aantal of zelfs geen elementen die tot realisatie leiden op het terrein. Ze geven wel het vigerend beleid, de ambities voor een bepaald gebied of een visie weer. Soms zijn vanuit de ambities meer concrete projecten in de plannen voorgesteld.

B. projecten:

zijn op uitvoering gericht en hebben een meer uitgewerkte vorm.

C. studies:

zijn verkennende onderzoeken die kunnen leiden tot plannen of projecten of deze kunnen ondersteunen.

D. monitoring:

zijn periodiek herhaalde studies die de toestand weergeven van (delen van) het gebied.

Per categorie werden zij telkens ingedeeld volgens de **schaal en reikwijdte** van het desbetreffend plan, project of studie. Voor de indeling werd naast de omvang van het gebied ook vertrokken van de auteur of initiatiefnemer. Een onderscheid is gemaakt tussen:

- de elementen op Europese (-en wereld)schaal;
- de Benelux en grensoverschrijdende elementen;

- de elementen op rijks- en gewestelijk niveau (Nederland, België en Vlaanderen)¹;
- de elementen op (inter)provinciaal en overig regionaal niveau;
- de elementen op (inter)gemeentelijk en overig lokaal niveau.

Binnen deze schaalniveaus is de volgorde bepaald door het **thema of de sector** waarbinnen de plannen, projecten en studies zijn opgesteld. In de eerste plaats worden de elementen vanuit een integrale (ruimtelijke) visie opgesomd. Daarna zijn achtereenvolgens Natuur/milieu, Veiligheid en Toegankelijkheid aan de beurt. Het onderscheid tussen deze verschillende categorieën is niet steeds duidelijk. Ze zijn dan ook niet als bijkomende subcategorieën aangeduid. Op het einde werden telkens de bijkomende subcategorieën zoals recreatie en visserij ingevoegd.

In de lijst is reeds een aanwijzing van de **opdrachtgevers** en/of **auteurs** opgenomen. Een **korte omschrijving** van het desbetreffende plan, kader, project of studie geeft niet alleen een weerslag van de mogelijke relevantie voor het ontwikkelingsperspectief, maar maakt het bovendien mogelijk het element beter in zijn context te plaatsen.

Om de **relatie met het ontwikkelingsperspectief** verder te verduidelijken zijn volgende afkortingen gebruikt:

- N : natuurlijkheid;
- V : veiligheid;
- T : toegankelijkheid;

¹ Alles met rijks/gewestelijke opdrachtgever (ook provinciale directies of gebiedsspecifieke uitwerkingen)

- re : recreatie;
- vi : visserij.

Wat echt relevant wordt beschouwd bij de opmaak van de ontwikkelingsschets werd als fiche verder uitgewerkt. Een koppeling hiernaar bevindt zich in de laatste kolom van de tabel onder “fiche”. De fiches zijn opgedeeld per hoofdcategorie (A, B, C of D).

In een aantal gevallen kan voor verdere informatie worden verwezen naar de aangegeven website. Voor de elementen die opgenomen zijn als fiche is zij in de desbetreffende fiche terug te vinden.

Tot slot werden belangrijke internetadressen aangegeven. Verschillende repertoria van studies zijn immers ook op het net terug te vinden.

Om het zoeken naar de desbetreffende studie te vergemakkelijken is aan het einde van deze bijlage een alfabetische overzichtslijst toegevoegd van de opgelijste projecten.

PROJECTENLIJST

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
BELEIDSPLANNEN EN -KADERS					
<i>Europese (en wereld-) schaal</i>					
1.	Europees Ruimtelijk Ontwikkelings Perspectief (EROP) (1999)	Europese Commissie	In mei 1999 hebben de (15) ministers voor ruimtelijke ordening van de EU-landen het Europees Ruimtelijk Ontwikkelings Perspectief (EROP) aanvaard. Het EROP is strategisch en globaal van karakter en reikt ruimtelijke kwaliteitsprincipes aan voor zowel het Europese sectorbeleid als voor het RO-beleid van de lidstaten en subsidiare planningsniveaus. http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/som_en.htm	N/V/T/re/vi	----
2.	Spatial Vision North West Europe	Ministerie van VROM e.a.	In het kader van het Interreg IIC-programma is een ruimtelijke visie opgesteld voor het transnationale gebied van Noordwest-Europa. Hierin worden de principes van het EROP gebiedsgericht doorvertaald. De ruimtelijke visie moet een kader bieden voor de andere Interreg IIC/IIIB projecten. http://www.nwmainterregiic.org/	N/T/V/re/	----
3.	Natura 2000	Raad van de Europese Unie	Bij de richtlijn van de Raad van 27 oktober 1997 wordt een Europees ecologisch netwerk tot stand gebracht dat "Natura 2000" is genoemd, zijnde de habitatrichtlijngebieden en vogelrichtlijngebieden samen. Beide types gebieden zijn verder in fiches opgenomen. Zie : http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/lvb/l28076.htm en http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/themes.htm	N	----
4.	Vogelrichtlijngebieden	Europese gemeenschap	Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (met latere wijzigingen). De lidstaten moeten zorgen voor de bescherming, instandhouding en het herstel van de biotopen en de leefgebieden van deze vogels. In het Scheldeestuarium zijn verschillende gebieden afgebakend.	N	A.01

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
5.	Habitatrichtlijngebieden	Raad van de Europese Unie	In de habitatrichtlijn wordt aangegeven voor welke types natuurlijke habitats en welke soorten, en met het oog op hun instandhouding, speciale zones moeten worden aangewezen. De lidstaten moeten zorgen voor de bescherming, instandhouding en het herstel van deze habitats. In het Scheldeestuarium zijn verschillende gebieden afgebakend.	N	A.02
6.	RAMSAR-gebieden	Ramsar-secretariaat / IUCN	Overeenkomst van Ramsar (geen UN-overeenkomst) over watergebieden die van internationale betekenis zijn, in het bijzonder als habitat voor watervogels (1979). De bescherming moet hard gemaakt worden door de ondertekenende partijen. Conform aan art. 21 van de conventie werden in het gebied volgende zones aangeduid: de schorren van de Benedenschelde; Westerschelde en Verdrongen land van Saeftinghe; het Zwin; de Vlaamse Banken. Over de organisatie: http://ramsar.org/about_bureau.htm Belgische gebieden: http://ramsar.org/profiles_belgium.htm Nederlandse gebieden: http://ramsar.org/profiles_netherlands.htm	N	----
7.	Grensoverschrijdende stroomgebieden	Europees Parlement en de Raad	Doel is een gezamenlijk waterbeleid per grensoverschrijdend stroomgebied te ontwikkelen, zowel op het vlak van de kwaliteit als de kwantiteit. Voor 2009 zijn stroomgebiedsplannen voorzien.	N/V/T/re/vi	A.03
8.	Europees witboek vervoerbeleid 2010	Europese Commissie	Ontwikkeling van een duurzaam vervoer tegen 2010 teneinde de economische ontwikkeling te verzoenen met de hoge eisen van de samenleving op het gebied van kwaliteit en veiligheid. Het heeft een beperkte relevantie voor de lange termijnvisie. Een samenvatting is te vinden op volgende site: http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/lvb/l24007.htm	T	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
9.	Trans-Europees Netwerk van waterwegen	Europees parlement	<i>TEN-waterwegen</i> (Trans-Europees Netwerk van waterwegen legt communautaire richtsnoeren vast voor de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnet. Ook het net van waterwegen en binnenhavens is hierin opgenomen. De richtsnoeren hebben als doel het waarborgen van de samenhang, de koppeling en de interoperabiliteit van het trans-Europees vervoersnet. Ze gaan vooral over haveninfrastructuur, maar ook over minimumkenmerken (besch. 31996D1692). zie o.a. http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/lvb/l24094.htm en http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=NL&numdoc=31996D1692&model=guichett	T	----
10.	Europese wetgeving i.v.m. zeevervoer	Europese Unie	De opgelegde voorwaarden geven in de marge een aantal randvoorwaarden aan inzake externe veiligheid, haveninfrastructuur en binnenvaart. Een overzicht is te vinden op volgende site: http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/s13003.htm	T	----
11.	Europees Groenboek Haveninfrastructuur (1997)	Europese Commissie	Om een debat te lanceren over de efficiency van havens en maritieme infrastructuur, hun integratie in de multimodale trans-Europese netwerken en de toepassing van concurrentieregels in deze sector http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/l24163.htm	T	----
<i>Benelux / grensoverschrijdend</i>					
12.	Tweede Benelux Structuurschets (2000)	Benelux Economische Unie	Nota met ruimtelijke principes, visie en gebiedsgerichte concepten voor de Benelux en deelgebieden, aanvaard door de benelux-ministers bevoegd voor ruimtelijke ordening. http://www.benelux.be/NL/hoofded.htm	N/T/(V)/re/	----
13.	Delta-perspectief / Perspectief op Synergie (1997)	Rijn-Schelde Delta Samenwerkingsverband	In het Delta-perspectief is een visie beschreven op de ontwikkeling van de Rijn-Schelde Delta op de middellange en lange termijn. De visie bouwt voort op het vigerend beleid van de RSD-partners, dat is opgenomen en vergeleken in 'Perspectief op Synergie'. Het Delta-perspectief was de basis van het Delta-akkoord dat in 1998 door de RSD-partners is ondertekend. In het Delta perspectief zijn over een breed veld projecten aangeduid die tot doel hebben op deelterreinen vernieuwing door samenwerking dichterbij te brengen. De meeste aangeduide projecten maken nu de startfase door, zie ook: http://www.rsdelta.org/	N/T/V/re/	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
14.	Landschapspark Kempen-Zeeland (2000)	Gemeenten Woensdrecht, Antwerpen, Reimerswaal, Stabroek	Doel van dit Interreg II-b project is het geven van de aanzet voor nieuwe initiatieven voor het behoud van waardevolle ruimtelijke eenheden en structuren en het benadrukken van de landschappelijke, natuurlijke en recreatieve kwaliteiten. Twee acties die bijvoorbeeld zijn uitgevoerd als het prikkelen van ideevorming zijn: - geïntegreerde gebiedsbenadering Berendrecht-Zandvliet; - geïntegreerde gebiedsbenadering Noordelijk Poldergebied (bocht van Bath).	N/re	A.04
15.	Lange termijn Visie Schelde-estuarium (2001)	Technische Schelde Commissie	Nederlands-Vlaamse visie op de langetermijnontwikkeling van het Schelde-estuarium, met een <i>Situatieschets Korte termijn</i> , een <i>Streefbeeld 2030</i> en <i>Ontwikkelingsschetsen 2010</i> .	N/V/T	A.05
16.	Schelde actieprogramma (1998)	ICBS	Actieprogramma gebaseerd op doelstellingen behoud en verbetering kwaliteit Schelde en voorkomen toekomstige verontreinigingen (geen 'hard' plan) Vooral aandacht waterkwaliteit, gegevens beschikbaar op CD-rom of via: http://www.icbs-cipe.com/	N	----
Nederland/België/Vlaanderen					
17.	Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, 1997	AROHM – ARP	Beleidsplan inzake ruimtelijke ordening. Belangrijk toetsingskader voor het ruimtelijk beleid op Vlaamse schaal. De Schelde vormt hierbij een structuurbepalend element van Vlaams niveau.	N/T/(V/re/vi)	A.06
18.	Vijfde Nota RO Nederland (2000)	Ministerie VROM	De Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening is een nota van het Rijk, waarin de principes voor de ruimtelijke inrichting van Nederland vastgelegd worden. In de Vijfde Nota gaat het daarbij om inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030.	N/V/T/re/vi	A.07
19.	Gewestplannen	België / Vlaamse Gewest	Gewestplannen werden opgemaakt in het kader van de Wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw en het Decreet van 22 oktober 1996 betreffende de ruimtelijke ordening. De gehele wetgeving m.b.t. de ruimtelijke ordening is recent drastisch gewijzigd. De gewestplannen, passieve bestemmingsplannen, zullen op termijn vervangen worden door de meer op uitvoering en beheer gerichte ruimtelijke uitvoeringsplannen.	N/V/(T)/re/	A.08

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
20.	Strategisch plan Linkerscheldeoever	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen	Het garanderen van een duurzame economische ontwikkeling van de haven, en voor de landbouw, het vastleggen van harde grenzen voor de verdere uitbreiding van het havengebied, de leefbaarheid van de omliggende woonkernen en natuur en het bevorderen van de modal split zijn specifieke aandachtspunten voor de havenontwikkeling. Het plan zou later één geheel moeten vormen met het deel rechteroever.	T/N/(re)	A.09
21.	Strategisch plan haven van Antwerpen (rechteroever)	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen	Het garanderen van een duurzame economische ontwikkeling van de haven, de omliggende woonzones, de ecologische infrastructuur binnen en buiten het havengebied en een zuinig ruimtegebruik en tot slot het vastleggen van harde grenzen voor de verdere uitbreiding van het havengebied zijn de aandachtspunten. Het planhorizont reikt tot omstreeks 2030.	T/N/ (re)	A.10
22.	Strategisch plan haven Zeebrugge	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen; LIN, afdeling beleid.	Doel is ook hier het aangeven van een strategisch en duurzaam ontwikkelingsperspectief voor de haven van Zeebrugge. Het proces ving aan in aanvang 2001, in mei 2002 was er het ontwerp streefbeeld. Voor het studiegebied van beperkt belang, tenzij in de zoektocht naar compensatiegebieden en de toegankelijkheid.	T/N /(re)	----
23.	Naar gebiedsgerichte economische groei, Landsdeel Zuid (2002)	Ministerie van Economische Zaken	De beleidsvisie 'Naar gebiedsgerichte economische groei' geeft een overzicht van de sterkten en zwakten van de economie in Nederland, ingedeeld naar vier landsdelen. Zeeland valt onder het landsdeel Zuid. De nota brengt de ruimtelijk-economische perspectieven in beeld. Veel aandacht voor de geïntegreerde economische ontwikkeling van de Rijn Schelde delta.	T/re/vi	-----
24.	Kustbeleidsplan (in opmaak)	RWS – directie Zeeland	Visie op ontwikkeling Schelde-oever, met name ten aanzien van Ruimtelijke Ordeningscontouren uit de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening	V/N	-
25.	Vierde Nationaal Milieubeleidsplan (2001)	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	Het Vierde NMP biedt het algemene beleidskader voor het nationale milieubeleid van Nederland. Het is een beleidsnota met een overzicht van de voorgenomen beleidsmaatregelen voor de komende jaren. Bevat onder meer veel aandacht voor externe veiligheid. Geen specifieke maatregelen ten aanzien van de Westerschelde.	T	----
26.	MINA-Plan 2003-2007	Vlaams Gewest: AMINAL, VMM, OVAM, VLM	Het milieubeleidsplan beoogt de doeltreffendheid, de efficiëntie en de interne samenhang van het milieubeleid op alle beleidsniveaus te bevorderen en bevat de hoofdlijnen van het milieubeleid dat door het Vlaamse Gewest, en door de provincies en de gemeenten in aangelegenheden van gewestelijk belang, dient te worden gevoerd.	N/(V)	A.11.

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
27.	Structuurschema Groene Ruimte 2 (december 2001)	Ministerie LNV	Het Structuurschema Groene Ruimte 2 (SGR 2) bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid van het kabinet voor het landelijk gebied, en de samenhang met het water- en milieubeleid. De nota geeft een ruimtelijke vertaling van het beleid voor de land- en tuinbouw, natuur, landschap en recreatie, en een concretisering van het beleid voor specifieke gebieden. Tevens bevat het SGR2 een overzicht van de wijze waarop het kabinet dit beleid wil realiseren.	N/re	A.12
28.	Vlaams Ecologisch Netwerk (2002 – 2003)	Vlaams minister van leefmilieu en landbouw	Eerste fase van de afbakening: het openbaar onderzoek is afgerond. Het betreft het ontwerp van een zogenaamd afbakenings-ruimtelijk-uitvoeringsplan met aanduiding van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling. In een eerste fase werden gebieden aangeduid waarover enige consensus zou zijn. Langs de Schelde zijn talrijke gebieden aangeduid. Omdat dit slechts een voorlopige afbakening betreft werden zij nog niet op kaart aangeduid.	N/(V)	A.13
29.	Natuurherstelplan Zeeschelde (juli 1999)	AWZ + milieuverenigingen UIA+Instituut v. Natuurbehoud	Onderdeel convenant tussen natuurverenigingen en AWZ. Reikt mogelijkheden aan voor ecologisch herstel en inrichting van dijken tot aanlegoverstromingsgebieden voor de hele Zeeschelde. Verkennend rapport opgesteld als onderdeel van een convenant die AWZ afsloot met een aantal milieuverenigingen naar aanleiding van de verdieping van de Westerschelde. De voorstellen bevatten niet alleen uitvoeringsalternatieven voor resterende Sigmaprojecten, maar behelzen de ganse Zeeschelde en bijhorend valleigebied.	N/V/T	A.14
30.	De kust nu en later (2000)	Vereniging Natuurmonumenten/ Provinciale landschappen Nederland.	Toekomstbeeld van twee van de belangrijkste natuurbeheer-organisaties in Nederland over de Nederlandse kuststrook. Bedoeld als bijdrage aan het debat over de natuurlijkheid van het kustgebied, bevat acht streefbeelden met bijbehorende acties.	N	A.15
31.	Bestuursovereenkomst Natuurcompensatieprogramma Westerschelde, voortgangsrapportage (2001)	RWS – directie Zeeland	Evaluatie uitgevoerd over de periode 1998-2001 en meest recente (4 ^e) jaarrapportage van het natuurcompensatieprogramma, opgesteld naar aanleiding van het verlies aan natuurwaarden door de verruiming van de Westerschelde, groot belang voor natuurlijkheid.	N	A.16
32.	Robuuste duinen	RWS – directie Zeeland	Plan voor duinontwikkeling in Zeeland, van belang voor veiligheid	V	
33.	Zand in de Hand (december 2000)	RWS – directie Zeeland	Legt beleid vast inzake zandwinning voor de periode 2001 tot en met 2011. Het gaat in de eerste plaats over de economische behoefte aan zand, maar bevat ook gerelateerde aspecten.	V/T/N	A.17

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
34.	Vierde Nota Waterhuishouding	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	De Vierde Nota Waterhuishouding is een nota van het Rijk met het beleid voor de gehele waterhuishouding van Nederland, zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin. De nota gaat ook in op de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn inzake waterbeheer, inclusief ecosysteembenadering en stroomgebiedbenadering. http:// www.waterland.net/nw4/Nederland/index.html	V/T/N	----
35.	Waterbeleidsplan 2002-2006	VIWC, Vlaanderen	Eénmalig ontwerp-beleidsplan opgemaakt in kader van de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water. Omvat allerlei aspecten van water in Vlaanderen, met nadruk op waterbeheer - en beleid.	V/N/T/re/vi)	A.18
36.	'Anders Omgaan met Water'. Waterbeleid in de 21 ^e eeuw	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	De Nota Waterbeleid in de 21 ^e eeuw biedt een nieuwe visie op waterbeheer, vanwege de toenemende overstromingen en stijging van de zeespiegel. De uitgangspunten zijn: 1. anticiperen in plaats van reageren; 2. niet afwentelen, maar vasthouden/bergen/afvoeren; 3. meer ruimtelijke maatregelen naast technische ingrepen.	V/N	----
37.	Ruimte voor de Rivier	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	In het verlengde van de Nota Waterbeleid in de 21 ^e eeuw biedt 'Ruimte voor de rivier' het Rijksstandpunt inzake veiligheid en wateroverlast in relatie tot de grote rivieren. De Westerschelde valt hier overigens niet onder.	V	----
38.	Bekkenbeheersplannen	Vlaamse Regering	Het decreet integraal waterbeheer (goedgekeurd in februari 2003) deelt Vlaanderen in verschillende bekkens. Doel is voor de verschillende bekkens een Bekkenbeheersplan op te stellen. Hoewel de opzet een sterk integrerende inslag had naar inhoud van deze plannen kan het mogelijk beperkt blijven tot een invalshoek vanuit natuur. Twee bekkens worden aangeduid in het studiegebied. Bekkencomités zullen het project verder sturen. (zie ook kaderrichtlijn water en waterbeleidsplan) – zie ook hoger.	N/V/T/re/vi	----
39.	3 ^e Kustnota. Traditie, trends en toekomst	Ministerie van Verkeer en Waterstaat	Ter uitwerking van de Vierde Nota Waterhuishouding geeft de 3 ^e Kustnota de beleidskeuzes van het Rijk aan ten aanzien van de relatie tussen kustveiligheid en ruimtegebruik. De Kustnota behandelt zowel de druk op de kust vanuit zee als vanuit land.	V/re	-----
40.	Waterbeleid in de 21 ^e eeuw deelstroomgebiedvisie Zeeland (oktober 2002)	RWS - directie Zeeland	Deelstroomgebiedvisie voor Zeeland, waaronder deze voor de Westerschelde, opgemaakt in het kader van de gelijknamige Rijksnota over de nieuwe visie op waterbeheer.	N/V	A.19

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
41.	Hydraulische randvoorwaarden (2001)	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, RIKZ, RWS (Nederland)	Beleidsmatige randvoorwaarden voor het toetsen van primaire dijken op vlak van constructieveiligheid	V	----
42.	Sigmaplan	AWZ – afdeling zeeschelde	Het oorspronkelijke Sigmaplan werd geactualiseerd en de oorspronkelijke doelstelling van het plan werd geherdefinieerd. Verschillende projecten en studies zijn aan het plan gekoppeld. Het plan heeft een hoge relevantie voor de opstelling van de ontwikkelingsschets.	V/T/N	A.20
43.	Beleidsplan sanering waterbodembeneden-Zeeschelde (1995)	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, LIN,AWZ, AMINAL, AROHM, VMM, OVAM, TDHA, IN, GHA	In de nota worden duurzame oplossingen op langere termijn aangereikt voor de reductie van de slibaanvoer naar de beneden-Zeeschelde en de verontreiniging hiervan vanuit een globale oplossing, incl. sanering/oplossing op kortere termijn	T/V/N	A.21
44.	Water en Zand in Balans (2002)	RIKZ	Evaluatie zandsuppleties na 1990 aan de Nederlandse kust en de effecten daarvan, een morfologische beschouwing	T	----
45.	Beleidsplan Westerschelde (1991)	Bestuurlijk overleg Westerschelde (BOWS)	Beleidsplan inzake ontwikkelingsmogelijkheden van de scheepvaartfunctie, gekoppeld aan handhaving en herstel van natuurfuncties, en ontwikkeling van potentiële natuurwaarden	N/T	A.22
46.	Structuurnota Zee- en Kustvisserij (1993)	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Structuurnota geeft het rijksbeleid weer, binnen de context van het Europese Gemeenschappelijke Visserijbeleid. Westerscheldevisserij geldt als kustvisserij.	vi	----
47.	Toeristisch en Recreatief Actieprogramma (2002)	Ministeries van Economische Zaken en van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Meest actuele beleidskader voor de versterking van de recreatieve sector in Nederland. Bevat geen expliciete verwijzing naar de Westerschelde.	re	----
<i>Provincies en overig regionaal</i>					
48.	Provinciaal structuurplan Antwerpen (2001)	Provincie Antwerpen	Provinciaal beleidsplan inzake ruimtelijke ordening, Ministerieel Besluit houdende de goedkeuring: 10 juli 2001	T/N/(V)/re	A.23
49.	Provinciaal structuurplan Oost-Vlaanderen	Provincie Oost-Vlaanderen	Provinciaal beleidsplan inzake ruimtelijke ordening, Voorontwerp goedgekeurd provincieraad december 2002 Volgens timing: voorlopige vaststelling door provincieraad in februari 2003.	N/T/(V)/re	A.24
50.	Provinciaal structuurplan West-Vlaanderen (2002)	Provincie West-Vlaanderen	Provinciaal beleidsplan inzake ruimtelijke ordening, Ministerieel Besluit houdende de goedkeuring 6 maart 2002 http://www.west-vlaanderen.be/upload/Structuurplan/index.htm	N	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
51.	Streekplan Zeeland 1998-2005	Provincie Zeeland	Algemeen beleidskader voor de ruimtelijke inrichting van de provincie Zeeland. Dient als toetsingskader voor gemeentelijke bestemmingsplannen en voor initiatieven van bovengemeentelijk karakter. Wordt onder andere verder gespecificeerd in het gebiedsplan WestZeeuws Vlaanderen (zie onder). Is recent aangepast ten behoeve van de Westerschelde Container Terminal	V	A.25
52.	ROM- project Gentse kanaalzone Wel-varende kanaalzone	Provincie Oost-Vlaanderen – strategisch plan kadert binnen Vlaams havendecreet	Het garanderen van een duurzame economische ontwikkeling van de haven, het vastleggen van harde grenzen voor de verdere uitbreiding van het havengebied, de leefbaarheid van de omliggende woonkernen en natuur en het bevorderen van de modal split vormen specifieke aandachtspunten. Als belangrijk bestuurlijk uitgangspunt wordt aangegeven dat bij de uitbouw van het ROM-project Gent een optimale afstemming met het ROM-project kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen moet gebeuren. Eén van de kernbeslissingen behelst het stimuleren van de bouw van een tweede zeeluis in Terneuzen (initiatiefnemer/stimulator en mede-financier : AWZ). http://www.oost-vlaanderen.be/milieu/content.cfm?doc_id=164	T/(N)	----
53.	Gebiedsplan West-Zeeuws-Vlaanderen (in ontwikkeling)	Provincie Zeeland	Provinciaal plan o.m. van belang voor waterveiligheid, met name gemeente Sluis	V	----
54.	Walcheren 2000+	Provincie Zeeland	Regiovisie voor de gemeenten Middelburg, Vlissingen en Veere, o.m. van belang voor veiligheid dijken/duinen, recreatie, toerisme	V, re	----
55.	'Groen Licht', Milieubeleidsplan 2001-2005	Provincie Zeeland	'Groen Licht' bevat het provinciale milieubeleid voor de periode 2001 tot en met 2005. Het geeft een overzicht van de doelen, instrumenten en maatregelen ten aanzien van het 'grijze' milieu	V/N/T	----
56.	Provinciaal milieu- en natuurbeleidsplan, Oost-Vlaanderen 2002-2004	Provincie Oost-Vlaanderen, directie leefmilieu – dienst 81 – Planning en Natuurbehoud	Definitief vastgesteld op 13 juni 2001, samen met actieprogramma definitief goedgekeurd door provincie op 14 november 2001. Behelst zowel sector- als gebiedsgericht beleid. Is verder vertaald in actieprogramma, met o.a.: ROM-Gentse Kanaalzone, ROME linker Schelde-oever (Beveren en Zwijsrecht) en medewerking overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde.	N	A.26
57.	Provinciaal milieubeleidsplan Antwerpen 1998-2002	Provincie Antwerpen, Dienst Milieu en natuurbehoud	Geen gebiedsgerichte projecten langs de Schelde. Uitgewerkt in jaarprogramma's. Plan 2003-2007 is in ontwerp. http://www.provant.be/milieu/dmn2001/Publicaties/PMBP+OD/PMBP98-02.doc	N	---

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
58.	Natuurgebiedsplan Zeeland 2001	Provincie Zeeland	Het Natuurgebiedsplan presenteert het provinciaal beleid ten aanzien van de verwerving van gronden voor de aanleg van natuurgebieden. Tevens geeft het plan aan wat de provincie denkt over inrichting en beheer van deze natuurgebieden. Direct verband met de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur.	N	A.27
59.	Nota Soortenbeleid. Flora en Fauna in Zeeland	Provincie Zeeland	Nota Soortenbeleid biedt de provinciale visie op natuurbehoud (flora en fauna) vanuit de optiek van de soortenbescherming (in plaats van de gebiedsgerichte benadering uit het Natuurgebiedsplan)	N	----
60.	Provinciaal Natuurontwikkelingsplan Antwerpen	Provincie Antwerpen, Dienst Milieu en natuurbehoud	Ontwerp van beleidsplan. Mogelijk met beperkte relevantie voor het gebied gezien het principe van subsidiariteit waarbij de bevoegdheid over de elementen inzake het Scheldegebied vanuit de provincie aan Vlaanderen worden toegekend.	N	----
61.	Provinciaal Masterplan voor een geïntegreerd waterlopenbeheer Antwerpen (2002)	Provincie Antwerpen, dienst waterbeleid	Geen specifieke maatregelen langs de Schelde gezien het principe van subsidiariteit waarbij de bevoegdheid over de elementen inzake het Scheldegebied vanuit de provincie aan Vlaanderen worden toegekend. Wel worden voor aantal zijbeken specifieke maatregelen voorgesteld (Schoon Schijn, Donksebeek - Laarsebeek-Oudelandsebeek, Kruibeekse Scheibeek - Zwaluwbeek, Grote Struisbeek). De provincie heeft geen bevoegdheid voor de bevaarbare waterlopen. http://www.provant.be/waterbeleid/masterplan/inhoud.htm	N	----
62.	Waterhuishoudingsplan 2001-2006 'Samen Slim met Water'	Provincie Zeeland	Provinciale doorvertaling van de nationale Vierde Nota Waterhuishouding naar het grondgebied van Zeeland	V/N	----
63.	Project Delta in Zicht	Provincie Zeeland, Provincie Zuid-Holland, Provincie Brabant, RWS	Samenwerking tussen rijk en provincie in het Deltagebied, o.m. van belang voor waterkeringen en ecosysteembenadering in het Scheldebekken.	N/V/re/vi	A.28
64.	Strategisch plan toerisme Klein Brabant (1999)	VVV Klein-Brabant/Scheldeland i.s.m. vzw Toerisme "Provincie Antwerpen	Analyse en weergave prioriteiten en concrete acties op korte termijn (o.a. aanlegsteiger voor jachten en pleziervaart in Sint-Amands. Het plan werd uitgegeven onder de titel Klein-brabant, verstilde charme van het Scheldeland.	re	A.29
<i>Gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden en overig lokaal</i>					
65	Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen	Gemeenten Vlaanderen	De opmaak van de gemeentelijke structuurplannen is volop aan de gang. Momenteel beschikt slechts een beperkt aantal gemeenten in het projectgebied over een goedgekeurd Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan. Dit zijn Bornem, Dendermonde, Wetteren en Zwijndrecht in het Scheldebekken.	N/re	A.30

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
66	Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen (GNOP's) en gemeentelijke milieubeleidsplannen	Gemeenten Vlaanderen	Verschillende gemeenten hebben een GNOP en of een gemeentelijk milieubeleidsplan opgemaakt. veelal wordt binnen het GNOP voor wat de Schelde betreft, verwezen naar de beleidsvisie van de hogere overheid. De visie van de GNOP's (vnl. 1995) vormt veelal één van de basiselementen bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. <i>Enkel de gemeente Melle heeft geen goedgekeurd GNOP.</i>	N	
67.	Land en Water: een synthese voor nu en later (oktober 2000)	Taakgroep Westerschelde van de Vereniging van Nederlandse Riviergemeenten	Inventaris en streefbeeld van de belangen van de gemeenten en waterschappen in relatie tot de toekomst van de Westerschelde	V/T/N/re/vi	A.31
68.	Structuurvisie voor de gemeente (2002)	Gemeente Borsele	Opmaak structuurvisie (in uitwerking); op termijn voorzien om te verwerken in een intergemeentelijk plan met de gemeenten Reimerswaal en Kapelle	N/re	

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
PROJECTEN					
<i>Benelux / grensoverschrijdend</i>					
69	Grensoverschrijdend Krekengebied	Euregio Scheldemond (Oost- en West-Vlaanderen + Zeeland)	In dit Interreg Ila - project is het duurzaam beschermen en waar nodig herstellen van de cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden in het krekengebied het doel. Onder andere Zwinstreek	N	B.01
70.	LIFE-MARS	AMINAL-Natuur en RWS	Mars (Marsh Amelioration along the River Schelde) was een interregionaal (LIFE-)project met steun van de Europese Commissie met het herstel van de natuurwaarden in het estuarium. Het bevatte vijf deelprojecten die elk een andere maatregel voor schorherstel inhouden en elk op zich als een pilootproject moet worden gezien. Belangrijkste component was de reductie van de erosie door tij-stromingen. Het project duurde van januari 1995 tot december 1996 en omvatte een oppervlakte van ca. 30 ha. http://www.environment.fgov.be/Root/tasks/life/lifenat/projects/941531_en.htm	N	----
71.	MER ontsluiting Cadzand/Breskens ('Sluis aan Zee') (2002 - 2003)	Internationale Zwincommissie Gemeente Sluis, Waterschap Zeeuws Vlaanderen	Gemeentelijk plan inzake ontsluiting van Sluis naar de zee, met de bedoeling om Sluis een rechtstreeks verbinding te geven met de zee, gekoppeld met aanleg van een jachthaven, een schutsluis, aanleg van wachthavens, verbreden van uitwateringskanaal en een verlengde strekdam	V/N/T	B.02
72.	Gemeenschappelijk Nautisch Beheer 2001 - 2005	Technische Schelde Commissie	Project voor het volledig gemeenschappelijk maken van het nautisch beheer op het hele Schelde-estuarium, toegespitst op de vaargeul, met tot doel een zo groot mogelijke veiligheid en vlotheid van scheepvaart te bekomen	T (scheepvaart)	B.03
<i>Nederland/België/Vlaanderen</i>					
73	GOG – Kruibeke-Bazel-Rupelmonde 2002	AROHM –ARP Vlaanderen	Het gecontroleerd overstromingsgebied vormt één van de concrete uitvoeringen van het Sigmaplan. Voor de concrete uitvoering werd een RUP opgemaakt en is een grondenbank aangelegd (zie 77).	N/V	B.04.
74.	Scheepswerf Hansweert	RWS-directie Zeeland	Het betreft de verplaatsing van scheepswerf tot achter de sluisen van Hansweert. Het buitendijkse gebied maakt het voorwerp uit van verder onderzoek naar de mogelijkheid om dit in het kader van een NCP te gaan inrichten.	N	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
75.	Grondenbank Linkeroever	VLM	In het Linkerscheldoevegebied te Beveren worden landbouwgoederen onteigend ten behoeve van de havenuitbreiding en van te realiseren natuurcompensaties voor het verlies van gronden met een Europese natuurbeschermingsstatus. Deze grondenbank vormt hier met andere woorden één van de elementen in kader van de ontwikkeling van de omgeving van het Deurganckdok. De VLM kan via de grondenbank LSO landbouwgoederen ter beschikking stellen in gebruik of in eigendom aan landbouwers en eigenaars die na uitwinning of onteigening op een andere plaats actief willen blijven. Beslissing voor aanleg hiertoe is genomen.	N	----
76.	Grondenbank Kruibeke (Ruilverkaveling Kruibeke-gebruiksruil Kruibeke)	VLM	Via een grondenbank zal de VLM landbouwgoederen ter beschikking stellen in gebruik of in eigendom aan landbouwers en eigenaars die na uitwinning of onteigening op een andere plaats actief willen blijven. De landbouwers die als gevolg van de realisatie van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke uitgewonnen of onteigend worden, zullen de keuze krijgen tussen een vergoeding in geld of grond in natura. Met het instrument "gebruiksruil" kan het landbouwgebruik worden geruild om de landbouwstructuur te optimaliseren. Nadien kan de eigendom worden geruild via ruilverkaveling. De grondenbank is mede ingegeven vanuit de ontwikkeling van de omgeving van het Deurganckdok waarbij het weidevogelgebied in het GOG een compensatiegebied vormt. http://www.mina.vlaanderen.be/fr.htm?http://www.mina.be/wiedoetwat/aminal/taken/natuur/index.htm	N	----
77.	Het natuurpark Scheldeland (1966)	Koninklijke Vereniging voor Natuur en Stedenschoon Van Miegroet & Cogge. 1972	Doel was een natuurpark op te richten. Het begrip 'Natuurpark' was sterk gericht op het behoud van de natuur-, de landschappelijke en de cultuurwaarde. Het project bleef in de planfase steken door gebrek aan coördinatie en samenwerking tussen de betrokken beleidsinstanties.	N	B.05
78.	Landschapspark Scheldeland (1984-1986)	Vlaamse Gemeenschap	Ook hier was het doel het verwezelijken van een landschapspark Scheldeland, incl. vrijwaren natuur en landschap, bevorderen samenwerking privé-instanties en overheden. Voorziene stichtende leden: Vlaams Gewest, provincie Antwerpen, gemeenten Bornem, Puurs en Sint-Amands maar geen bereidheid van gemeenten, geen kredieten provinciebestuur.	N/V	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
79.	Het Ecologisch Impulsgebied (EIG) Schelde-Dender-Durme (1993)	Vlaamse minister van Leefmilieu, AMINAL, I.N.	Het EIG Schelde-Dender-Durme werd in 1992 aangekondigd en ging in november 1993 effectief van start. Ze werd net als vier andere EI-Gebieden opgericht door de Minister van Leefmilieu als pilootprojecten die uitwerking moesten geven aan het gebiedsgericht beleid. Doelstellingen waren: de verwerving van representatieve natuurterreinen (o.a. 'Slikken en schorren van Schelde en Durme'), beheer van natuurterreinen, het uitwerken van projecten Natuur-technische Milieubouw (NTMB), het afsluiten beheersovereenkomsten in landbouwgebieden en natuureducatie/sensibilisatie. Het actieplan werd voorgesteld als het plan Blauwborst. Destijds is gestart met een onteigeningsdossier van verschillende slikken en schorren. Het project kreeg een programma van 3 jaar (tot 1996) dat niet werd verdergezet.	N	----
80.	Ontwerp-beheersplan voor Vlaams natuurreservaat "slikken en schorren van de Schelde en Durme"	AMINAL – Natuur I.N. UG-vakgroep, biologie	Het ontwerpbeheersplan van het gewestelijk natuurreservaat omvat een inventarisatie, een vegetatiebeschrijving en –kartering, beheersdoelstellingen, beheersvormen en concrete beheersmaatregelen. De studie vult de bestaande kennis betreffende het estuariene rivierecosysteem aan en omvat o.a. een literatuurlijst betreffende gebruikelijke en mogelijke beheersvormen van estuaria gestuurde terreinen.	N	----
81.	WSBEK – NCP 2001 – 2003	RWS – directie Zeeland	Opmaak natuurcompensatie Schelde-estuarium , deelprojecten Kruiningen, Schor van Waarde, Perkpolder Uitvoering van Internationaal Verdrag 2° verdieping Schelde (volgens Structuurplan Groene Ruimte)	N	B.06
82.	Natuurvriendelijke oeeververdediging op de schorren langs de Zeeschelde, tussen de Durme-monding en Dendermonde	AWZ, afdeling Zeeschelde i.s.m. Instituut voor natuurbehoud.	Het betreft het testen en uitvoeren van een natuurlijke oeeververdediging (enerzijds de aanplant van biezten, anderzijds een combinatie van houten vlechtwerk met een beperkte hoeveelheid stortsteen. Dit gebeurde in Bornem, Branst Moerzeke, Vlassenbroek en Berlare. Het laat een betere natuurlijke ontwikkeling toe maar vormt de facto zeer lokale ingrepen. De ingrepen zijn gerealiseerd (voorbeeldproject).	N/V	----
83.	Wrakkenberging (2001-2002)	RIKZ – directie Zeeland	Onderzoek naar de milieugevolgen van wrakkenberging in de Westerschelde	N/T	----
84.	Dijkbekledingen 1998 - 2004	RIKZ	Nationaal onderzoek naar dimensionering en aanleg dijkbekleding, inclusief ecologische aspecten	V/N	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
85.	Dijkwerken Sigmaplan	AWZ	De dijkwerken vormen een concrete uitvoering van het Sigmaplan. (Zie ook 42-fiche A.20). Een aantal dijkwerken zijn in uitvoering of worden binnenkort opgestart: - Dendermonde, tussen Paddebeek en Schoonaardebrug - Melle, Tussen Heusdenbrug en Ringvaart - Hamme-Moerzeke, ter hoogte van de gespoelde put Voor recente informatie i.v.m. voorziene dijkwerken en oeververstevingen zie o.a.: http://www.confederatiebouw.be/downloads/common/investprog/programma_VIF2002_water.pdf	V	----
86.	Projectbureau Zeeweringen	RWS-directie Zeeland Partners: Provincie Zeeland, Waterschappen	Verbeteren van gezette steenbekleding op dijken van primaire waterkeringen, aanleggen van dijkversterkingen, gekoppeld aan mogelijke verbetering van natuurwaarden	V/N	B.07
87	Geulwandverdediging	RWS	Studie naar onderwater bestortingen, in aansluiting op de geulverdiepingen, omvat tevens milieu-effectstudie: project inmiddels in uitvoering	V	----
88.	Overschelde 2001	Haskoning	Op de plank liggend idee over doorsteek van Zuid-Beveland tussen Westerschelde en Oosterschelde, met mogelijks belangrijke effecten inzake natuurlijkheid. Zie ook studie LTV – herstel Kreekrak (nr. 138 – fiche C.08)	N	----
89.	MER onderhoudsvergunning vaarweg naar Antwerpen (opgelet : planfase)	RWS – directie Zeeland Partners: RIKZ	Belangenafweging om op verantwoorde wijze stortlocaties te bepalen, inclusief afweging in kader van Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn	V/N/T	----
90.	Baggerplan Westerschelde (2° verdieping)	RWS - directie Zeeland	Betreft uitdieping en op diepte houden van de Westerschelde, inclusief ruimen van scheepswrakken in de vaargeul	T	----
91.	Duwvaartkanaal	AROHM- ARP Vlaanderen	Heft de op het gewestplan aangeduide overdruk “ (alternatieve) reservatie- en erfdienstbaarheidsgebied” voor het Duwvaartkanaal Oelegem-Zandvliet op.	T/N	B.08
92.	Westerscheldetunnel	N.V. Westerscheldetunnel (rijk-provincie Zeeland)	Aanleg tunnel (opening in maart 2003) niet van invloed op diepgang en toegankelijkheid; mogelijks zelfs verbetering veiligheid door wegvallen van één veerboot die vaarroute kruist. http://www.westerscheldetunnel.nl/	N/T	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
93.	Oosterweelverbinding	AWV - afdeling Antwerpen:	Doelstelling van de haalbaarheidsstudie is niet de uiteindelijke oplossing voor te stellen voor het ontlasten van de zuidelijke ring, maar om voor verschillende varianten de voor- en nadelen aan te duiden. Eén van de voorstellen is een tuibrug over de Schelde, maar van alle opties wordt MER opgemaakt met onderzoek effecten verschillende tracé's en voorstel compensaties. (natuurstudie uitgevoerd door TV SAM met onderaanneming van de Onderzoeksgroep Ecosysteembeheer UIA). Zie ook: http://www.antwerpenmobiel.be/VlaamseOverheid/Oosterweelverbinding/index.html	N/T	----
94.	Inplanting plezierhaven/aanlegsteiger Sint-Amands	LIN-AWZ-afd. Zeeschelde	Afweging inplanting plezierhaven/aanlegsteiger Sint-Amands Onderzoek draagkracht i.f.v. watersportinfrastructuur in Sint-Amands, eindrapport	re	B.09
95.	Windmolenparken in de Noordzee	kabinet staatssecretaris energie& duurz. ontw. België	In totaal werden vijf projecten voor de inplanting van een windmolenpark voor de kust ingediend. Het project Westduine Seaport is afgewezen. De projecten Fina-Eolia en 2 projecten Thorthonbank (telkens 50 turbines) worden nog geanalyseerd op wenselijkheid. Het project voor de kust van Knokke (ten noorden van de vlakte van Raan, Electrabel) is aanvaard. Het starten van de werken voor dit laatste project (50 turbines) is gepland voor de zomer van 2003. Zie ook: http://deleuze.fgov.be/site/nl/e_windmolens.html	N/T/vi	----
96.	Ruimtelijk uitvoeringsplan windturbines Kruibeke-Beveren (2002)	AROHM –ARP Vlaanderen	Bundeling van windturbines met als doel het behoud van de open ruimte. In het RUP zit een grafisch plan met een aanwijzing van de zone voor windturbines, voorzien van algemene en gebiedsgebonden bepalingen en voorschriften.	N	B.10
<i>Provincies en overig regionaal</i>					
97.	Natuurpark Scheldeland, Interprovinciaal Natuurpark Scheldeland	provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen	Vernieuwde poging tot het opzetten van een natuurpark. Doel was "het verwezelijken van een interprovinciaal Natuurpark Scheldeland volgens de Wet op het Natuurbehoud dd. 12 juli 73". De afbakening bleef de zelfde als dat van het Natuurpark Scheldeland. In de voorbereidende fase werd de oprichting vereniging zonder winstoogmerk voorgesteld, maar dit vond geen doorgang omwille problemen ivm financiering.	N/V	----
98.	Westerschelde Container Terminal	Provincie Zeeland i.s.m. Zeeland Seaports Terneuzen/Vlissingen	Completering Haven Vlissingen met een containerterminal; inclusief aanvullend natuurcompensatieplan	N/T	B.11

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
99.	Nieuwe buisleidingen naar Zeeuws Vlaanderen	Deltan in overleg met Provincie Zeeland	Voornemen om minstens één nieuwe buisleiding naar Zeeuws-Vlaanderen (olie en gas) over de bodem van de Westerschelde te leggen; in principe geen effect op toegankelijkheid of natuurlijkheid (behalve zeer lokaal), maar wel externe veiligheidsrisico.	(T)	----
<i>Gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden en overig lokaal</i>					
100.	Industrieterrein Mosselbanken 2002 – 2003	Gemeente Terneuzen	Ontwikkeling van industrieterrein Mosselbanken (ten Westen van Dow Chemicals terrein, in verbinding met de Braakmanhaven, inclusief bouw van een kade; geeft mogelijks meer verkeersdrukte in omgeving van monding van het Kanaal Gent-Terneuzen;	T	----
101.	Kloosterzande aan Zee 2001 - 2003	Gemeente Hontenisse	Studie naar nieuwe inrichting in plaats van Veerplein	N/re	B.12
102.	Voormalige scheepswerf Temse	Gemeente Temse Groep Nieuw Temse	In kader van de herinrichting van de voormalige boelwerf zijn 5 B.P.A.'s in openbaar onderzoek (27/02/2003). Doel is de helft van de in totaal ca. 80 ha voor woningbouw te voorzien, de helft voor (deels watergebonden) bedrijvigheid. Het bestaande droogdok is behouden. Het gehele gebied is in eigendom van de vennootschap Groep Nieuw Temse	N/T/(re)	----
103.	Veerpleinen Kruiningen en Perkpolder	Gemeente Hontenisse	Studie naar nieuwe inrichting veerpleinen van het veer Kruiningen-Perkpolder	N/V	B.13
104.	'Koninklijke Schelde Groep'-terrein Vlissingen	Gemeente Vlissingen	Plan tot ontruiming en herinrichting van het KSG-terrein in de Buitenhaven van Vlissingen;	N	----
105.	Inlaag 2001	Vereniging Natuurmonumenten	Realisatie van een nieuw binnendijks natuurgebied als deelcompensatie voor aanleg Westerscheldetunnel.	N	B.14
106.	Inrichtingsplan Groot Rietveld	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Het betreft een inrichtingsplan voor een voormalig spuitveld dat via een gewestplanwijziging werd omgezet van industriegebied naar natuurgebied. De huidige natuurwaarden worden als compensatie ter aanzuivering van het historisch passief opgenomen in kader van de operationalisering van het Deurganckdok . (zie 109: Deurganckdok – fiche B.15)	N	----
107.	Inrichtingsplan Vlake van Zwijndrecht	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Het betreft een inrichtingsplan voor een braakliggend industriegebied ten oosten van het Groot Rietveld en de provinciegrens. De huidige natuurwaarden worden als compensatie voor de operationalisering van het Deurganckdok. aangeduid. (zie 109: Deurganckdok – fiche B.15)	N	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
108.	Noord-Zuid-verbinding westrand haven Antwerpen (Zuid-West-B)	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen / Aminor-Water	Studie ecologische inrichting van de watergang in westrand haven gelegen ten westen van het niet te dempen deel van het Doeldok en ten oosten van Kieldrecht. De zoetwaterkreek vormt één van de compenserende maatregelen voor de operationalisering van het Deurganckdok. (zie 109: Deurganckdok – fiche B.15)	N	----
109.	Ketenisepolder	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen / AWZ-afd. Zeeschelde	Omzetting van polders in schorren op linkeroever, ten Zuid-zuidwesten van Lillo (tussen Kallosluis en Fort Liefkenshoek). Compensatie voor de omzetting delen van het groot Buitenschoor tot Containerterminal noord in de haven van Antwerpen	N	----
110.	Deurganckdok	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen Tijdelijke Vereniging Deurganckdok	Doel is de verdere uitbouw haven linkerschelde-oever. Voorlopig kan opnieuw met de werken worden aangevat. Aanwezigheid problematiek binnen het kader van de situering binnen een Europees Richtlijngebied. Verschillende compensatiegebieden werden aangeduid en worden nu ontwikkeld. Stedenbouwkundige vergunning afgeleverd door de Vlaamse Regering (27/03/02).	N/T	B.15
111.	2° Zeesluis bij Terneuzen	Gemeentelijk Havenbedrijf Gent (vragende partij)	Wens van Gent om bij Terneuzen een 2° zeesluis aan te leggen, met mogelijks verdieping en verbreding tot gevolg; kan van invloed zijn op scheepsbewegingen, verkeersdrukte op de Westerschelde, in brede zin op natuurlijkheid.	N	B.16
112.	Strandje van Baarland	Gemeente Borsele	Plan rond recreatieve voorziening op strandje van Baarland; vermoedelijk weinig impact, maar mogelijkwijze wel tot gevolg dat er meer recreatie komt op de Westerschelde; Aansluitend binnendijks plan rond uitbreiding camping en zomerwoonterrein, maakt momenteel voorwerp uit van een gemeentelijk ontwerp bestemmingsplan	Re	----
113.	Watersportactieplan	Gemeente Sluis	Introduceert Watersportboulevards met impuls op intensiteit van recreatieve benutting Westerschelde, aanleg van netwerk van steigers voor partyboten en andere charterschepen; van belang voor subthema recreatie; toenemende verkeersdruk op vaargeul en potentiële bedreiging van natuurlijkheid in minder diepe delen (surfers, duikers, badgasten, wandelaars); Link met 'Projectplan Noordzee' in opdracht van watersportberaad	N,re	----
114 a	Windmolenpark Hooglandpolder	Gemeente Hulst, Delta NV en Zuid-Nederlandse Land- en Tuinbouwondernemers	Project rond de bouw van minimaal 12 en maximaal 32 turbines, bestemmingsplan in voorbereiding	N	B.17

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
114 b	Windmolenpark kabeljauwpolder	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Er komt een bevraging naar de wenselijkheid van een windmolenpark ten noorden van de haven (grens Nederland). De samenwerkingsovereenkomst moet nog worden goedgekeurd.	N	----
114c	Windmolenparken in het havengebied Antwerpen	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Er is een samenwerkingsovereenkomst in voorbereiding voor de studie naar de lokatiemogelijkheden voor de inplanting van windmolenparken in voorbereiding. Het onderzoek zal onder meer rekening moeten houden met habitat- en vogelrichtlijngebieden e.d. Op dit ogenblik zijn er wel een milieu- en bouwvergunningen afgeleverd voor twee parken langs de Scheldelaan ten noorden van Zandvliet. De desbetreffende locaties situeren zich ter hoogte van de dokken, niet op de dijk.	N	----
114 d	Windmolenpark EPZ (Borsele)	EPZ	Project voor de plaatsing van 5 windmolens (ashoogte 78 meter, rotordiameter 92 meter)	N	-
115	Aanleg groenstrook afscherming Sloegebied	Gemeente Borsele	Project tot aanleg van ca. 200 ha groenstrook (afscherming t.o.v. Sloegebied)	N	-

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
STUDIES					
<i>Benelux / grensoverschrijdend</i>					
116.	RoBrAnt+ (2002)	Rijn-Schelde Delta samenwerkingsverband	In het kader van het Delta-Akkoord (zie nr.13) is een inventaris opgemaakt van plannen en projecten in het gebied Rotterdam-West-Brabant-Antwerpen en Gent. http://www.rsdelta.org/components/docs/quickscanrobrant.pdf	T, N	----
117.	Resultatenbundel Blauwgroene Delta (2001)	Rijn-Schelde Delta samenwerkingsverband	In het kader van het Delta-Akkoord (zie nr.13) wordt een brede groene benadering van de RSD-regio ontwikkeld. Dit moet leiden tot een samenhangend pakket van projecten. Op grond van het plan van aanpak Groene Delta zijn projectverkenningen uitgevoerd. http://www.rsdelta.org/components/docs/A4Lresultatenbundel.pdf	N, re	----
118.	De Delta Centraal – naar een internationaal landschap Rijn-Schelde-Delta	Rijn-Schelde-Delta samenwerkingsverband	Basisnota voor de ruimtelijke en mentale ontwikkeling van het Delta-landschap tot een internationaal landschap. De studie geeft een verdere uiteenzetting en definiëring voor het internationaal opgevat landschappelijk project aangegeven in de resultatenbundel. http://www.rsdelta.org/components/docs/rapportblauwgroen.pdf	N, re	----
119	Het natuurtalent verzilveren Oktober 2002	RIKZ, IN	Voorstudie voor een Natuurontwikkelingsplan voor het Schelde-estuarium	N	C.01
120.	Scaldir 2001 – 2008	VMM/RIKZ	Interreg IIIb-project. Gaat over de advisering m.b.t. toepassing Kaderrichtlijn Water in het stroomgebied van de Schelde	N/	C.02
121.	Deelstudies voor de ontwikkeling van het streefbeeld voor het Schelde-estuarium	projectteam LTV	Er bestaan verschillende voorbereidende studies vanuit de verschillende werkgroepen en de cluster morfologie, opgemaakt in kader van de opstelling van de langetermijnvisie. Voorbeelden zijn: 'Literatuuronderzoek naar estuariene maatregelen' (IN en UA)), 'Maatregelen voor de veiligheid in het Schelde-estuarium' (HKV) en 'Nut en noodzaak verruiming vaarweg van en naar de havens in het Scheldebekken' Andere voorbereidende studies zijn weergegeven in de nieuwsbrief van december 2000 van de langetermijnvisie Schelde-Estuarium.	N/V/T	----
122.	Nautische veiligheid Westerschelde	Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart	Onderzoek naar nautische bronmaatregelen op de Westerschelde ter reductie van de transportrisico's, ter verhoging van de veiligheid en de vlotheid van de scheepvaart	T/(N/re/...)	C.03
<i>Nederland/België/Vlaanderen</i>					

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
123.	Blauwe Delta, Delta 2000	RIKZ	Inventarisatie huidige situatie Deltawateren (o.a. de Westerschelde), opgesplitst in kenmerken, functies, autonome ontwikkelingen en trends, kansen en bedreigingen, kennisleemten en maatregelen	N/T/V	---
124.	AMIS (Algemene milieu-impactstudie voor het eerste deel van het Sigmaplan) 1994-1996	AWZ: AMINAL, ATOHM, IN, IBW	Voor de opmaak van deze studie werden reeds verschillende werken uitgevoerd binnen het kader van de dijkenwet (18/06/79). (vb. de 21 prioritaire werken uit 1992, onderworpen aan een GTE). De studie zelf heeft betrekking op de resterende projecten van het sigmaplan (bij het aangeven van het algemeen kader in 1994 waren dit er 76). De doelstellingen van het sigmaplan en het vereiste waterkerende vermogen van de dijken werden niet in vraag gesteld. Drie groepen ingrepen werden onderscheiden. (zie o.a. http://viwc.lin.vlaanderen.be/water/pdf/wetgeving/1304.pdf) Onder andere door de algemene milieu-impactstudie veranderde de vrij uniforme benadering van de dijkstructuur en werden meerdere (op landschaps)ecologische waarden gebaseerde alternatieven uitgewerkt. (zie o.a. http://viwc.lin.vlaanderen.be/water/pdf/waterbeheer/313.pdf) In 1996 werd het decreet betreffende de waterkeringen uitgevaardigd. De doelstellingen bleven dezelfde, het gebied werd uitgebreid met delen van rivieren buiten het tijgebied.	N/V/T	----
125.	OMES (Onderzoek Milieu-effecten Sigmaplan) (1996-...)	AWZ-afd. maritieme Schelde; AWZ-afd. Zeeschelde; IN; KUL; Nederl. inst. oecologisch onderzoek; RUG; VMM; VUB; AWZ-WLB	Langlopend wetenschappelijk multidisciplinair onderzoeksprogramma naar het functioneren van de Zeeschelde. De uitvoering gebeurde i.s.m. de Vlaamse universiteiten en diverse wetenschappelijke instellingen. Het bestond in eerste instantie uit een aantal deelprojecten die elk een luik van het estuarien ecosysteem als studieobject hadden. Een tweede stap is het opmaken van een geïntegreerde visie van alle deelaspecten samen. Voor het eerste deel zie o.a. het volgend artikel: http://viwc.lin.vlaanderen.be/water/pdf/waterbeheer/314.pdf	N/V/(T)	----
126.	VRG/HRG 2001 – 2004	RIKZ	Onderzoek naar gevolgen van Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied voor Rijkswaterstaat	N	----
127.	Opstellen van instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszone's (Habitat-, Vogel-, Ramsargebieden) in de Zeehaven van Antwerpen	AMINAL- Afd. Natuur	De studie vormt één van de deelonderzoeken van het strategisch plan Rechterscheldeoever. Doel is een onderbouwing te geven van de afbakening haven en de uiteindelijke invulling hiervan. De studie is lopend.	N	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
128.	Het Schelde-estuarium: ecologische beschrijving en een visie in de toekomst (juli 2000)	IN, RUG	Doel van dit rapport was een overzicht te geven van de ecologische situatie van het estuarium en van de riviervallei enerzijds en basisideeën en concepten aan te reiken waarop een natuurontwikkelingsplan voor het gebied zou moeten gebaseerd zijn.	N	C.04
129.	Habitatstructuren, waterkwaliteit en leefgemeenschappen in het Schelde-estuarium	Instituut voor Natuurbehoud en Universitair Instituut Antwerpen	Beschrijving van de fysische, chemische en biologische conditie van het Schelde-estuarium en de ontwikkeling ervan op korte termijn (tot 2005). Volgende aspecten komen geïntegreerd aan bod: trofische niveau's, ecologische processen en biodiversiteit. In een eerste luik van het rapport worden de arealen van verschillende ecotopen opgenomen. In een tweede luik worden de stofstromen beklemtoond met de daaraan gekoppelde processen.	N/T	----
130.	Leidraad ecologische herstelmaatregelen voor kustbroedvogels	RIKZ 2001	Praktische tips voor het actief aanleggen en inrichten van broedlocaties en het herstel van broedgebieden voor kustvogels. rapport RIKZ 2001 - 046, PL Meininger en J. Graveland (p.l.meininger@rikz.rws.minvenw.nl)	N	----
131.	Prioriteitenkaart ecologisch waardevolle waterlopen	AMINAL-Afdeling water Instituut voor Natuurbehoud, 2000	Onderzoek naar de verspreiding en de typologie van ecologisch waardevolle waterlopen in het Vlaamse Gewest, uitgevoerd door de onderzoeksgroep Natuurbeheer van de U.I.A voor alle deelbekkens in Vlaanderen. Geeft o.a. de beleidsprioriteiten m.b.t. natuur voor het herstel en behoud van ecologisch waardevolle waterlopen aan. NATUUR-CD 2000 versie 2.O Uitgevoerd met deelstudies voor de verschillende deelbekkens.	N	C.05
132.	Inventarisatie van natuurlijk overstroombare gebieden (NOG's) en recent overstroomde gebieden (ROG's) in Vlaanderen (2000).	Aminal, afdeling Water. Ground for GIS' (KULeuven, R&D)	Kaarten opgemaakt in het kader van de uitvoering van het Vlaamse Milieubeleidsplan 1997-2001. Ze worden o.a. gebruikt als algemene selectiebasis voor beleid zonevreemde constructies.	V	----
133	'Westerschelde, stroom of struis?'. 1997	RIKZ	project Oostwest, een studie naar de beïnvloeding van fysische en verwante biologische patronen in een estuarium. Het betreft een studie naar de vraag of de toestand van de Westerschelde veranderd is in de loop van de jaren, en zo ja, wat hiervan de oorzaken zijn en of deze een bedreiging vormen voor het estuarium	N/T	----
134.	Waardering voor de Westerschelde (2002)	RIKZ – directie Zeeland	Voorstel voor beleidsrelevante criteria voor de beoordeling van de toestand van de Westerschelde met betrekking tot natuurlijkheid en gebruik; onderdeel van het kennisontwikkelingsproject Zeekennis	N	C.06

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
135.	Nieuwe kijk op natuur in het Deltagebied, bewerking van het IKC-kennisdocument 'Ecosysteemvisie Delta' (1997)	LNV/Directie Zuidwest	Visie op het gehele Deltagebied vanuit de invalshoek natuurlijkheid, met veel aandacht voor de natuurkwaliteit van de Westerschelde	N	----
136.	Westerschelde project oostwest	RIKZ – directie Zeeland Vlaams Waterbouwkundig Laboratorium	Studieproject uit 1995 uitgevoerd door het Vlaams Waterbouwkundig Laboratorium waarin het huidig fysisch systeem en het biologisch functioneren van de Westerschelde en de effecten daarop van het maatschappelijk gebruik worden beschreven. De mogelijkheden worden bestudeerd voor de ontwikkeling van de fysische structuur voor het Schelde-estuarium, gericht op een optimaal functioneren als vaarweg en als estuarien systeem.	T/N	----
137.	Veiligheid Nederland in Kaart (VNK)	Verkeer en Waterstaat, uitvoering RWS, Dienst Weg-Waterbouwkunde Delft	Studie om overzicht te krijgen op de veiligheidsrisico's op overstroming in Nederland (van overschrijdingskans naar overstromingskans, met eraan gekoppeld een risicoberekening)	V	C.07
138.	LTV – Herstel Kreekrak 2001 – 2002	RIKZ – directie Zeeland	Studie naar mogelijkheden voor herstel van de verbinding tussen Oosterschelde en Westerschelde: eerste verkenning naar dimensionering van zo'n verbinding, in eerste instantie om de veiligheid tegen overstroming te verhogen. Zie ook project Oosterschelde (nr. 88.).	V	C.08
139.	Improving navigation conditions in the Westerschelde and managing it's estuarine environment (2001)	J.J. Peters, R.H. Meade, W.R.Parker & M.A. Stevens	Studie over de optimalisatie van vaarcondities in de Westerschelde. De studie is beschikbaar bij proSes.	T/N	----
140.	Ontwikkelingen in de Westerschelde	RIKZ Partners: RWS/Provincie Zeeland	Beschrijving van de verwachte effecten van de (alsdan) op handen zijnde verruiming van de vaarweg in de Westerschelde over een periode van 25 jaar (richting 2020)	T/V/N	----
144.	Vergroting veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen in de Westerschelde 2002 – 2004	RIKZ	Actualisatie van de risico-contouren voor transportactiviteiten, in uitvoering van Memorandum van Overeenstemming (Vlissingen). Het betreft in eerste instantie de zogenaamde externe veiligheid en in die zin de toegankelijkheidsaspect van het ontwikkelingsperspectief. Daarnaast zullen de risicontouren eventuele projecten landinwaarts kunnen beïnvloeden.	T (externe veiligheid)	C.09
142.	Rapport over de uitwerking van een lange termijnstrategie voor de Vlaamse Havens	SERV-Vlaamse Havencommissie	Inhoudelijk gaat het rapport voornamelijk over ontwikkeling van de Vlaamse Havens en mogelijk over toekomstige eisen (in 1992) naar toegankelijkheid.	T	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
143.	Ontwikkeling in de containervaart: kansen of bedreigingen voor de Vlaamse havens	SERV-Vlaamse Havencommissie	Onderzoek naar de tendensen in de containervaart en de impact hiervan op de Vlaamse Havens. Hiervoor worden o.a. de evolutie van de markt, de concentraties en de schaalvergroting in de containervaart en de aangroei van de containervloot onderzocht. Zie o.a. het persbericht van de SERV: http://www.serv.be/servlet/genweb.servlet.MainServlet?toDo=open&id=816& (studie ook beschikbaar bij proSes)	T	----
144.	De Belgisch-Nederlandse verkeersverbindingen: de Schelde in de XXIste eeuw (2001)	E. Van Hooydonck	Studie over de Schelde als transportas en als onderdeel van de Belgisch-Nederlandse verkeersverbindingen. Het behelst de bilaterale samenwerkingsmogelijkheden over de materie. De studie is beschikbaar bij proSes	T	----
145.	Evaluatiestudie Externe risico's en voorgestelde maatregelen transport van gevaarlijke stoffen over de Westerschelde	Der Norske Veritas	Studie over de externe risico's van de transporten over de Westerschelde. Maatregelen die een vermindering mogelijk maken op deze externe risico's hebben een weerslag op onder andere de toegankelijkheid voor het scheepvaartverkeer en specifieke projecten langs de Schelde. De studie is beschikbaar bij proSes.	T/V	----
146.	Het economisch, financieel en strategisch belang van de haven van Antwerpen	C. Peeters, H. Weebers, R. Bormans, T. Thijssens	Studie over het strategisch, financieel en economisch belang van de haven van Antwerpen. Het belang van de toegankelijkheid tot deze haven is hiervan een afgeleide. De studie is beschikbaar bij proSes.	T	----
147.	Visserijnotitie	Bestuurlijk Overleg Westerschelde	Opmaak visserijnotitie, van belang voor natuurlijkheid en voor het subthema visserij	N/vi	----
<i>Gemeenten/gemeentelijke samenwerkingsverbanden en overig lokaal</i>					
148.	De Antwerpse haven natuurlijker: ecologische infrastructuur in de haven van Antwerpen	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Dit deelonderzoek van het strategisch plan Rechterscheldeoever geeft een ecologische inventaris van het havengebied (is afgewerkt). Doel is een voorstel te formuleren voor de invulling van de 5% ecologische infrastructuur in de haven. Het project is gedeeltelijk lopend (formulering voorstel).	N	C.10
149.	De waterkering getoetst	Waterschap de Zeeuwse Eilanden, 2001	Studie naar de veiligheid van alle dijkkringgebieden van noord- en midden-Zeeland, in uitvoering van de Wet op de Waterkering. Beoordeling van 339 km dijken en duinen Waterschap de Zeeuwse Eilanden, Postbus 114, 4460 Goes tel: ++ 31 (0)113 241 000	V	----

nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
150.	Strategische en socio-economische effecten van het 48' /43' /38'-verdiepingsprogramma	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	Actualisatie kosten-batenanalyse en economische impactstudie uit 2000. Doel is (voor het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen) de transporteconomische en strategische implicaties verbonden met het wel of niet uitvoeren van het investeringsprogramma weer te geven.	T	
151.	Het belang van de Scheldeverdieping: economische, juridische en politieke context, ecologische impact en veiligheidsaspecten (2001)	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen Jan Blomme	Pleitnota voor de volgende Scheldeverdieping.	T	C.11

Nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
MONITORING (o.a. ook samenwerkingsverbanden)					
<i>Benelux / grensoverschrijdend</i>					
152.	De Scheldeatlas, een beeld van een estuarium 1999	ScheldeInformatieCentrum	Atlas met 50 kaarten van de Westerschelde (geografie, bodem, water, fauna en vegetatie) http://www.scheldenet.nl	V/T/N	----
153.	LTV O&M 2002 – 2008	RIKZ – directie Zeeland AWZ	Nederlands-Vlaamse samenwerking Onderzoek en Monitoring Schelde-estuarium	N/T/V	D.01
154.	Zeesic 2001- 2004	RIKZ Beleids- en activiteitenplan Bestuurlijk Overleg Westerschelde (Vlaanderen participeert als waarnemer)	Het Schelde InformatieCentrum geeft informatie over het Schelde-estuarium: over de Westerschelde in Nederland, en over de Zeeschelde in Vlaanderen. Belangstellenden kunnen bij het InformatieCentrum terecht voor informatie over alles wat met de Schelde te maken heeft. Te denken valt aan de verdieping van de Westerschelde, natuurgebieden langs de Schelde of de economische betekenis van de Schelde. Door iedereen te informeren over Westerschelde en de Vlaamse Schelde hoopt het Schelde InformatieCentrum de betrokkenheid met de voor Zeeland en Vlaanderen zo belangrijke rivier te vergroten. http://www.scheldenet.nl/	T/N	----
<i>Nederland/België/Vlaanderen</i>					
155.	Natuurrapport Vlaanderen, 1999	Instituut Natuurbehoud	Bevat o.a. inventaris van toenmalige natuurgebieden, reservaten,... Zie ook website: www.instnat.be . Het betreft een rapportage die om de twee jaar wordt herhaald.	N	----
156.	Natuurrapport Vlaanderen, 2001	Instituut Natuurbehoud	Bevat o.a. inventaris van toenmalige natuurgebieden, reservatenHet rapport is niet volledig op de zelfde manier opgevat als het rapport voor 1999 dat als vertrekpunt voor de rapportage kan worden beschouwd worden.	N	D.02
157.	Monitoring Schor van Waarne, Rammekenshoek (Continu)	Staatsbosbeheer	Monitoringsonderzoeken op de Westerschelde	N	----
158.	Zeekennis 2000 – 2005	RIKZ – directie Zeeland	Integrale modellering, kennisontwikkeling en advisering Schelde-estuarium	N/T/V	D.03

Nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
159.	Met het tij mee, ontwikkelingen in het Sieperdaschor	RWS directie Zeeland December 2000	Tijdens de storm van 26 februari 1990 bezwijkt de zomerdijk van de Selenapolder. Het getij neemt bezit van het buitendijkse gebied. Het getij veranderde het landschap van polder naar Schor. De Selenapolder wordt omgezet tot Sieperdaschor. Gedurende 10 jaar volgde RIKZ de morfologische, chemische en biologische ontwikkelingen in het gebied. De resultaten van het monitoringproject zijn samengevat in het rapport 'Met het tij mee' Contact: Dhr. C. Storm, RWS directie Zeeland, Postbus 5014, 4330 KA, Middelburg; tel: ++31 (0)118 686 000	N	----
160.	WSBEK – water/bodem 1998 – 2004	RIKZ – directie Zeeland	Onderzoek water en bodemkwaliteit Westerschelde	N	----
161.	WSBEK – kustbroedvogels 1999 – 2002	RIKZ – directie Zeeland	Onderzoek & monitoring naar kustbroedvogels in de Westerschelde	N	----
162.	Boorspecie 1999 – 2002	RIKZ	Monitoring en evaluatie verspreiding en effecten op ecologie en morfologie boorspecie dumping naar aanleiding bouw tunnel onder Westerschelde	N	----
163.	Westerscheldemonnd 1970 – 2020 (2000)	RIKZ– directie Zeeland	Rapportage van een meerjarig landelijk kustonderzoek, o.m. naar erosieproblemen in de Scheldemonnding	V/T	----
164.	Schelde-indicatoren (Continu)	RIKZ – directie Zeeland	Monitoring	T/V (veiligheid van de scheepvaart	----
165.	Zeemove/move 1996 – 2006	RWS Partners: RIKZ, Waterbouwkundig laboratorium Delft, diverse universiteiten	Monitoring en toetsen van de gevolgen van de vaargeulverruiming 48-43'; reeds diverse tussentijdse rapporten gemaakt Volgende tussentijdse rapportage voorzien in 2003	T, N	D.04
166.	Auditrapport Verdieping Westerschelde (Stuk 37 (1999-2000) - nr.1)	Rekenhof en Algemene rekenkamer Vlaams parlement	Verslag vastgesteld door de Nederlandse kamer van het Rekenhof in haar zitting van 12 januari 2000. Het Rekenhof en de Rekenkamer besluiten in dit rapport samenvattend dat bij de voorbereiding en de uitvoering van het verdrag zowel het Vlaamse Gewest als Nederland onvoldoende waarborgen hebben getroffen voor een goede kostenbeheersing. Ze beveelt één centrale projectorganisatie bij grensoverschrijdende projecten, die kan zorg dragen voor de kostenbewaking, bewaking van de planning, de goede informatie-uitwisseling tussen de betrokken administraties en gelijklopende informatie aan de betrokken parlementen.	T	----

Nr.	naam	auteurs/opdrachtgevers	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes	fiche
167.	Risicoanalyse Westerschelde, brongerichte maatregelen (1996....)	AVIV	Uitwerking beleidsmaatregelen ter reductie van de risico's van het transport van giftige gassen e.d. zeer algemeen Beperkte relevantie i.v.m. inplanting projecten en toegankelijkheid. Vooral monitoring van gegevens.	T	----
168.	Kust 2005 – Westerscheldemonnd (1999 - 2006)	RIKZ – directie Zeeland	Onderzoek naar morfologische ontwikkeling Scheldemonnding	T	D.05
169.	Nautilus 1996 – 2004	RIKZ – directie Zeeland	Voorspelling van waterstanden en stroomsnelheden als basis voor scheepvaartbegeleiding en stormvloedvoorspelling	T/V	D.06
170.	Toestand van de Westerschelde aan het begin van de verdieping 48' / 43' (1997)	RIKZ – directie Zeeland	Beschrijving van de uitgangssituatie aan de vooravond van de verruiming van de vaargeul naar 48' / 43' voet (zie project 165 - 'MOVE')	T	----
171.	Herziene T-O voor de bodem van de Westerschelde (2002)	RIKZ/ RWS Zeeland	Hernieuwde beschrijving van de uitgangssituatie van de bodem, voorafgaande aan de verruimingswerkzaamheden 48' / 43'; vervangt eerdere studies naar TO-situatie (zie project 165 - 'MOVE')	T	----
172.	Scheepvaartbewegingen Deltagebied (Continu)	RWS – directie Zeeland	Monitoring scheepvaartbewegingen Deltagebied (o.a. Westerschelde)	T/V (veiligheid van de scheepvaart)	----
173.	Pleziervaart Vlaanderen	AWZ	Nuttige brochure ivm bv. de scheepvaartregels en de bedieningstijden van sluizen en bruggen.	re	D.07
174.	Economisch belang van de zeehavens: Haven van Antwerpen (mei 2002)	Nationale Bank van België	Jaarlijks studierapport (sedert 1991) waarin getracht wordt de bijdrage te bepalen van de Antwerpse haven -maritieme, industriële en overheidsactiviteiten - tot de Belgische economie in termen van toegevoegde waarde, tewerkstelling, investeringen en bijdrage aan de Schatkist. In 2002 betrof het het boekjaar 2000. http://www.bnb.be/sg/NL/Produits/pdf/Antwerpen.pdf	T	---
175.	Recreatietellingen Westerschelde		Monitoringsonderzoek recreatie op de Westerschelde (1990, 1998, 2002)	re	---

nr.	adres	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes
INTERNET-ADRESSEN			
	http://europa.eu.int/scadplus/scad_nl.htm	Samenvattingen plannen europa	N/V/T/
	http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/s15005.htm	Samenvattingen van de wetgeving: Milieu>Bescherming en beheer van de wateren	N
	http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/s15006.htm	Samenvattingen i.v.m. milieu	N
	http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/lvb/l28076.htm	Samenvatting richtlijn Natura 2000	N
	http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/lvb/l28046.htm	Samenvatting behoud van de vogelstand	N
	http://europa.eu.int/scadplus/leg/nl/s13003.htm	Samenvatting richtlijnen i.v.m. zeevervoer	T
	http://www.lin.vlaanderen.be/awz/baz/		N/V/T/re
	http://www.provant.be	provincie Antwerpen	N/V/T/re
	http://www.oost-vlaanderen.be/	provincie Oost-Vlaanderen	N/V/T/re
	http://www.mina.be/wiedoetwat/aminal/taken/water/water/index.html	AMINAL-water	N/V/T/re
	http://www.vvpw.be/	vlaamse vereniging van polders en wateringen	V
	http://www.parlement.nl	het Nederlandse parlement	N/V/T/re
	http://www.vlaamsparlament.be	het Vlaams parlement	N/V/T/re
	http://ww2.vlaanderen.be	De Vlaamse administratie	N/V/T/re
	http://www.icbs-cipe.com	ICBS	N/V/T/re
	http://www.euregioscheldemond.be	Euregio Scheldemond	N/V/T/re
	http://www.sigmaplan.be	internetsite Sigmaplan	V
	http://www.instnat.be	instituut Natuurbehoud	N
	http://www.natuurpunt.be	natuurpunt	N
	http://www.binnenvaart.be	binnenvaart Vlaanderen	T
	http://www.scheldenet.nl/		
	www.sigmaplan.be		
	http://www.gws-studie.be/	Geautomatiseerd waterbeheer en Scheepvaartsturing	N
	http://waterland.net/sic/	het Schelde Informatie Centrum	N/V/T/re/vi
	http://www.mumm.ac.be/NL/Monitoring/DataCenter/index.php	Beheerseenheid mathematisch model van de Noordzee, datacentrum	N/V/T

nr.	adres	omschrijving, opmerkingen	relatie proSes
	http://www.confederatiebouw.be/dutch/home/bouwdatabank/aanbestedingen/aanb_belgie/programmas/data.html	Overzicht van investeringsprogramma's van de diverse overheden in Vlaanderen. Meer bepaald deze van het Vlaams Infrastructuurfonds, (Adm. Waterwegen en Zeewezen - Fysisch programma 2002 - Deel 1: bruggen, binnenvaart en waterbeheersing) is van belang. Het betreft onder andere een aantal dijkwerken, oeververstevingen en de bouw van kaaimuren. Ook het opmaken van een plan-MER voor de berging van slib wordt aangekondigd.	N/T/V
	http://www.vliz.be/vmcdcddata/lmis/projrch.htm	Overzicht studies bibliotheek VLIZ	T
	http://www.felnet.org/	Felnet is het samenwerkingsverband van de belangrijkste milieudocumentatiecentra in Vlaanderen. Doel is als gebruiker wegwijs te maken in het zoeken naar milieu-informatie. Het Flanders Environmental Library Network (Felnet) ("1996) is een samenwerkingsverband van 14 Vlaamse speciale bibliotheken uit de publieke en de private sector. Met "Schelde" als zoekwoord werden 161 elementen teruggevonden. Hebben bibliotheek ook CD-ROM uitgebracht. De collectie van volgende documentatiecentra staat op deze cd-rom : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest (OVAM). Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Instituut voor Natuurbehoud. Energie Milieu-informatiesysteem (EMIS), Stichting Leefmilieu, Bond Beter Leefmilieu (BBL).	N
	http://www.emis.vito.be/	Electronische bibliotheek met referenties en studies i.v.m. milieu(wetgeving) in Vlaanderen	N/V/T
	http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/weten/weten_f.htm	Databank van het wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Voor gebruiksvriendelijk gebruik van deze databank is registratie aangewezen. Deze is in principe gratis. Het bevat een breed scala aan onderwerpen ingedeeld naar discipline.	N/V/T/re/vi
	http://lib.ua.ac.be/AB/ab.html	Electronische bibliotheek van de universiteit Antwerpen.	N/V/T/re/vi
	http://viwc.lin.vlaanderen.be/water/ts_alles_wetgeving.html-top	Artikels uit het tijdschrift "water". Bevat verschillende kritische artikels over zowel de wetgeving en het beleid inzake water als artikels inzake waterbeheer (o.a. m.b.t. het Signaplan) en het gevoerde wetenschappelijk onderzoek.	N/V/(T)
	http://www.mumm.ac.be/NL/Management/Atlas/list.php	Zeeatlas	N/V/T/re
	http://www.envirodesk.com/site/index.asp	links naar milieuwetgevende elementen	N

ALFABETISCHE LIJST

naam	lijstnr.	fiche
'Anders Omgaan met Water'. Waterbeleid in de 21 ^e eeuw	36.	----
'Groen Licht'. Milieubeleidsplan 2001-2005	55.	----
'Koninklijke Schelde Groep'- terrein Vlissingen	104.	----
2 ^e Zeesluis bij Terneuzen	111.	B.16
3 ^e Kustnota. Traditie, trends en toekomst	39.	----
Aanleg groenstrook afscherming Sloegebied	115	-
AMIS (Algemene milieu-impactstudie voor het eerste deel van het Sigmaplan) 1994-1996	124.	----
Auditrapport Verdieping Westerschelde (Stuk 37 (1999-2000) - nr.1)	166.	----
Baggerplan Westerschelde (2 ^o verdieping)	90.	----
Bekkenbeheersplannen	38.	----
Beleidsplan sanering waterbodembeneden-Zeescheldebeneden (1995)	43.	A.21
Beleidsplan Westerschelde (1991)	45.	A.22
Bestuursovereenkomst Natuurcompensatieprogramma Westerschelde, voortgangsrapportage (2001)	31.	A.16
Blauwe Delta. Delta 2000	123.	---
Boorspecie 1999 – 2002	162.	----
De Antwerpse haven natuurlijker: ecologische infrastructuur in de haven van Antwerpen	148.	C.10
De Belgisch-Nederlandse verkeersverbindingen: de Schelde in de XXIste eeuw (2001)	144.	----
De Delta Centraal – naar een internationaal landschap Rijn-Scheldebeneden	118.	----
De kust nu en later (2000)	30.	A.15
De Scheldeatlas, een beeld van een estuarium 1999	152.	----
De waterkering getoetst	149.	----
Deelstudies voor de ontwikkeling van het streefbeeld voor het Schelde-estuarium	121.	----
Delta-perspectief / Perspectief op Synergie (1997)	13.	----
Deurganckdok	110.	B.15
Dijkbekledingen 1998 – 2004	84.	----
Dijkwerken Sigmaplan	85.	----
Duwvaartkanaal	91.	B.08

naam	lijstnr.	fiche
Economisch belang van de zeehavens: Haven van Antwerpen (mei 2002)	174.	---
Europees Groenboek Haveninfrastructuur (1997)	11.	----
Europees Ruimtelijk Ontwikkelings Perspectief (EROP) (1999)	1.	----
Europees witboek vervoerbeleid 2010	8.	----
Europese wetgeving i.v.m. zeevervoer	10.	----
Evaluatiestudie Externe risico's en voorgestelde maatregelen transport van gevaarlijke stoffen over de Westerschelde	145.	----
Gebiedsplan West-Zeeuws-Vlaanderen (in ontwikkeling)	53.	----
Gemeenschappelijk Nautisch Beheer 2001 - 2005	72.	B.03
Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen (GNOP's) en gemeentelijke milieubeleidsplannen	66	---
Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen	65	A.30
Geulwandverdediging	87	----
Gewestplannen	19.	A.08
GOG – Kruibeke-Bazel-Rupelmonde 2002	73	B.04
Grensoverschrijdend Krekengebied	69	B.01
Grensoverschrijdende stroomgebieden	7.	A.03
Grondenbank Kruibeke (Ruilverkaveling Kruibeke- gebruiksrui Kruibeke)	76.	----
Grondenbank Linkeroever	75.	---
Habitatrichtlijngebieden	5.	A.02
Habitatstructuren, waterkwaliteit en leefgemeenschappen in het Schelde-estuarium	129.	----
Herziene T-O voor de bodem van de Westerschelde (2002)	171.	----
Het belang van de Scheldeverdieping: economische, juridische en politieke context, ecologische impact en veiligheidsaspecten (2001)	151.	C.11
Het Ecologisch Impulsgebied (EIG) Schelde-Dender-Durme (1993)	79.	----
Het economisch, financieel en strategisch belang van de haven van Antwerpen	146.	----
Het natuurpark Scheldeland (1966)	77.	B.05
Het natuurtalent verzilveren Oktober 2002	119	C.01
Het Schelde-estuarium: ecologische beschrijving en een visie in de toekomst (juli 2000)	128.	C.04
Hydraulische randvoorwaarden (2001)	41.	----

naam	lijstnr.	fiche
Improving navigation conditions in the Westerschelde and managing it's estuarine environment (2001)	139.	----
Industrierrein Mosselbanken	100.	----
2002 – 2003		
Inlaag 2001	105.	B.14
Inplanting plezierhaven/ aanlegsteiger Sint-Amands	94.	B.09
Inrichtingsplan Groot Rietveld	106.	----
Inrichtingsplan Vlakte van Zwijndrecht	107.	----
Inventarisatie van natuurlijk overstroombare gebieden (NOG's) en recent overstroomde gebieden (ROG's) in Vlaanderen (2000).	132.	----
Ketenisepolder	109.	----
Kloosterzande aan Zee	101.	B.12
2001 - 2003		
Kust 2005 – Westerscheldemon (1999 - 2006)	168.	D.05
Kustbeleidsplan (in opmaak)	24.	-
Land en Water: een synthese voor nu en later (oktober 2000)	67.	A.31
Landschapspark Kempen-Zeeland (2000)	14.	A.04
Landschapspark Scheldeland (1984-1986)	78.	----
Lange termijn Visie Schelde-estuarium (2001)	15.	A.05
Leidraad ecologische herstelmaatregelen voor kustbroedvogels	130.	----
LIFE-MARS	70.	----
LTV – Herstel Kreekrak 2001 – 2002	138.	C.08
LTV O&M 2002 – 2008	153.	D.01
MER onderhoudsvergunning vaarweg naar Antwerpen (opgelet : planfase)	89.	----
MER ontsluiting Cadzand/Breskens ('Sluis aan Zee') (2002 - 2003)	71.	B.02
Met het tij mee, ontwikkelingen in het Sieperdaschor	159.	----
MINA-Plan 2003-2007	26.	A.11.
Monitoring Schor van Waarne, Rammekenshoek (Continu)	157.	----
Naar gebiedsgerichte economische groei. Landsdeel Zuid (2002)	23.	-----
Natura 2000	3.	----
Natuurgebiedsplan Zeeland 2001	58.	A.27
Natuurherstelplan Zeeschelde (juli 1999)	29.	A.14
Natuurpark Scheldeland.	97.	----
Interprovinciaal Natuurpark Scheldeland		
Natuurrapport Vlaanderen. 1999	155.	----

naam	lijstnr.	fiche
Natuurrapport Vlaanderen. 2001	156.	D.02
Natuurvriendelijke oeververdediging op de schorren langs de Zeeschelde, tussen de Durmemonding en Dendermonde	82.	----
Nautilus 1996 – 2004	169.	D.06
Nautische veiligheid Westerschelde	122.	C.03
Nieuwe buisleidingen naar Zeeuws Vlaanderen	99.	----
Nieuwe kijk op natuur in het Deltagebied, bewerking van het IKC- kennisdocument 'Ecosysteemvisie Delta' (1997)	135.	----
Noord-Zuid-verbinding westrand haven Antwerpen (Zuid-West-B)	108.	----
Nota Soortenbeleid, Flora en Fauna in Zeeland	59.	----
OMES (Onderzoek Milieu-effecten Sigmaplan) (1996-...)	125.	----
Ontwerp-beheersplan voor Vlaams natuurreservaat "slikken en schorren van de Schelde en Durme"	80.	----
Ontwikkeling in de containervaart: kansen of bedreigingen voor de Vlaamse havens	143.	----
Ontwikkelingen in de Westerschelde	140.	----
Oosterweelverbinding	93.	----
Opstellen van instandhoudingsdoelstellingen voor speciale beschermingszone's (Habitat-, Vogel-, Ramsargebieden) in de Zeehaven van Antwerpen	127.	----
Overschelde 2001	88.	----
Pleziervaart Vlaanderen	173.	D.07
Prioriteitenkaart ecologisch waardevolle waterlopen	131.	C.05
Project Delta in Zicht	63.	A.28
Projectbureau Zeeweringen	86.	B.07
Provinciaal Masterplan voor een geïntegreerd waterlopenbeheer Antwerpen (2002)	61.	----
Provinciaal milieu- en natuurbeleidsplan.	56.	A.26
Oost-Vlaanderen 2002-2004		
Provinciaal milieubeleidsplan Antwerpen 1998-2002	57.	---
Provinciaal Natuurontwikkelingsplan Antwerpen	60.	----
Provinciaal structuurplan Antwerpen (2001)	48.	A.23
Provinciaal structuurplan Oost-Vlaanderen	49.	A.24
Provinciaal structuurplan West-Vlaanderen (2002)	50.	----
RAMSAR-gebieden	6.	----
Rapport over de uitwerking van een lange termijnstrategie voor de Vlaamse Havens	142.	----

naam	lijstnr.	fiche
Recreatietellingen Westerschelde	175.	---
Resultatenbundel Blauwgroene Delta (2001)	117.	----
Risicoanalyse Westerschelde. brongerichte maatregelen (1996...)	167.	----
RoBrAnt+ (2002)	116.	----
Robuuste duinen	32.	----
ROM- project Gentse kanaalzone	52.	----
Wel-varende kanaalzone		
Ruimte voor de Rivier	37.	----
Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen. 1997	17.	A.06
Ruimtelijk uitvoeringsplan windturbines Kruibeke-Beveren (2002)	96.	B.10
Scaldir 2001 – 2008	120.	C.02
Scheepswerf Hansweert	74.	----
Scheepvaartbewegingen Deltagebied (Continu)	172.	----
Schelde actieprogramma (1998)	16.	----
Schelde-indicatoren (Continu)	164.	----
Sigmaplan	42.	A.20
Spatial Vision North West Europe	2.	----
Strandje van Baarland	112.	----
Strategisch plan haven van Antwerpen (rechteroever)	21.	A.10
Strategisch plan haven Zeebrugge	22.	----
Strategisch plan Linkerscheldeoever	20.	A.09
Strategisch plan toerisme Klein Brabant (1999)	64.	A.29
Strategische en socio-economische effecten van het 48' / 43' / 38'-verdiepingsprogramma	150.	----
Streekplan Zeeland 1998-2005	51.	A.25
Structuurnota Zee- en Kustvisserij (1993)	46.	----
Structuurschema Groene Ruimte 2 (december 2001)	27.	A.12
Structuurvisie voor de gemeente (2002)	68.	----
Toeristisch en Recreatief Actieprogramma (2002)	47.	----
Toestand van de Westerschelde aan het begin van de verdieping 48' / 43' (1997)	170.	----
Trans-Europees Netwerk van waterwegen	9.	----
Tweede Benelux Structuurschets (2000)	12.	----
Veerpleinen Kruiningen en Perkpolder	103.	B.13
Veiligheid Nederland in Kaart (VNK)	137.	C.07
Vergroting veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen in de Westerschelde 2002 – 2004	144.	C.09

naam	lijstnr.	fiche
Vierde Nationaal Milieubeleidsplan (2001)	25.	----
Vierde Nota Waterhuishouding	34.	----
Vijfde Nota RO Nederland (2000)	18.	A.07
Visserijnotitie	147.	----
Vlaams Ecologisch Netwerk (2002 – 2003)	28.	A.13
Vogelrichtlijngebieden	4.	A.01
Voormalige scheepswerf Temse	102.	----
VRG/HRG 2001 – 2004	126.	----
Waardering voor de Westerschelde (2002)	134.	C.06
Walcheren 2000+	54.	----
Water en Zand in Balans (2002)	44.	----
Waterbeleid in de 21° eeuw	40.	A.19
deelstroomgebiedsvisie Zeeland (oktober 2002)		
Waterbeleidsplan 2002-2006	35.	A.18
Waterhuishoudingsplan 2001-2006 'Samen Slim met Water'	62.	----
Watersportactieplan	113.	----
Westerschelde Container Terminal	98.	B.11
Westerschelde project oostwest	136.	----
'Westerschelde, stram of struis?'. 1997	133.	----
Westerscheldemond 1970 – 2020 (2000)	163.	----
Westerscheldetunnel	92.	----
Windmolenpark EPZ (Borsele)	114d	-
Windmolenpark Hooglandpolder	114a	B.17
Windmolenpark kabeljauwpolder	114b	----
Windmolenparken in de Noordzee	95.	----
Windmolenparken in het havengebied Antwerpen	114c	----
Wrakkenberging (2001-2002)	83.	----
WSBEK – kustbroedvogels 1999 – 2002	161.	----
WSBEK – NCP 2001 – 2003	81.	B.06
WSBEK – water/bodem 1998 – 2004	160.	----
Zand in de Hand (december 2000)	33.	A.17
Zeekennis 2000 – 2005	158.	D.03
Zeemove/move 1996 – 2006	165.	D.04
Zeesic 2001- 2004	154.	----

Bijlage 3

Fiches

LEESWIJZER FICHEMAP

In totaal werden 66 fiches van beleidsplannen en –kaders, projecten, studies en monitorings gemaakt omwille van de relevantie voor de ontwikkelingsschets voor het Schelde-estuarium. Zij werden opgedeeld in **vier hoofdcategorieën**:

A. beleidsplannen en –kaders:

hebben een beperkt aantal of zelfs geen elementen die tot realisatie leiden op het terrein. Ze geven wel het vigerend beleid, de ambities voor een bepaald gebied of een visie weer. Soms zijn vanuit de ambities meer concrete projecten in de plannen voorgesteld.

B. projecten:

zijn op uitvoering gericht en hebben een meer uitgewerkte vorm.

C. studies:

zijn verkennende onderzoeken die kunnen leiden tot plannen of projecten of deze kunnen ondersteunen.

D. monitoring:

zijn periodiek herhaalde studies die de toestand weergeven van (delen van) het gebied.

Om de **relatie met het ontwikkelingsperspectief** verder te verduidelijken zijn volgende afkortingen gebruikt:

- N : natuurlijkheid;
- V : veiligheid;
- T : toegankelijkheid;
- re : recreatie;
- vi : visserij.

De eerste fiche is een dummy waarin de gebruikte rubrieken zijn toegelicht.

(Volgnummer) (Titel project/plan/studie)

Dummy fiche

Naam project/plan/studie	Korte titel; lange titel; kwalificatie project/plan/studie; kwalificatie overheid/private sector/PPS;
Doelstelling	Korte beschrijving van het doel
Beleidsdomein	Aanduiding van de aard van het project: infrastructuur (havenuitbreiding, tunnelaanleg, wegeaanleg, etc, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, natuurontwikkeling, veiligheid, milieubeheer, woningbouw,.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Heldere beschrijving van de relatie, zowel naar ambitie (veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid) als naar impact (groot middel, klein) als naar geografie (mede gebaseerd op het onderdeel 'gebied en schaal' in het fiche).
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Wie is initiatiefnemer, wie is feitelijk verantwoordelijk, aard van de organisatie en naam/adresgegevens
Evt. Partners	Wie zijn verder direct betrokken bij het project/plan/studie (bijvoorbeeld in een PPS constructie)?
Juridische status	Korte beschrijving van de status van het project/plan/studie in termen van wet- en regelgeving, naar Nederlands of Belgisch recht, evt. anderszins.
Projectstatus	Stand van zaken van het project/plan/studie; eventuele info over goedkeuring; start/einde werkzaamheden
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Wat is de geografische positionering van het project/plan/studie? Locatie- of gebiedsaanduiding. Schaal (lokaal, regionaal, gewestelijk, nationaal, grensoverschrijdend) en gebied (op land, op water, combinatie; ondergronds/bovengronds). Alsmede een referentie naar de vier kaarten die zullen worden geproduceerd in het kader van dit onderzoek.
Kosten van uitvoering en dekking	Overzicht van de investeringskosten van het project/plan/studie, mate van helderheid afhankelijk van concreetheid. Evt. overzicht van dekking (publiek/privaat/combi).

Korte beschrijving van het project	Korte beschrijving van het project/plan/studie (maximaal deze ruimte).
Contactpersoon	Naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon voor dit project/plan/studie.

A 01 VOGELRICHTLIJNGEBIEDEN

Naam project/plan/studie	Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (met latere wijzigingen).
Doelstelling	De bescherming, instandhouding en het herstel van de biotopen en de leefgebieden van wilde vogels
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Europese Gemeenschap/Raad van de Europese Unie / DG XI
Evt. Partners	Lidstaten (o.a. België en Nederland)
Juridische status	De implementatie van de richtlijnen gebeurt door de lidstaten. In Vlaanderen gebeurt dit laatste via de Besluiten van de Vlaamse Regering van 23 juni 1998 In Nederland werden gebieden aangeduid bij Besluit van 2 april 2000 (Staatscourant 3 april 2000)
Projectstatus	Afbakeningsplan
Gebied en schaal	Onderdeel van Europees netwerk van natuurelementen, NATURA 2000
Kosten van uitvoering en dekking	----

Korte beschrijving van het project	De Speciale Beschermingszones in het kader van de Vogelrichtlijn, de zogenaamde Vogelrichtlijngebieden, zullen deel uitmaken van een Europees ecologisch 'Natura2000-netwerk'. Volgende gebieden werden aangeduid als Vogelrichtlijngebied: - het Zwin (Vlaanderen + Nederland); - het Krekengebied; - Durme - Middenloop van de Schelde (+ Polder van Kruibeke) - Schorren en Polders van de BenedenSchelde - Verdrongen land van Saeftinghe (Vlaanderen + Nederland); - (ondiepe) delen van de Westerschelde (Vlaanderen + Nederland)..
Contactpersoon	Voor situering zie ook: Nederland: http://www.minlnv.nl/vogelrichtlijn/ Vlaanderen: http://www.instnat.be/download/natuurrapport99/deel_16.pdf Europa: http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/

A 02 HABITATRICHTLIJNGEBIEDEN

Naam project/plan/studie	Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (met latere wijzigingen) / plan / overheid
Doelstelling	Het behoud van de biodiversiteit in de lidstaten en het streven naar de instandhouding én het herstel van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna die hiervan deel uitmaken vormen de centrale doelstellingen van de kaderrichtlijn..
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	De Europese Unie/ Raad van de Europese Unie/DG XI
Evt. Partners	Lidstaten (o.a. België en Nederland)
Juridische status	De implementatie van de richtlijnen gebeurt door de lidstaten. In 1996 werd een eerste voorstel van Speciale Beschermingszones voor Vlaanderen bij de Europese Commissie aangemeld. De herziening en uitbreiding van de gebieden, zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 4 mei 2001, kwam tot stand op een wetenschappelijke wijze. Nederland heeft in 1996 en 1998 habitatrichtlijnen aangeduid. Op 18 februari 2003 werd een nieuwe ontwerplijst gepresenteerd. De lijst met gebieden wordt na het afronden van de openbare procedure begin april 2003 toegezonden aan de Europese Commissie.
Projectstatus	Krijgt steeds meer belang als randvoorwaarde.
Gebied en schaal	Onderdeel van Europees netwerk van natuurelementen, NATURA 2000
Kosten van uitvoering en dekking	-

Korte beschrijving van het project	Speciale Beschermingszones in het kader van de Habitatrichtlijn, de zogenaamde Habitatrichtlijngebieden, zullen deel uitmaken van een Europees ecologisch 'Natura2000-netwerk'. Bij de aanduiding van de zones dient men rekening te houden met de criteria die opgenomen zijn in de Bijlagen I, II en 111 van de richtlijn. In deze zones dienen de lidstaten vervolgens passende maatregelen te treffen om de bescherming, de instandhouding en het herstel van habitats en soorten waarvoor de gebieden werden aangewezen te verzekeren. Voor de uitvoering van plannen of projecten die negatieve gevolgen (kunnen of zullen) hebben voor het gebied is een aparte procedure voorzien (art. 6). Voor instandhouding en herstel van de beschermingszones kan eventueel op Europese cofinanciering beroep gedaan worden (art. 8). Om de 6 jaar dienen de lidstaten een verslag op te maken over de toepassing van de instandhoudingmaatregelen, op basis waarvan de Europese Commissie een passende evaluatie kan uitvoeren (art. 9). In Vlaanderen heeft het Natuurdecreet de verplichting ingevoerd om o.m. voor de Habitatrichtlijngebieden een natuurrichtplan op te maken. Dat plan bevat o.a. stimulerende maatregelen naar eigenaars en grondgebruikers. Volgende gebieden in het Schelde estuarium werden aangeduid: - Duingebieden inclusief IJzermonding en Zwin; - Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitat; - Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent. In Nederland zijn in de Westerschelde een aantal platen als habitat – en vogelrichtlijn aangeduid in kader van de richtlijn Natura 2000. Nieuwe gebieden zijn o.a. de kreek Groote Gat en Vogelkreek. Uitbreidingen van het habitatgebied Westerschelde+Land van Saeftinghe tot de volledige Wester- en Zeeschelde wordt vooropgesteld. Een aantal oevergedeelten vervallen gedeeltelijk. Ook voor het grensoverschrijdend gebied het Zwin wordt een uitbreiding voorgesteld.
Contactpersoon	Voor situering zie ook: Nederland: http://www.minlnv.nl/natura2000 Vlaanderen: http://www.instnat.be/download/natuurrapport99/deel_16.pdf Europa: http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/

A 03 *GRENDOVERSCHRIJDENDE STROOMGEBIEDEN*

Naam project/plan/studie	Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid / plan/ overheid.
Doelstelling	Ontwikkelen van een gezamenlijk waterbeleid per grensoverschrijdend stroomgebied, zowel op het vlak van de kwaliteit als de kwantiteit.
Beleidsdomein	In principe sectoroverschrijdend, accent op natuur.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid, Toegankelijkheid, Veiligheid, recreatie, visserij
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Europese Unie/ Raad van de Europese Unie/
Evt. Partners	Lidstaten (o.a. België en Nederland)
Juridische status	De implementatie is een bevoegdheid van de lidstaten (i.s.m. de grensoverschrijdende stroomgebiedscommissies).
Projectstatus	Op 3 december 2002 werden binnen dit kader de Maas- en Schelde verdragen ondertekent ("de verdragen van Gent").
Gebied en schaal	Gebiedsdekkend, Stroomgebied van de Schelde
Kosten van uitvoering en dekking	----
Korte beschrijving van het project	De lidstaten dienen een integraal waterbeleid op te stellen, gebiedsgericht via stroomgebiedsdistricten. Stroomgebieden die het grondgebied van meer dan één lidstaat bestrijken, worden toegewezen aan een internationaal stroomgebiedsdistrict. Uiterlijk op 22 december 2003 wordt voor elk stroomgebiedsdistrict een bevoegde autoriteit aangewezen. Op 3 december 2002 werden binnen dit kader de Maas- en Schelde verdragen ondertekent ("de verdragen van Gent"). Doel is een gezamenlijk waterbeleid per grensoverschrijdend stroomgebied te ontwikkelen, zowel op het vlak van de kwaliteit als de kwantiteit. Voor 2009 zijn de stroomgebiedsplannen voorzien.
Contactpersoon	Voor situering zie ook:

	http://europa.eu.int/scadplus/scad_nl.html (kaderrichtlijn); http://www.emis.vito.be/ShowPage.cfm?PageID=45&News_ID=109 (persbericht verdragen) Geen specifieke contactpersoon aangewezen.
--	--

A 04 LANDSCHAPSPARK KEMPEN-ZEELAND

Naam project/plan/studie	Structuurschets Landschapspark Kempen-Zeeland
Doelstelling	Het geven van de aanzet voor nieuwe initiatieven voor het behoud van waardevolle ruimtelijke eenheden en structuren en het benadrukken van de landschappelijke, natuurlijke en recreatieve kwaliteiten.
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening, natuur, Landschap, recreatie&Toerisme
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid, Recreatie& Toerisme
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Gemeente Woensdrecht
Evt. Partners	Gemeente Antwerpen, gemeente Reimerswaal, gemeente Stabroek, gemeente Woensdrecht.
Juridische status	Geen
Projectstatus	Opiniërend project, deeluitmakend van het Interreg IIC, pilotproject. Eindrapportage december 2001.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Grensoverschrijdend
Kosten van uitvoering en dekking	
Korte beschrijving van het project	Op basis van de structuurschets wordt een gemeenschappelijk standpunt geformuleerd ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van de regio enerzijds en ruimteovereenkomsten afgesloten voor de realisatie in concrete projecten anderzijds. Twee acties die bijvoorbeeld zijn uitgevoerd voor het prikkelen van ideevorming zijn:

	- geïntegreerde gebiedsbenadering Berendrecht-Zandvliet (met bv. een multifunctioneel waterzuiveringsgebied, ‘blauwgroene oase’); - geïntegreerde gebiedsbenadering Noordelijk Poldergebied (bocht van Bath: de kanalenbundel als recreatieve drager, de as die in het zuiden uitkomt op het “Balkon van Bath”. Daar waar deze dragers (de kanalen) elkaar ontmoeten zijn aan weerszijden twee kleine polders aangewezen waarerschikking van functies en verdere landschapsontwikkeling mogelijk is.
Contactpersoon	Gemeente Woensdrecht, Dienst Ruimtelijke Ordening

A 05 LANGE TERMIJN VISIE SCHELDE-ESTUARIUM

Naam project/plan/studie	Langetermijnvisie Schelde-estuarium 2001
Doelstelling	Uitwerken van een langetermijnvisie voor het hele Schelde-estuarium, met 3 functies in de hoofdrol : Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid
Beleidsdomein	Veiligheid tegen overstromingen, Toegankelijkheid van de Scheldehavens en Natuurlijkheid van het fysische en ecologische systeem
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid voor het hele Schelde-estuarium
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Technische Schelde Commissie, RWS Zeeland en AWZ Vlaanderen
Evt. Partners	Aminal Natuur, LNV, BOWS in Zeeland en VIWC in Vlaanderen
Juridische status	Schetsen van een toekomstbeeld, gecentraliseerd rond 3 functies: Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid
Projectstatus	Heeft geleid tot ondertekening 2° Memorandum van Overeenstemming (4 maart 2002)
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Grensoverschrijdend project voor het volledige Schelde-estuarium
Kosten van uitvoering en dekking	Pm
Korte beschrijving van het project	Studieproject met als doel de uitwerking van een samenhangende toekomstvisie voor de hele periode tot ongeveer 2030, opgedeeld in een Situatieschets Korte Termijn (2005), een 4-tal Ontwikkelingsschetsen (2010) en een Streefbeeld (2030).

	Concreet is nagegaan hoe de situatie is op korte termijn, wat willen we over zo'n 30 jaar en hoe slagen we hierin door maatregelen op middellange termijn. Verdere informatie: http://www.scheldenet.nl/ (verder doorschakelen naar 'Schelde in dossiers', 'Proses' (lange termijn), LTV-Lange-Termijnvisie Schelde-estuarium)
Contactpersoon	Projectbureau LTV p.a. Resource Analysis, Postbus 2814 2601 CV Delft, tel: (0031)15 219 15 66, fax: (0031)15 212 48 92, e-mail: ltv@resource.nl

A 06 RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN

Naam project/plan/studie	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen /plan/ overheid
Doelstelling	Ruimtelijk beleidskader voor het hele Vlaamse Gewest. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geeft op basis van een analyse van de huidige structuren en activiteiten een visie op de gewenste ruimtelijke structuur voor Vlaanderen.
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het structuurplan is relevant m.b.t. de toegankelijkheid, de veiligheid én de natuurlijkheid, en in mindere mate m.b.t. toerisme&recreatie.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Vlaamse Minister RO / Vlaamse Regering / Vlaams Parlement
Evt. Partners	Geen (wel breed in de consultatieve sfeer).
Juridische status	Bindende bepalingen zijn binden voor de Vlaamse overheden en instellingen. Niet direct bindend voor de burger.
Projectstatus	Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen werd op 23 september 1997 vastgesteld door de Vlaamse regering en de bindende bepalingen zijn bekrachtigd door het Vlaamse Parlement. Het plan heeft een tijdshorizon tot 2007.
Gebied en schaal	Het volledige gebied van het Vlaamse Gewest.
Kosten van uitvoering	Niet van toepassing
Korte beschrijving van het project	Het RSV bestaat uit drie delen : – een informatief gedeelte met een analyse van de bestaande ruimtelijke structuur; – een richtinggevend gedeelte met de gewenste ruimtelijke structuur; – een aantal bindende bepalingen. <u>In het informatief gedeelte zijn de volgende uitspraken van belang:</u>

- Stedelijke structuur: Antwerpen is als stadsgewest afgebakend binnen het plangebied. Regionale steden komen niet voor in het plangebied. Sint-Niklaas is de dichtst bijgelegen regionale stad. Dendermonde is als goed uitgeruste kleine stad aangeduid en Wetteren als behoorlijk uitgeruste kleine stad.
- Open ruimtestructuur: De vallei van de Zeeschelde (met hierop aansluitend de valleien van de Leie, de Dender en de Durme) wordt aangeduid als een *structuurbepalende riviervallei* in Vlaanderen. Hetzelfde geldt voor de alluvia van de Rupel, Zenne en Dijle (buiten het plangebied). De Scheldepolders van linker- en rechteroever, de Zeeschelde zelf en de Durme (buiten het plangebied) worden als *structuurbepalend natuurgebied* aangeduid omwille van het grote belang voor trek- en overwinterende vogels. De Scheldesteilrand wordt als markante reliëfgrens genoemd. De brak/zoetgradiënt in de Zeeschelde vormt een belangrijke ‘geleidelijke overgang’ tussen verschillende milieutypes. Deze gradiënt is structuurbepalend voor de levensgemeenschappen in de rivier. Tenslotte vormt de Schelde een belangrijke vogeltrekroute. Zowel voor wat betreft de tewerkstelling in de *agrarijse sector* als voor het aandeel agrarisch gebied per gemeente vertonen de gemeenten binnen het plangebied geen uitschieters. Ook voor wat de *bosstructuur* betreft, vervult het plangebied geen structurerende rol. De *nederzettingsstructuur* is uitgesproken geconcentreerd in de Scheldepolders. Met betrekking tot het landschap worden de Scheldepolders als gaaf aangeduid.
- Ruimtelijk-economische structuur: De economie in het Antwerpse stadsgewest heeft een uitgesproken industrieel karakter. Een heel deel industriële activiteiten zijn daarenboven havengebonden. De haven heeft naast de opslag- en distributiefunctie ook een rol als internationaal handelscentrum.
- Lijninfrastructuur: Structuurbepalende wegen- en spoorweginfrastructuur ontbreken in het plangebied. De Schelde (Zeeschelde-Bovenschelde) zelf is als structuurbepalende waterweginfrastructuur aangeduid.

In het richtinggevend gedeelte zijn volgende uitspraken van belang:

- Stedelijke gebieden: Antwerpen is als grootstedelijk gebied aangeduid, Dendermonde als structuurondersteunend (goed uitgerust) kleinstedelijk gebied. Wetteren is als kleinstedelijk gebied (behoorlijk uitgerust) op provinciaal niveau aangeduid.

- Enkele gemeenten in het plangebied maken deel uit van het stedelijk netwerk op *internationaal niveau*, nl. de Vlaamse Ruit, die gevormd wordt door het Vlaams stedelijk kerngebied met de grootstedelijke gebieden Antwerpen en Gent, het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de vier regionaalstedelijke gebieden Leuven, Mechelen, Aalst en Sint-Niklaas. Het betreft de gemeenten Dendermonde, Wetteren, Berlare, Bornem, Hamme, Laarne, Sint-Amands, Wichelen en Zele.
- Stedelijke netwerken op Vlaams niveau, grensoverschrijdende stedelijke netwerken of stedelijke netwerken op provinciaal niveau zijn verder niet aanwezig in het plangebied.
- Buitengebied: In het RSV wordt een gebiedsgerichte ruimtelijk beleid voor de gebieden van de *natuurlijke structuur* voorzien. Specifiek voor het plangebied wordt de aandacht gevestigd op het Schelde-estuarium, waar omwille van het uitzonderlijk belang de natuurlijke potentie van het Schelde-estuarium optimaal beschermd en ontwikkeld moet worden, rekening houdend met de functie van de scheepvaart en het integraal waterbeheer. Dit houdt in dat de schorren en polders van de Zeeschelde worden gevrijwaard en beschermd. Over de *agrarische structuur*, specifiek voor het plangebied, wordt in het RSV niets gezegd. Met betrekking tot de *nederzettingenstructuur* worden een aantal (algemene) principes vooropgesteld: trendbreuk in de verdeling van de behoefte aan bijkomende woningen (60 % in het stedelijk gebied en 40 % in de kernen van het buitengebied), wonen en werken concentreren in de kernen van het buitengebied, selectieve bundeling van groei in bebouwde perifere landschappen en geen verdere groei van linten en verspreide bebouwing. De ontwikkelingsperspectieven voor het *landschap* beschrijven o.a. een differentiatie voor karakteristieke elementen en componenten, gave landschappen en open-ruimteverbindingen. Met betrekking tot het plangebied worden o.a. de samenvloeiing Rupel-Schelde, de fortengordel rond Antwerpen en kerk- en watertorens, de Scheldesteilrand en de Scheldepolders opgesomd.
- Gebieden voor economische activiteiten: De economische knooppunten zijn de stedelijke gebieden (grootstedelijk gebied Antwerpen, Temse, Dendermonde en Wetteren) en een aantal specifieke economische knooppunten (Bornem en Zele). Deze laatste zijn gemeenten die een grote impact hebben op de werkgelegenheid en voor de kansen die hieraan verbonden zijn

	voor de betrokken subregio. De zeehaven van Antwerpen is een strategische plaats binnen de economische structuur, een zogenaamde 'poort'. Ook het HST-station in Antwerpen wordt als poort geselecteerd. – <u>Lijninfrastructuur</u>: Van het <i>hoofdwegennet</i> zijn slechts kleine delen van de Ring rond Antwerpen en de E17 gesitueerd in het plangebied. De N16 van Mechelen naar Sint-Niklaas, een primaire weg I, dwarst de vallei van de Schelde ter hoogte van Temse. Verder bevinden zich een aantal primaire wegen II in het plangebied, o.a. de N47 (Dendermonde – Zele – Lokeren) en de N41 (Lebbeke – Sint-Niklaas). Van het <i>hoofdspoorwegennet</i> voor personenvervoer dwarst de lijn Brussel – Dendermonde – Sint-Niklaas de Scheldevallei ter hoogte van Dendermonde. De lijn Gent – Dendermonde – Mechelen is opgenomen in het hoofdspoorwegennet voor goederenverkeer. De Schelde is opgenomen in het hoofdwaterwegennet.
Contactpersoon	ruimtelijkeplanning@lin.vlaanderen.be zie website op http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/ruimtelijk/planning/startplanning.html

A 07 - VIJFDE NOTA RO NEDERLAND

Naam project/plan/studie	Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening in Nederland
Doelstelling	De Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening is een nota van het Rijk, waarin de principes voor de ruimtelijke inrichting van Nederland vastgelegd worden. In de Vijfde Nota gaat het daarbij om inrichtingsvraagstukken die spelen tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. In de nota worden de hoofdlijnen van beleid aangegeven. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer: wonen, woonlocaties en verstedelijking, natuur, landschap en waterbeheer, bereikbaarheid en het ruimtelijk accommoderen van de economie.
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relatie met natuurlijkheid, veiligheid én toegankelijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Ministerie VROM
Evt. Partners	Geen (maar wel breed in de consultatiesfeer)
Juridische status	De Vijfde Nota is een zogenaamde planologische kernbeslissing (pkb), een planfiguur die wordt beschreven in de Wet op de Ruimtelijke Ordening en die de nota zijn wettelijke status geeft. Die wettelijke status is nodig om er voor te zorgen dat het nationaal ruimtelijke beleid doorwerkt in de ruimtelijke plannen van de lagere overheden. De Planologische kernbeslissing krijgt pas rechtsgeldigheid na de goedkeuring door de Tweede Kamer, wat tot op heden nog niet is gebeurd.
Projectstatus	Met betrekking tot de Vijfde Nota heeft het demissionaire kabinet Balkenende op 1 november 2002 de Stellingnamebrief Nationaal Ruimtelijk Beleid (zie <u>Publicaties</u>) vastgesteld. Minister Kamp (VROM) heeft deze brief op 6 november aan de Tweede Kamer gestuurd. De brief gaat in op wijzigingen in het nationaal ruimtelijk beleid naar aanleiding van het Strategisch Akkoord van dit kabinet. Op basis van de voorstellen uit deze brief wil het kabinet de huidige Vijfde Nota en het Tweede

	Structuurschema Groene Ruimte integreren in de Nota Ruimte. De Stellingnamebrief gaat ook in op aanpassingen in het nationale verkeers- en vervoersbeleid. Deze worden vastgelegd in het vernieuwde Nationaal Verkeers- en Vervoersplan. Zo spoedig mogelijk na de Tweede Kamerverkiezingen worden beide nota's aan het parlement aangeboden.
Gebied en schaal	Heel Nederland, met visie op Noordwest-Europa en grensoverschrijdende stroomgebieden
Kosten van uitvoering en dekking	Gekoppeld aan de jaarlijkse begroting van VROM
Korte beschrijving van het project	De ontwerp Vijfde Nota is een strategische nota die richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. De Planologische KernBeslissing (PKB) zal bindend zijn. De Ontwerp Vijfde Nota focust zich op accommoderen van aanspraak op de ruimte voor materiele consumptie en bewaren en vergroten van belevingswaarde van de ruimte. Hiervoor worden principes gebruikt als ruimtelijke diversiteit, economische en maatschappelijke functionaliteit, culturele diversiteit, duurzaamheid en aantrekkelijkheid. Iedere twee jaar wordt het uitvoeringsprogramma geactualiseerd. Deel 3 bevat het volgende uitvoeringsprogramma: 1. 6 Nationale en 11 regionale stedelijke netwerken richten zich op regionaal niveau, lange termijn, synergie en vrijwillige maar niet vrijblijvende samenwerking. '02 programma organisatie, >'03 uitvoering programma. In RoBrAnt: - Nationaal: Deltametropool (13 gemeenten in Randstad) - Nationaal: Brabantstad (Breda, Tilburg, Den Bosch, Eindhoven en Helmond) - Regionaal: Brabantse Buitensteden (Roosendaal – Bergen op Zoom) - Regionaal: Scheldemondsteden (Goes, Vlissingen, Middelburg, Terneuzen) 2. 8 Nationale landschappen richten zich op versterking en behoud landschap met beheerste ontwikkeling/recreatie. Relevant voor RoBrAnt+: - Zeeuws – Zuid-Hollandse Delta - Hoekse Waard - Rivierengebied 3. 3 Zwakke schakels kustzone richten zich op verbeteren leef- en vestigingsklimaat, versterken duinverbreding en

	kustveiligheid. '02-'06 verbeterplannen, '06-'10 uitvoering. In RoBrAnt: - Hoek van Holland – Kijkduin - Cadzand – Breskens Water: - Het rivierengebied richt zich op mogelijkheid om 16.000 m³/sec water veilig af te kunnen voeren bij Lobith in de Rijn naar zee in 2015. Hiertoe uitvoering PKB voor riviertakken vanaf 2005. - Internationale, integrale en gebiedsgerichte aanpak van stroomgebied van de Rijn door analyse en uitvoering van maatregelen, pilotprojecten en stroomgebiedvisies ('02-'04 verkenning, '04-'06 analyse maatregelen, '06-'12 programma en uitvoering). - Transnationale afstemming voor Noordzee via ruimtelijke visie over o.a. windparken, olie en gas exploitatie, zand en grindwinning, kabels en pijpleidingen, scheepvaart ('02-'06). Het Benelux Middengebied is een van de twee grensoverschrijdende open ruimten die identiteit van de landschappen moet versterken en openheid handhaven. '02-'06.
Contactpersoon	

A 08 GEWESTPLANNEN

Naam project/plan/studie	Gewestplannen
Doelstelling	De gewestplannen beoogden een goede ruimtelijke ordening te bekomen in Vlaanderen op basis van gebiedsdekkende bestemmingsplannen en op die manier aan de sociale en economische behoeften te voldoen op een esthetische manier..
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuur/Veiligheid/recreatie (Toegankelijkheid)
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Belgische staat / Vlaams Gewest / Vlaamse regering.
Evt. Partners	Geen (breed in de consultatieve sfeer)
Juridische status	Tot op heden vormen de gewestplannen het toetsenbord bij uitstek voor het in het decreet voorziene vergunningsstelsel. Zij zullen worden vervangen door ruimtelijke uitvoeringsplannen die vanuit het oogpunt subsidiariteit worden ingevoerd.
Projectstatus	Zolang zij niet worden vervangen door een ruimtelijk uitvoeringsplan zullen zij het toetsingskader blijven voor de uitvoering van projecten en het leveren van vergunningen voor individuele burgers. Merk wel op dat de bindende bepalingen en de richtinggevendende bepalingen verbindend/richtinggevend zijn voor de overheid die het structuurplan heeft opgesteld en voor de instellingen die eronder ressorteren.

Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	De gewestplannen vormen één van de planningselementen opgebouwd vanuit een hiërarchisch planningsstelsel. In principe vormde zij een verfijning van streekplannen en dienden zij verder verfijnd te worden door gemeentelijke plannen van aanleg. Zij kennen echter een sterk gedetailleerde schaal en zijn gebiedsdekkend voor Vlaanderen. In het Schelde-estuarium zijn Volgende kaartbladen van belang: - 7-2; 7-6 en 7-7; 15-2; 15-3; 15-5; 15-6 en 15-7; 22-2; 22-3; 22-4; 22-6; 22-7 en 22-8; 23-1 en 23-2. Voor het nagaan van de juridische status kan verwezen worden naar de indeling van de gewesten. De Schelde vloeit/paalt aan volgende zogenaamde gewesten: - Antwerpen; Gentse en Kanaalzone; Sint-Niklaas – Lokeren; Dendermonde; Mechelen; Hemiksem – Schelle – Niel – Boom.
Kosten van uitvoering en dekking	De plannen zijn/waren niet op uitvoering gericht.
Korte beschrijving van het project	De inhoud wordt omschreven in artikel 10 van de Stedenbouwwet. “Het gewestplan bevat: 1°. de aanduiding van de bestaande toestand; 2°. de maatregelen van aanleg, vereist om te voldoen aan de economische en sociale behoeften van het gewest; 3° de maatregelen ter verbetering van het net der voornaamste verkeerswegen. Het kan eveneens bevatten: 1° algemene voorschriften van esthetische aard; 2° geheel of ten dele de zaken die in een gemeentelijk plan zijn opgenomen...”
Contactpersoon	Voor digitale weergave van de plannen http://www.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/gwp/ (opm. zijn juridisch niet rechtsgeldig!)

A 09 STRATEGISCH PLAN LINKERSCHELDEOEVER

Naam project/plan/studie	Strategisch plan Linkerscheldeover - Principes met betrekking tot het Strategisch Plan Linkeroevergebied – 29 april 1999
Doelstelling	Aangeven van een strategisch en duurzaam ontwikkelingsperspectief voor het linkerscheldeovergebied en van de Waaslandhaven in het bijzonder. Hierbij zijn het garanderen van een duurzame economische ontwikkeling van de haven, en voor de landbouw, het vastleggen van harde grenzen voor de verdere uitbreiding van het havengebied, de leefbaarheid van de omliggende woonkernen en natuur en het bevorderen van de modal split specifieke aandachtspunten.
Beleidsdomein	geïntegreerd -gebiedsgericht - strategisch: economie – landbouw – mobiliteit– milieu/natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid havens - ontwikkelingsperspectieven
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen Werkgroep Strategisch Plan Linkeroever Projectmanagement: Dienst Planning en Natuurbehoud van de Provincie Oost-Vlaanderen, Voorzitter werkgroep: dhr. Toon Tessier; voorzitter klankbordgroep: dhr. Herman Balthazar, gouverneur Oost-Vlaanderen
Evt. Partners	Sterk uitgebreide werkgroep met o.a. Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, Maatschappij voor grond- en industrialisatiebeleid, Sociaal bemiddelaar Doel, gemeente Beveren, intercommunale Land van Waas, AROHM- Afd. Ruimtelijke Planning; ALT, U.I.A. – Departement Biologie; AMINAL- Afd. Natuur, AWW - Afd. Wegen Antwerpen, SG LIN, AWZ, NMBS, Administratie Economie – Afd. Europa en Economie, cel Regionaal Beleid, AMINAL – DG. Opdrachthouder: Studiegroep Omgeving, Provinciebestuur Oost-Vlaanderen – Dienst Planning en Natuurbehoud.
Juridische status	Opiniërend, kadert binnen havendecreet. Uiteindelijk strategisch plan zal geen juridische statuut bezitten, maar vormt de basis voor diverse acties en aanpassingen en vervangingen van bestaande rechtsgeldige plannen.
Projectstatus	Er bestaat een basis tot consensus over de principes van de structuurschets. Over een aantal concrete invullingen bestaat geen eensgezindheid. Moet uiteindelijk samen met strategisch plan rechterscheldeover geïntegreerd worden. Doelstelling is dat dit voor het einde

	van de Vlaamse legislatuur in 2004 gebeurt.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Toepassingsgebied: havengebied waaslandhaven.
Kosten van uitvoering en dekking	Geen investeringen voor uitvoering gepland
Korte beschrijving van het project	Er bestaat een basis tot consensus over de principes van de structuurschets. Over een aantal concrete invullingen bestaat geen eensgezindheid. Bijkomend onderzoek betreft: - een inschatting van de ruimtelijke behoeften van de economische activiteiten (3 studies: containers, petrochemie en andere maritieme behoeften); - de instandhoudingsdoelstellingen voor natuur en mogelijkheden voor een gecontroleerd overstromingsgebied (2 studies); - MER voor het deurganckdok en mogelijkheden voor een tweede getijdendok; Onderzoek naar een gewenste verkeersstructuur (o.a. problematiek oversteek Schelde en haven binnenvaart). In bijlage een berekening van de grondbehoefte voor grondverzet: alle specie uit Deurganckdok, Verrebreokdok en drempel van Frederik kan geborgen worden binnen indicatieve grens '2007' zonder tweede getijdedok in het gedrang te brengen.
Contactpersoon	contactpersoon: Dienst Planning en Natuurbehoud van de Provincie Oost-Vlaanderen, Frank Demulder Gouvernmentstraat 26 9000 Gent – mailto:fdm@oost-vlaanderen.be tel: ++32 92 678 448

A 10 STRATEGISCH PLAN HAVEN VAN ANTWERPEN (RECHTEROEVER)

Naam project/plan/studie	Strategisch plan haven van Antwerpen (rechteroever) – startnota - mei 2002
Doelstelling	Aangeven van een strategisch en duurzaam ontwikkelingsperspectief voor het rechterscheldeoevergebied en van de haven in het bijzonder. Hierbij zijn het garanderen van een duurzame economische ontwikkeling van de haven, de omliggende woonzones, de ecologische infrastructuur binnen en buiten het havengebied en een zuinig ruimtegebruik en tot slot het vastleggen van harde grenzen voor de verdere uitbreiding van het havengebied. Het planhorizont reikt tot omstreeks 2030.
Beleidsdomein	geïntegreerd -gebiedsgericht - strategisch: economie – landbouw – mobiliteit – milieu/natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid (havens – ontwikkelingsperspectieven) Ook: Natuurlijkheid en Veiligheid komen aan bod.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen Projectmanagement: Dienst Planning en Natuurbehoud van de Provincie Antwerpen, Voorzitter plenaire werkgroep: C. Paulus, gouverneur provincie Antwerpen
Evt. Partners	AWZ – Afd. Beleid, Havens en Waterwegen; AWV - Afd. Antwerpen; AROHM _ Afd. Ruimtelijke Planning, AROHM – Afd. Antwerpen; ALT – Afd. Antwerpen, AMINAL – DG; AMINAL – Afd. Natuur – buitendienst Antwerpen; AMINAL – Afd. Milieuvergunningen – buitendienst Antwerpen; Administratie Economie – Afd. Europa&Economie; VLM, afd. Herentals; Dienst voor de Scheepvaart; Stad Antwerpen – ontwikkelingsbedrijf; Prov. Antwerpen, Dienst RP&Mob.; GOM-Antwerpen – ESA; Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen; De Lijn – Antwerpen; Gemeenten Kapellen en Stabroek; NMBS; AGHA; VIBNA; BBL; Natuurpunt; Provinciebestuur Oos-Vlaanderen – dienst Planning en Natuurbehoud. Opdrachthouders: Studiegroep Omgeving en Provinciebestuur Antwerpen - dienst Planning en Natuurbehoud
Juridische status	Opiniërend, kadert binnen havendecreet. Uiteindelijk strategisch plan zal geen juridisch statuut bezitten, maar vormt de basis voor diverse acties en aanpassingen en vervangingen van bestaande rechtsgeldige plannen.
Projectstatus	Kan, mits goedkeuring in de Plenaire Werkgroep, gelden als een eerste principiële afspraak tussen de participanten over het inhoudelijke en formele kader voor het vervolg van de strategische plannen. Moet uiteindelijk samen met strategisch plan Linkerscheldeover geïntegreerd worden. Doelstelling is dat dit voor het einde

	van de Vlaamse legislatuur in 2004 gebeurt.
Gebied en schaal	Toepassingsgebied: havengebied rechterscheldeoever.
Kosten van uitvoering en dekking	Voorlopig geen investeringen voor uitvoering gepland
Korte beschrijving van het project	De startnota bevat een overzicht van de bestaande beleids- en planningscontext, de bestaande ruimtelijke structuur en geeft de bestaande visies met betrekking tot het plangebied alsook een aantal leemtes in de kennis en een schema van het procesverloop. Het garanderen van een economisch wenselijke diepgang op een duurzame wijze (d.w.z. rekening houdend met de systeemkarakteristieken en de optimale ontwikkeling van het Schelde estuarium) op korte en lange termijn is als visie ingeschreven. Als economisch wenselijke diepgang wordt beschouwd de diepte in de Schelde waaraan de scheepvaart in de haven van Antwerpen behoefte heeft met in acht name van de taakverdelingen en Europese infrastructuurverdelingen over de havens van de Hamburg-Le Havrange. Uitvoering van de gemaakte afspraken is hierbij een evidentie en wordt actief opgevolgd. Het gecombineerd streven naar Toegankelijkheid, Veiligheid en Natuurlijkheid vormt hierbij de leidraad. Relevante ruimtelijke concepten zijn de natuurlijke en recreatieve Scheldeboord, de kraal van verbonden grote gehelen natuur rond de haven gekoppeld aan het netwerk van ecologische infrastructuur in de haven, het rechtstreeks en multimodaal verbinden met andere havens en het hinterland. Leemtes in de kennis die aanleiding geven voor onderzoek en relevant kunnen zijn voor de LT-visie voor het Schelde-estuarium: - onderzoek naar mogelijkheden recreatief medegebruik van de haven (niet bepaald); - onderzoek naar de instandhoudingsdoelstelling voor de richtlijngebieden (AMINAL-Natuur, begin 2002); - onderzoek ecologische infrastructuur in de haven (gemeentelijk havenbedrijf/vzwNatuurpunt A'pen –Noord, lopend.)
Contactpersoon	contactpersoon: Dienst Planning en Natuurbehoud van de Provincie Antwerpen, Pol Gobel - Van Damme Kon. Elisabethlei 22 2018 Antwerpen – mailto:dmn@admin.provant.be tel: ++32 32 405 720 http://www.portofantwerp.be/annualreport2001/_pdf/apa_annualreport2001n_nl.pdf

A 11 MILIEU&NATUURPLAN VLAANDEREN

Naam project/plan/studie	MINA-plan 2 Vlaanderen /plan/ overheid
Doelstelling	Het gewestelijke milieubeleidsplan zet de grote lijnen uit van het Vlaams Milieubeleid, zoals vastgelegd in het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid. Het milieubeleidsplan wordt elke 5 jaar opgesteld. Het zet de grote lijnen van het milieubeleid voor een twintigtal jaar uit en bevat acties die de Regering de volgende 5 jaar wil realiseren. Het beoogt de doeltreffendheid, de efficiëntie en de interne samenhang van het milieubeleid op alle beleidsniveaus te bevorderen en bevat de hoofdlijnen van het milieubeleid dat door het Vlaamse Gewest, en door de provincies en de gemeenten in aangelegenheden van gewestelijk belang, dient te worden gevoerd.
Beleidsdomein	Milieu, Natuur, Water
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het structuurplan is relevant m.b.t. de natuurlijkheid én de veiligheid, en in mindere mate m.b.t. visserij en toerisme&recreatie.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Vlaamse Minister Leefmilieu / Vlaamse Regering
Evt. Partners	Geen (wel breed in de consultatieve sfeer).
Juridische status	Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1997 houdende vaststelling van het milieubeleidsplan overeenkomstig artikel 2.1.10., §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid: Bindende bepalingen van het Vlaamse milieubeleidsplan 1997-2001 (acties en initiatieven) (MINA-plan 2) (B.S. 10 januari 1998)
Projectstatus	Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juli 1997 houdende vaststelling van het milieubeleidsplan overeenkomstig artikel 2.1.10., §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid: Bindende bepalingen van het Vlaamse milieubeleidsplan 1997-2001 (acties en initiatieven) (MINA-plan 2) (B.S. 10 januari 1998)
Gebied en schaal	Het volledige gebied van het Vlaamse Gewest.
Kosten van uitvoering	Niet van toepassing

Korte beschrijving van het project	We beperken ons hier tot de gebiedsgerichte doelstellingen die relevant zijn m.b.t. de Beneden- en Zeeschelde: Het plangebied valt voor een groot deel binnen de specifieke gebieden “Havengebied Antwerpen” en “Getijde-Schelde”, zoals ze zijn opgenomen in het hoofdstuk Gebiedsgerichte aanpak. Havengebied Antwerpen Centraal staan de milieueffecten van industriële en havenactiviteiten (luchtverontreiniging, geluidshinder), de waterverontreiniging, het baggerslib. Het gebied heeft eveneens hoge waarden die onder druk staan (de natuurwaarde van de Getijde-Schelde en omgevende schorren en slikken, de kwaliteit van de resterende open ruimten, parken en natuurgebieden). De doelstelling is om samen met de provincie en de stad Antwerpen een overleg te starten om tot een concreet plan van aanpak te komen. Hierin worden de industrie, de haveninstanties en milieu- en natuurorganisaties betrokken. Getijde-Schelde De Getijde-Schelde heeft bijzondere waarden (getijdenwerking met schorre, slikken en uiterwaarden, vogeltrekroute), veel functies (scheepvaart, waterbeheersing, natuur, recreatie e.d.) en verschillende milieuproblemen (waterverontreiniging, verlies natuurwaarden, versnippering). Ze maakt deel uit van grensoverschrijdende en Europese projecten en van het ecologische impulsgebied Schelde-Dender-Durme en vormt een belangrijk onderdeel van het Sigmaplan. De doelstelling is om in overleg met de betrokkenen te komen tot een specifieke uitwerking van het integraal waterbeheer en tot een concreet plan van aanpak. Actie 135 volgt hieruit: “Een geïntegreerde visie en een plan van aanpak opmaken voor geselecteerde projecten voor geïntegreerd gebiedsgericht milieubeleid”.
Contactpersoon	directeur-generaal <i>Jean-Pierre Heirman</i> - tel.: (02)553 80 11- e-mail: Aminal@lin.vlaanderen.be - internet: leefmilieu-informatie Vlaanderen(site Mina-raad): http://www.mina.be/ info milieu: http://www.vlaanderen.be/milieu/ plan - algemeen: http://www.milieubeleidsplan.be/; ontwerp: http://www.milieubeleidsplan.be/plan/download/volledig_mbp.pdf

Naam project/plan/studie	Structuurschema Groene Ruimte 2 (SGR 2)
Doelstelling	Het Structuurschema Groene Ruimte 2 (SGR 2) bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid van het kabinet voor het landelijk gebied, en de samenhang met het water- en milieubeleid. De nota geeft een ruimtelijke vertaling van het beleid voor de land- en tuinbouw, natuur, landschap en recreatie, en een concretisering van het beleid voor specifieke gebieden. Tevens bevat het SGR2 een overzicht van de wijze waarop het kabinet dit beleid wil realiseren.
Beleidsdomein	Ruimtelijke beleid voor het landelijk gebied (landbouw, natuur, recreatie,...)
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Grote impact op het thema 'Natuurlijkheid'
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Ministerie LNV
Evt. Partners	-
Juridische status	Ontwerp- planologische kernbeslissing die uiteindelijk leidt tot een planologische kernbeslissing (uitgangspunt voor het rijksbeleid, richtinggevend voor het ruimtelijk beleid van de andere overheden)
Projectstatus	Het SGR2 doorloopt momenteel de procedure van een planologische kernbeslissing; na definitieve goedkeuring vervangt dit SGR 2 het SGR 1 van 1995. De ambitie voor de uitvoering loopt van 2003 tot 2018.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Gebied: nationaal voor het landelijk gebied, samenhangend met het water- en milieubeleid
Kosten van uitvoering en dekking	pm

Korte beschrijving van het project	Het SGR2 bevat de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor het landelijk gebied, en continueert het beleid uit het Structuurschema Groene Ruimte 1, de eerste tranche van de nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur (NvM), Natte natuur (ICES-2) en de Actualisering van de 4° Nota over de Ruimtelijke Ordening Extra (VINAC). De taakstellingen die hieruit voortvloeien zijn opgenomen in het SGR 2 en zijn tot 2018 volledig gedekt. Daarnaast bevat het SGR2 een aantal nieuwe ambities die voortvloeien uit bovengenoemde recent uitgebrachte rijksnota's. Het SGR2 bevat een verdere uitwerking van de ruimtelijke en instrumentele aspecten over het beleid voor het landelijk gebied, met een sterke relatie naar beleidsnota's over het milieubeleid en het waterbeleid. De ruimtelijke consequenties voor het landelijk gebied van de beleidsnota's over milieu en water zijn tevens opgenomen in dit SGR2.
Contactpersoon	Ministerie LNV Bezuidenhoutseweg 73 Postbus 20401 2500 EK Den Haag http://www.minlnv.nl/thema/groen/ruimte/sgr2/

A 13 VLAAMS ECOLOGISCH NETWERK

Naam project/plan/studie	Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)
Doelstelling	De afbakening van uiterst waardevolle en gevoelige natuurgebieden waarbinnen algemene voorschriften gelden om de ontwikkeling van een natuurlijk netwerk op Vlaams niveau mogelijk te maken.
Beleidsdomein	Leefmilieu en Natuur + Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid (Veiligheid (vb. gecontroleerde overstromingsgebieden...) en recreatie)
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	AMINAL- afdeling natuur
Evt. Partners	AMINAL, afdeling Bos&Groen, AROHM-ARP, Vlaamse Landmaatschappij, Milieu- en Natuurraad
Juridische status	Het ontwerp heeft geen juridische status. Zij treedt pas in werking indien zij definitief werd vastgesteld en met name 14 dagen na de bekendmaking hiervan via het Belgisch Staatsblad. Indien de procedure volledig wordt doorlopen is de definitieve vaststelling voorzien voor de zomer van 2003. Tegelijk werden de aanpak voor de tweede fase en flankerende uitvoeringsbesluiten goedgekeurd.
Projectstatus	Het betreft een eerste (ontwerp)fase van de afbakening van het Vlaams Ecologisch netwerk. Het openbaar onderzoek vond plaats eind 2002.

Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	De gebieden zijn over geheel Vlaanderen afgebakend vanuit het principe subsidiariteit. Precisering op het terrein is echter niet gebeurd. Er worden enkel meer algemene voorschriften aan de afbakening gekoppeld. Binnen deze fase werden de ca. 87.000 ha prioritaire natuurgebieden afgebakend (mede op basis van de huidige status van de gebieden in de gewestplannen). Het betreft de gebieden waar een vrij hoge graad van consensus over bestond. In een volgende fase is een bijkomende afbakening gepland van ca. 37.000 ha. Er wordt gesteld dat de voorschriften verder zullen ingevuld moeten worden door een verdere verfijning via een natuurrichtplan per gebied. Een kaart is te vinden op de website.
Kosten van uitvoering en dekking	De plannen zijn/waren niet op uitvoering op het terrein gericht. Voor parallelle maatregelen is geen budget gekend.
Korte beschrijving van het project	In de VEN-gebieden zullen maatregelen genomen worden om de natuurwaarden te behouden en te herstellen. Deze maatregelen zijn opgenomen in een maatregelenbesluit. Het is de bedoeling om via een natuurrichtplan de geschikte maatregelen in te zetten op de juiste plaats. Zo komen er maatregelen inzake faunabeheer, maatregelen omtrent het recreatief medegebruik (bijvoorbeeld een verbod op gemotoriseerde groepsporten), omtrent het waterbeheer (ecologisch beheer van waterlopen), specifieke maatregelen m.b.t. het bosbeheer, maai- en graasbeheer. Aan deze maatregelen worden onder andere financiële maatregelen gekoppeld. Intussen wordt een grondenbank klaargestoomd die ruilmogelijkheden moet creëren.
Contactpersoon	Voor digitale weergave en situering van de VEN-gebieden zie: http://www.ven-ivon.be/ (opm. zijn juridisch niet rechtsgeldig!)

A 14 NATUURHERSTELPLAN ZEESCHELDE

Naam project/plan/studie	Natuurherstelplan Zeeschelde: drie mogelijke inrichtingsvarianten (studie/overheid /1999)
Doelstelling	Bijdrage vanuit ecologische invalshoek aan het integraal beheer voor de Zeeschelde. De basisdoelstellingen zijn: • ecologisch herstel en natuurontwikkeling koppelen aan de veiligheidsmaatregelen van het Sigmaplan en de scheepvaartfunctie van de Zeeschelde; • zo groot mogelijke natuurlijkheid met bijbehorende gradiënten, dynamiek, habitatstructuren, en biodiversiteit; • optimaliseren van ecologische processen en het vergroten van de natuurlijke draagkracht van het systeem.
Beleidsdomein	Natuur/water
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid/veiligheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Instituut v. Natuurbehoud, juli 1999 (auteurs: E. Van den Bergh, P. Meire, M. Hoffmann & T. Ysebaert)
Evt. Partners	UIA, AWZ
Juridische status	Niet van toepassing
Projectstatus	Bedoeld om verder te operationaliseren. Herstelmaatregelen worden verder onderzocht in verschillende onderzoeksprojecten (EEG-LIFE project MARS – Marsh Amelioration along the River Scheldt)
Gebied en schaal	Zeeschelde
Kosten van uitvoering en dekking	Niet van toepassing
Korte beschrijving van het project	De voorstellen bevatten niet alleen uitvoeringsalternatieven voor resterende Sigmaprojecten, maar behelzen de ganse Zeeschelde en bijhorend valleigebied. Er wordt getracht naar bevordering van de bestaande natuurwaarden, rekening houdend met de juridische randvoorwaarden van het bodemgebruik. Ecologisch herstel van het estuarium en het creëren van duurzame riviergebonden natuur wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de veiligheidsmaatregelen van het Sigmaplan en de vereisten voor

	de scheepvaartfunctie van de Zeeschelde. Drie scenario's worden voorgesteld: - 'Ruimte voor het estuarium', vertrekkend vanuit het huidige getij; - 'Aandacht voor de alluviale vlakte', gaat ervan uit dat een groot deel van de alluviale vlakte niet ontstond onder invloed van het getij, maar seizoenaal, omvat herstel van wetlands met gradient naar drogere ecotopen. - Functionele en structurele basiskwaliteit' geeft geen gebiedsgerichte visie maar wel een opsomming van minimale maatregelen. In een volgend stadium zullen kwaliteitsdoelstellingen voor de Zeeschelde geformuleerd worden, naar functies en naar biotische en abiotische kenmerken, gekoppeld aan een relevant toetsingskader
Contactpersoon	Instituut voor Natuurbehoud Kliniekstraat 25, 1070 Brussel (02) 558 18 11 / fax (02) 558 18 05 http://www.instnat.be/Ecohydrologie/ecol_herstel_schelde.htm

A 15 DE KUST NU EN LATER

Naam project/plan/studie	De kust nu en later, visie, beheer, toekomst, actie. Beleidsnotitie van de particuliere natuurbeheerorganisaties Vereniging Natuurmonumenten en Provinciale Landschappen.	
Doelstelling	Toekomstbeeld van twee van de belangrijkste natuurbeheerorganisaties in Nederland over de Nederlandse kuststrook. Bedoeld als bijdrage aan het debat over de natuurlijkheid van het kustgebied, bevat acht streefbeelden met bijbehorende acties.	
Beleidsdomein	Natuurontwikkeling en -beheer	
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurmonumenten en Zeeuwse Landschappen beheren buitendijkse gebieden in of aan de Westerschelde en voelen zich verantwoordelijk voor maximale realisatie van behoud van natuurwaarden in de Westerschelde.	
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Vereniging Natuurmonumenten Postbus 9955 1243 ZS 's-Graveland	Provinciale Landschappen Postbus 31 3730 AA De Bilt
Evt. Partners	nvt	
Juridische status	Beleidsnotitie met toekomstvisie van twee particuliere organisaties; geen wettelijke basis.	
Projectstatus	Toekomstvisie ontwikkeld en uitgebracht in 2000. Uitvoering door middel van eigen activiteiten (aankoop, ontwikkeling en beheer van natuurgebieden) en beleidsbeïnvloeding andere actoren.	
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Visie betreft de gehele Nederlandse kust, inclusief de aansluitende binnenwateren. In het Westerschelde-gebied betreft het zes natuurgebieden in beheer bij Zeeuwse Landschappen (het NL-deel van Het Zwin, de Kievitte Polder, de Verdrongen Zwarte Polder, de Hooge Platen, de Paulinaschorren en het Verdrongen Land van Saeftinghe) en drie van Natuurmonumenten (Inlaag 1887, Fort Ellewoutsdijk en de Zuidgors).	
Kosten van uitvoering en dekking	Niet opgenomen	

Korte beschrijving van het project	Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen evalueren hun ervaringen in het beheer en onderhoud van een groot aantal natuurgebieden langs de Nederlandse kust en baseren daarop een aantal aanbevelingen en streefbeelden ten aanzien van het beheer van de kuststrook in algemene zin. Daarbij hanteren de beide organisaties een duidelijke eigen visie, geformuleerd vanuit een op natuur gebaseerd referentiekader. Het document dient niet alleen ter verduidelijking en presentatie van de ervaringen, maar zeker ook als input voor regionale en nationale beleidsnota's. Rekening houdende met twee andere belangrijke functies van de kust: de economische functie en de waterkering tegen de Noordzee, beseffen beide organisaties dat hun plannen alleen duurzaam kunnen worden gerealiseerd indien deze ruimtelijk goed worden afgestemd met de stedelijke en economische belangen en op de veiligheid. De visie omvat acht streefbeelden: • ongerepte Noordzee • complete getijdenecosystemen en gezonde riviermondingen • dynamische grote wateren • brakke diamantjes langs de kust • levende duinen • landschappelijk gave binnenduinrand • herkenbare geschiedenis • te beleven kustnatuur
Contactpersoon	Titia Zonneveld (Vereniging Natuurmonumenten)

A 16 NATUURCOMPENSATIEPROGRAMMA WESTERSCHELDE, VOORTGANGSRAPPORTAGE

Naam project/plan/studie	Voortgangsrapportage natuurcompensatieprogramma (NPC) Westerschelde
Doelstelling	Uitvoering van een voortgangsrapport, in navolging van de Bestuursovereenkomst dd. 1998 tussen Ministerie van Verkeer en Waterstaat en diverse overheidsinstanties (RWS, DLG, Provincie Zeeland, gemeenten)
Beleidsdomein	Ruimtelijke ordening, natuurcompensatie, natuurontwikkeling
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Groot belang voor natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	RWS Zeeland
Evt. Partners	Provincie Zeeland, Ministerie LNV, Zeeuwse Waterschappen, de Westerschelde-gemeenten, Staatsbosbeheer
Juridische status	Voortgangsrapport in uitvoering van Bestuursovereenkomst
Projectstatus	Start: 1998 Looptijd: max. 10 jaar
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Westerschelde vanaf Nederlands-Vlaamse grens tot monding
Kosten van uitvoering en dekking	Ca. 30 mio EURO
Korte beschrijving van	Nederland en Vlaanderen hebben in 1995 een verdrag gesloten inzake de verruiming van de vaarweg in de Westerschelde.

het project	Daarbij is tevens een compensatie afgesproken van de natuurwaarden die verloren gaan ten gevolge van de verruiming. Nederland draagt zorg voor de uitvoering hiervan, hoewel Vlaanderen een deel van de kosten op zich neemt. De compensatiemaatregelen zijn op advies van de Commissie Westerschelde in 3 categorieën projecten onderverdeeld : A/ buitendijks, B/ binnendijks, C/ kreekherstel/kwaliteitsimpuls van het Natuurbeleidsplan. Voortvloeiend uit de bepalingen in de Bestuursovereenkomst wordt jaarlijks een voortgangsrapport opgemaakt en overgemaakt aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat en de ondertekenaars van de Bestuursovereenkomst. Voortgangsrapportages zijn verschenen in 1998, 1999 en 2000. Het meest recente is van 2001, met rapportering van de ontwikkelingen tot 31 december 2001. Aanvullend kan worden gemeld dat de Stichting Het Zeeuwse Landschap in het kader van het Natuurcompensatieprogramma Westerschelde nog een voorstel voor een buitendijks project heeft, namelijk de aanleg van een tweede broedbiotoop voor sterns op de Hooge Platen. Dit betekent de aanleg van een hogere 'bult', met een harde verdediging tegen het wegspoelen, en afgedekt met kokkelschelpen.
Contactpersoon	RWS, directie Zeeland, Dhr A. van Berchum, tel: +31 (0)118 686000

A 17 ZAND IN DE HAND

Naam project/plan/studie	Zand in de Hand, Beleidsplan Zandwinning Westerschelde 2001-2011; december 2000; Nota NWL-00.50; Overheidsplan
Doelstelling	Vastleggen van het beleid inzake zandwinning in de Westerschelde voor de periode 2001 tot en met 2011. Enerzijds om op zowel korte als lange termijn op verantwoorde wijze te kunnen bijdragen aan de zandvoorziening, zowel voor de overheid als voor de handel; anderzijds om een heldere en zorgvuldige vergunningverlening mogelijk te maken.
Beleidsdomein	Primair economische behoefte aan zand (met name ophoogzand), maar met effecten op veiligheid, natuurlijkheid en visserij.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Beleidsplan betreft gehele Westerscheldegebied in Nederland. Onttrekking van zand heeft gevolgen voor ecologische en morfologische aspecten van de onderwaterbodem in het Scheldebekken. Mede in verband met andere menselijke ingrepen in deze bodem, zoals de vaarwegverruiming 48'-43' voet.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Rijkswaterstaat, directie Zeeland Postbus 5014 4330 KA Middelburg
Evt. Partners	RIKZ, Provincie Zeeland, Nederlandse Vereniging van Zandwinners
Juridische status	Beleidsplan ter uitvoering van toekomstige bevoegdheid; geen wettelijke grondslag.
Projectstatus	Beleidsplan is voorbereid en goedgekeurd in 2000. Jaarlijks vindt zandwinning plaats binnen het goedgekeurde beleidskader. Een mid-term evaluatie is voorzien voor 2006.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het betreft de gehele Westerschelde op Nederlands grondgebied. Zandwinlocaties zijn gesitueerd aan de randen van platen in de Westerschelde. Jaarlijks worden door RWS locaties aangewezen. Activiteit is gericht op de onderwaterbodem, met 'varende' zandzuigers aan de oppervlakte. Jaarlijkse onttrekking betreft 2,6 miljoen m ³ .
Kosten van uitvoering	Uitvoering ligt in private handen op basis van jaarlijkse openbare inschrijvingsprocedure.

en dekking	
Korte beschrijving van het project	Het Beleidsplan Zandwinning Westerschelde 2001-2011 legt de beleidsdoelen, uitgangspunten, randvoorwaarden en het afwegingskader vast voor de zandwinning op het Nederlandse deel van de Westerschelde. Op grond van deze overwegingen wordt het Zandwinbeleid Westerschelde 2001-2011 vastgesteld, waarin wordt aangegeven welke hoeveelheid zand van welke soort locaties gewonnen kan worden. Daarbij staan zowel de verantwoorde winning (economisch, ecologisch, morfologisch) als de correcte uitvoering van vergunningprocedures centraal. Het plan geeft aan aan welke voorwaarden zandwinning dient te voldoen. Het beleidsplan bevat een kaartje met de gebieden van 2000. Jaarlijks kan RWS echter nieuwe gebieden aanwijzen, waarvoor een openbare inschrijving wordt georganiseerd.
Contactpersoon	RWS Zeeland, Saskia Huijs (projectleider)

A 18 ONTWERP WATERBELEIDSPLAN 2002-2006

Naam project/plan/studie	Ontwerp waterbeleidsplan Vlaanderen 2002-2006
Doelstelling	Oorspronkelijk was het de bedoeling het waterbeleidsplan op te vatten als een herkenbaar onderdeel van het vijfjarige milieubeleidsplan in navolging van het decreet integraal waterbeheer. Binnen het kader van het strategisch plan integraal waterbeheer wordt geopteerd het tot een éénmalig plan te behouden. De doelstellingen blijven hetzelfde: - het vertalen van de doelstellingen en acties naar het volgende milieubeleidsplan; - het laten opnemen van de acties in de investeringsprogramma's van de betrokken administraties; - het uitsturen van signalen naar de ruimtelijke ordening en het opvolgen van een betere afstemming hiervan; - het opvolgen van een verdere gebiedsgerichte uitwerking in de nog uit te werken integrale bekkenbeheersplannen.
Beleidsdomein	Natuur – algemeen gebiedsgericht beleid (koppeling naar ruimtelijke ordening)
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid, Toegankelijkheid, Veiligheid, recreatie en visserij
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Vlaams Integraal Wateroverleg Comité
Evt. Partners	AWZ, AMINAL- afdeling water, AMINAL- afdeling natuur, AROHM, VLM, VMM, VMW, Vlaamse Vereniging Provincies, Vlaamse vereniging Polders en Wateringen, VVSG
Juridische status	Geen juridische status
Projectstatus	Het beleidsplan kadert binnen de opmaak van een nieuw arsenaal aan middelen om een integraal waterbeleid te voeren in kader van de Europese richtlijn water. Ze vormt één van de elementen in de nieuwe beleidsvoering terzake. Het decreet integraal waterbeleid zal het geheel juridisch meer vorm moeten geven. Op 7 februari 2003 hechtte de Vlaamse regering de goedkeuring aan het aangepast voorontwerp van decreet inzake integraal waterbeleid
Gebied en schaal	Geheel Vlaanderen, met o.a. het stroomgebied van de Schelde, gespecificeerd in Benedenschelde- en Bovenscheldebekken.
Kosten van uitvoering	nvt.

en dekking	
Korte beschrijving van het project	In het beleidsplan worden een aantal acties ingeschreven die rechtstreeks of onrechtstreeks met het opstellen van de langetermijnvisie te maken hebben. Het gaat onder andere over de uitwisseling van watersysteemkennis onder de waterbeheerders en de andere betrokken actoren. Daarnaast worden een aantal uitspraken gedaan die betrekking hebben op het voorzien van ruimte voor de watersystemen. Daarnaast wil het beleidsplan inspirerend werken voor de sectorale beleidsverantwoordelijken bij de opstelling van hun beleidsplan.
Contactpersoon	Voor het waterbeleidsplan: zie http://viwc.lin.vlaanderen.be/wbpinfo.html ; Voor het waterbeleid in Vlaanderen algemeen: zie http://viwc.lin.vlaanderen.be/ Contactgegevens VIWC: departement LIN, Secretariaat Generaal-afdeling Beleid, Rik Serreys, Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert-II-laan 20 bus 2, tel 02-553.71.09 fax 02.553.71.07, viw@lin.vlaanderen.be

A 19 DEELSTROOMGEBIEDVISIE ZEELAND

Naam project/plan/studie	Deelstroomgebiedsvisie Zeeland, voorlopige versie voornemen
Doelstelling	Deelstroomgebiedsvisie is doorvertaling van de Rijksnota Waterbeheer in de 21e eeuw (“Anders Omgaan met Water”) naar de Zeeuwse regio. Het beoogt voor de regio Zeeland een beeld te geven van de ruimtelijke consequenties van het nieuwe waterbeleid in de volle breedte.
Beleidsdomein	Veiligheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Deelstroomgebiedsvisie brengt de ruimtelijke consequenties van het nieuwe Nederlandse beleid in kaart en dient tevens rekening te houden met de gevolgen van de extra wateroverlast vanuit Vlaanderen. Laatstgenoemde extra last wordt geschat op 160 ha. ruimtebeslag.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Provincie Zeeland, directie Ruimte, Water en Milieu leidt initiatief, met betrokkenheid van alle wateroverheden in het gebied. Bestuurlijk overleg olv de provincie in de Commissie Regionaal Waterbeheer Zeeland.
Evt. Partners	Gemeenten, waterschappen, RWS, LNV. DHV als adviseur.
Juridische status	Beleidsnota binnen het kader van het beleidsmandaat van de Nederlandse regering voor waterbeheer.
Projectstatus	Project is nog in ontwikkeling. Voorlopige versie van deelstroomgebiedsvisie dateert van oktober 2002.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Betreft de gehele provincie Zeeland.
Kosten van uitvoering en dekking	In ontwikkeling; Rijksdeel van de kosten worden ingebracht in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water.
Korte beschrijving van	

het project	De Deelstroomgebiedsvisie Zeeland is het Zeeuwse antwoord op de Rijksnota ‘Anders omgaan met water’, waarin de consequenties van de toenemende wateroverlast in Nederland worden geschetst. Toenemend gevaar van overlast van de rivieren, meer regenval en stijging van de zeespiegel vergen steeds meer aandacht voor de ruimtelijke inpassing van meer water in Nederland. In de regionale visies dienen de consequenties in kaart gebracht te worden, rekening houdende met andere ruimteclaims, angst voor verzilting/verdroging, wensen voor de ontwikkeling van natuurlijkheid en realisatie van de EHS, behoefte aan recreatieve voorzieningen en een goede waterkwaliteit. Een integrale afweging dient daartoe plaats te vinden. De gebiedsvisie geeft hiertoe de aanzet en vertaalt het nieuwe beleid door naar het provinciale en lokale beleid. Zo zal de visie onder meer doorwerken in het Zeeuwse waterhuishoudingsplan, in de waterbeheersingsplannen van de waterschappen en in het ruimtelijke ordeningsbeleid van de Zeeuwse autoriteiten. De visie mondt uit in een Uitvoeringsprogramma voor de komende vijf jaar. In 2003 en 2004 zal de nadruk liggen op afronding van de visie als zodanig, en verdere studie en onderzoek naar een aantal aspecten van de problematiek. Voorts dient de financiering van de maatregelen opgepakt te worden, Omdat een deel van de problematiek een gevolg is van wateroverlast vanuit Vlaanderen, zal met de Rijksoverheid en de Vlaamse deelregering overleg nodig zijn. Een watersysteemanalyse wordt ingebracht als Interreg project bij de Europese Commissie.
Contactpersoon	Projectgroep WB21 Zeeland, N.Oskam, voorzitter, directie RMW. Postbus 165, 4330 AD Middelburg

A 20 GEACTIONALISEERDE SIGMAPLAN

Naam project/plan/studie	Het geactualiseerde Sigmaplan/overheid /plan /2002
Doelstelling	De oorspronkelijke doelstelling van het Sigmaplan, ongedifferentieerde bescherming tegen een maatgevende hoogwaterstand (kans op voorkomen 1/100.000 jaar), werd geherdefinieerd naar bescherming tegen schade ten gevolgen van overstromingen. Het doel van de studie "Actualisatie van het Sigmaplan" is om op basis van een geïntegreerde verkenning van het Scheldegebied en op een wetenschappelijk onderbouwde manier gebieden af te bakenen die in aanmerking komen voor het inrichten van een overstromingsgebied. Ook moeten de maatschappelijke gevolgen van de inrichting van deze gebieden bestudeerd worden, om de eventuele nadelige impact van deze inrichting zo klein mogelijk te houden en de positieve gevolgen maximaal.
Beleidsdomein	Integraal waterbeheer
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relevant m.b.t. de veiligheid en natuurlijkheid van het Schelde-estuarium.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Administratie Waterwegen en Zeewezen –Afdeling Zeeschelde
Evt. Partners	Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL) , Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Monumenten en Landschappen (AROHM), Administratie Land- en Tuinbouw (ALT) , Instituut voor Natuurbehoud (IN), de provincie Oost-Vlaanderen, de provincie Antwerpen , de provincie Vlaams-Brabant , de bekkencomités , enz.
Juridische status	PM
Projectstatus	Planning-operationalisering. Er worden momenteel topografische en hydrologische studies uitgevoerd in Zeeschelde, Rupel en Durme

Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Zeeschelde en tijgebonden zijrivieren
Kosten van uitvoering en dekking	PM
Korte beschrijving van het project	Oorspronkelijke Sigmaplan van 1977 voorzag een combinatie van drie complementaire maatregelen: – een verhoging en verzwaring van de waterkeringen (ca. 512km) en het inrichten van compartimenteringsdijken; – de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden; – de bouw van een stormvloedkering te Oosterweel. Naar aanleiding van de wateroverlast in 1993 – 1994 werd voor de Zeeschelde de uitvoering van een noodprogramma waterbeheersing goedgekeurd. De werken aan het Sigmaplan moesten versneld uitgevoerd worden. De uitvoering van deze werken diende evenwel te passen binnen de nieuwe visie op het waterbeheer, het “integraal waterbeheer”. Bij de uitvoering van de werken diende rekening gehouden te worden met de multifunctionele rol van het estuarium van de Schelde. Een algemene milieu-impactstudie voor de verdere uitvoering van het Sigmaplan (de AMIS studie) zocht naar win-win situaties, zowel voor veiligheid als voor het milieu. Op uitvoeringsniveau werd het Sigmaplan grondig bijgesteld: – Bestaande schorren worden zoveel mogelijk gevrijwaard – De bekleding van dijken en de schorrandverdediging worden waar mogelijk vervangen door meer milieuvriendelijke alternatieven – Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar het vergroten van het buitendijkse getijden-areaal Mogelijkheden om ook de gecontroleerde overstromingsgebieden onder getij te brengen en dus in te schakelen in het estuarien milieu worden overwogen. In bijlage gaat de meeste recente voortgangsrapportage over de actualisering van het Sigmaplan.
Contactpersoon	ir. Wim Dauwe (projectingenieur AWZ) tel: 03/224.67.42 Wim.dauwe@lin.vlaanderen.be Zie http://www.sigmaplan.be/

Bijlage

Actualisatie van het SIGMAPLAN

1. Noodzaak

Het SIGMAPLAN heeft een beveiliging van het Zeescheldebekken tegen overstromingen als hoofddoel en werd opgesteld naar aanleiding van de ramp van 3 januari 1976. Het plan hield rekening met de toenmalige eisen, wensen, inzichten en mogelijkheden. Een kwart eeuw later zijn die eisen, wensen, inzichten en mogelijkheden niet meer dezelfde waardoor een actualisatie van het SIGMAPLAN noodzakelijk is.

Ondanks alle reeds gerealiseerde ingrepen hebben zware stormen en grote wassen sedert 1990 aangetoond dat het reeds bereikte veiligheidsniveau opgevoerd dient te worden. De huidige overschrijdingskans van het veiligheidsniveau van het Zeescheldebekken is ongeveer 1/70 jaar. Het Zeescheldebekken wordt bovendien in toenemende mate bedreigd. De meeste wetenschappers zijn het namelijk eens dat het klimaat de komende decennia zal veranderen. Die verandering zou zich uiten in nattere winters, drogere zomers, een stijgende zeespiegel en een verandering in de frequentie en de intensiteit van stormvloeden.

Door een groeiende bewustwording en een daaraan aangepaste wetgeving is er momenteel meer aandacht voor integraal waterbeheer, zo wordt de oplossing "ruimte voor de rivier" als een duurzame oplossing aanzien en krijgt zij de voorkeur op harde infrastructuurprojecten. Hiernaast zijn er instrumenten ontwikkeld waarmee het huidige en toekomstig gedrag van waterlopen gedetailleerd bestudeerd kan worden. Het is bovendien mogelijk om niet alleen de kans dat een overstroming voorvalt maar ook de gevolgen ervan in beschouwing te nemen. Een afweging op maatschappelijke kosten en baten van alternatieve oplossingen behoort eveneens tot de mogelijkheden.

2. Stand van zaken

2.1 Inleiding

Mede omwille van de hiervoor beschreven evoluties en inzichten dringt zich een aanpassing van de visie voor de beveiliging van het Zeescheldebekken tegen overstroming op. Een eerste aanzet tot de actualisatie van het SIGMAPLAN werd gegeven in de langetermijnvisie Schelde-estuarium die tot stand kwam in nauwe samenwerking tussen de administratie Waterwegen en Zeewezen en Rijkswaterstaat directie Zeeland. Deze langetermijnvisie Schelde-estuarium kwam uitgebreid aan bod in het Vlaams Parlement wat op 15 mei 2001 resulteerde in een resolutie. Op 18-05-2001 werd deze resolutie door de Vlaamse regering onderschreven.

Vervolgens werd op 19-07-2002 het voortgangsrapport "Actualisatie van het SIGMAPLAN"¹ aan de regering voorgelegd. Dit rapport werd op 15-10-2002 naar aanleiding van een interpellatie eveneens aan de leden van de commissie voor openbare werken, mobiliteit en energie bezorgd. In dit rapport wordt dieper ingegaan op de mogelijke oplossingen om een antwoord te geven op klimaatwijziging. Het meest optimale scenario bestaat er volgens dit rapport in dat voor 2030 geen stormvloedkering ter hoogte van Oosterweel wordt gebouwd, maar om het veiligheidsniveau substantieel te verhogen wordt ruimte aan de rivier teruggegeven. Deze ruimte bestaat uit gecontroleerde overstromingsgebieden, ontpolderingen en zo mogelijk de realisatie van een doorsteek tussen de Westerschelde en de Oosterschelde.

2.2 Reeds lopende opdrachten

Of deze ruimte inderdaad op een maatschappelijk onderbouwde manier voor dit doeleinde kan gereserveerd en ingericht worden, zal moeten blijken uit de reeds lopende studies (bestekken 16EI/00/38, 16EI/00/39 en 16EI/00/13) die uit 4 deelopdrachten bestaan :

(1) ¹ dit rapport heeft betrekking op het volledige Zeescheldebekken = Zeeschelde vanaf Gent tot Vlissingen + Durme vanaf Lokeren + Zenne vanaf Vilvoorde + Dijle vanaf Werchter + Kleine Nete vanaf Grobbendonk + Grote Nete vanaf Oosterlo + Rupel inclusief de bijbehorende valleigebieden

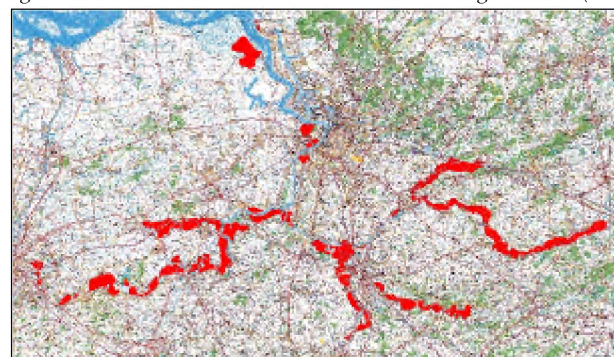
- Deelopdracht nr. 1 omvat het uitvoeren van topografische opgemeten van de beddingen en waterkeringen van alle waterlopen in het Zeescheldebekken. Deze deelopdracht zit in opleveringsfase.
- Deelopdracht nr. 2 omvat in eerste instantie een omgevingsanalyse en sectorale analyse inclusief een waterbalans, dit is een uitgebreide beschrijving van de desbetreffende waterloop en haar vallei waarin volgende thema's aan bod komen :
 - * analyse beleidsgerichte en juridische aspecten (water, natuur, bos, landbouw, landschap milieu ...)
 - * analyse van het abiotisch milieu, natuur, landschap en ruimtegebruik
 - * analyse van het gebruik van het watersysteem (drinkwater, transport, veiligheid tegen overstromingen ...)

Deze informatie is reeds beschikbaar (de beschrijving in fichevorm + bijbehorende kaarten). Op basis van deze omgevingsanalyse en sectorale analyse werden ondertussen zoekzones en uit deze zoekzones vervolgens 15.000 ha potentiële overstromingsgebieden (POG's) afgebakend, dit staat beschreven in het document afbakening van de POG's (zie figuur 1). Momenteel worden deze POG's op basis van in workshops (met medewerking van de betrokken Vlaamse Provincies en Vlaamse administraties AWZ, AMINAL, AROHM, ALT en het IN) vastgelegde criteria beschreven en afgewogen. Het resultaat wordt verwacht tegen eind januari 2003 en omvat een rangschikking van POG's in functie van maatschappelijke haalbaarheid. De toegepaste methodologie wordt beschreven in het document identificatie en afweging van overstromingsgebieden.

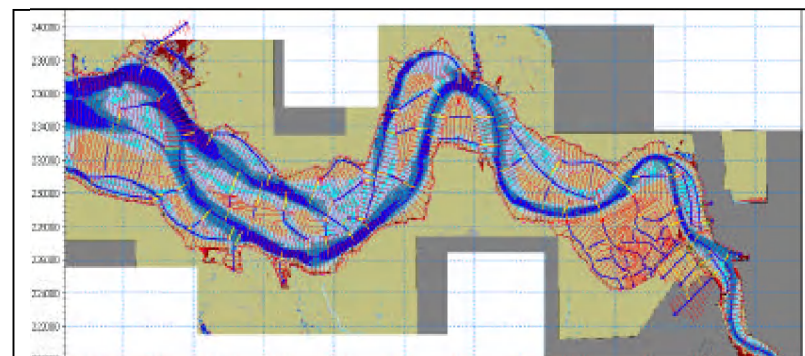
- Deelopdracht nr. 3 omvat de opmaak van hydrologische en hydraulische modellen van het volledige Zeescheldebekken. Het onderdeel hydrologie en statistiek is beschikbaar. In het voorjaar van 2003 worden verschillende scenario's doorgerekend waarbij POG's met elkaar gecombineerd worden, dijken verhoogd of verlaagd worden, ook een stormvloedkering en een Overschelde worden in beschouwing genomen. Het resultaat is een reeks van alternatieve oplossingen voor de overstromingsproblematiek in het Zeescheldebekken die door evaluatie van de effecten op waterstanden en overstroomde oppervlaktes potenties vertonen wat een belangrijke insteek is voor de MKBA (zie 2.3 nog op te starten opdrachten) waar de vermeden schade in rekening wordt gebracht. De methodologie wordt beschreven in het document hydrologie en hydraulica (zie figuur 2).
- Deelopdracht nr. 4 omvat een Maatschappelijke impactstudie voor de herinrichting van de valleien van Durme en Grote Nete. De valleien van zowel de Durme als de Grote Nete bieden heel wat potenties om ruimte aan de rivier te geven onder de vorm van overstromingsgebieden. De veiligheidsbepaaling is echter niet de enige reden om over te gaan tot een (eventuele) herinrichting van deze gebieden. Deze plannen bieden een unieke gelegenheid om op een constructieve en integrale wijze na te denken over de manier waarop

valleigebieden in Vlaanderen kunnen ingericht worden en op die manier te komen tot een duurzame inrichtingsvorm. De methodologie is beschreven in het document methodologie en communicatie MaIS. Deze deelopdracht is in december 2002 opgestart met informatieverstrekking van het initiatief naar de desbetreffende provincies, gemeenten, polders en wateringen.

Figuur 1 : Overzicht 15.000 ha Potentiële OverstromingsGebieden (POG's)

Figuur 2 : Opbouw mathematisch model Zeescheldebekken (Westerschelde)

A 21 - BELEIDSPLAN SANERING WATERBODEM BENEDEN-ZEESCHELDE

Naam project/plan/studie	Beleidsplan sanering waterbodem Beneden-Zeeschelde, februari 1995
Doelstelling	Reductie van de slibaanvoer naar de Beneden-Zeeschelde en de verontreiniging hiervan vanuit een globale oplossing, incl. sanering/oplossing op kortere termijn.
Beleidsdomein	Natuur en toegankelijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid, Natuurlijkheid, Veiligheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, LIN
Evt. Partners	AWZ, AMINAL, AROHM, VMM, OVAM, TDHA, IN, Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
Juridische status	Beleidsplan, voorgelegd aan de Vlaamse Regering op 19/12/96
Projectstatus	Beleidsplan
Gebied en schaal	Schelde, uitgebreid naar gehele bekken.

Kosten van uitvoering en dekking	Budgetraming tot en met 2016 (prijspeil 2004): - Duurzame ontwikkeling: 455 miljoen BF.; - Verwerking 6 miljoen TDS slib uit benedenschelde: 7476 à 9761 miljoen BF.; - Verwerking 5,5 miljoen TDS slib uit haven van Antwerpen: (excl. baggeren): 8432 miljoen BF. à 10346 miljoen BF.
Korte beschrijving van het project	In de nota worden duurzame oplossingen op langere termijn aangereikt. Maatregelen betreffen o.a. het herstel van de structurele diversiteit van het waterlopenecosysteem door aanleg/herwaardering overstromingsgebieden, uitbreiden kombergend vermogen door ingrepen in heel Scheldebekken, instellen van oeverzones in gans Scheldebekken. Daarnaast zijn er maatregelen m.b.t. de sanering van de bestaande toestand door berging aan wal, over een periode van 20 jaar ca. 11 miljoen ton Droge stof, hetgeen de aanleg van twee sites van samen 200 ha noodzaakt voor lagunering, op L.O. in omgeving Doeldok, voor R.O. omgeving Ettenhoofse polder of Noordlandpolder. In de nota is een actieplan opgesteld voor deze 20 jaar voor sanering bestaande toestand met o.a.: - opstellen MER laguneringsvelden, reservegebieden voor bufferzones, verlaten kleigroeve Steendorp en kleigroeve Gralex (Burcht); - aankoop kleiput Steendorp en andere kleiputten (Burcht); - aanvraag milieuvergunning en aanleg laguneringsvelden L.O en R.O. Zie ook de kritische analyse voor Steendorp op het vlak van landschapsherstel: http://www.vliz.be/cgi-bin/vmdc2web.exe?action=ProID&ProID=797)
Contactpersoon	contactpersoon P. Meire, Universiteitsplein 1C, 2610 Wilrijk, mailto:pmeire@uia.ua.ac.be ++32 38 202 274

A 22 BELEIDSPLAN WESTERSCHELDE

Naam project/plan/studie	Beleidsplan Westerschelde, Bestuur Overleg Westerschelde (BOWS)
Doelstelling	Het met behoud en inachtneming van de scheepvaartfunctie van het gebied en de ontwikkelingsmogelijkheden daarvan (met daaraan gekoppeld zeehaven- en industriële activiteiten) creëren van een zodanige situatie, dat natuurfuncties kunnen worden gehandhaafd en hersteld en voorts potentiële natuurwaarden kunnen worden ontwikkeld. Dat dient tevens te leiden tot een goede uitgangssituatie voor de ontwikkeling van visserij- en recreatiefuncties. Het belang van de waterkeringen dient daarbij te worden gewaarborgd
Beleidsdomein	Scheepvaart, natuurontwikkeling, visserij en recreatie
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid, natuurlijkheid, als beleidsplan verder ontwikkeld in de Lange Termijn Visie Schelde-estuarium.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Bestuurlijk Overleg Westerschelde
Evt. Partners	Diverse overheden aan en rond de Westerschelde
Juridische status	Beleidsplan mondt uit in een actieplan voor de sectoren scheepvaart en zeehavenactiviteiten, ecologie en waterbeheer, recreatie, visserij, waterkeringen en overige functies
Projectstatus	Startdatum: 1991 Einddatum : geen
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Mondingsgebied Westerschelde tot aan Nederlands-Vlaamse grens, noord en zuidkant begrensd door de zeedijken
Kosten van uitvoering	-

en dekking	
Korte beschrijving van het project	Zie supra 'Doelstelling'. Er is inmiddels reeds een tussentijdse voortgang- en evaluatie beoordeling gebeurd (1996 en 1998), om na te gaan of de doelstelling gelijke tred houden met de ontwikkelingen. In het beleidsplan Westerschelde zijn per beleidssector de doelstellingen beschreven en de te treffen maatregelen om de gestelde doelstellingen te bereiken. De maatregelen kunnen betrekking hebben op: - daadwerkelijk te ondernemen activiteiten (bijv. reductie belastingen) - toezicht op de naleving van het gewenste beleid (bijv. geen vervuilde baggerspecie van oost naar west verplaatsen) - acties voor het opstarten van overleg (bijv. bij grensoverschrijdende activiteiten) - het uitvoeren van onderbouwend onderzoek (bijv. monitoring en effectbepaling) Gezien de vele ontwikkelingen rondom onder andere de verdieping en de Lange Termijn Visie Schelde-estuarium (LTV), is het beleidsplan op verschillende punten verouderd. Het BOWS wacht met een nieuw beleidsplan tot de nieuwste plannen betreffende de LTV vastgesteld zijn.
Contactpersoon	Bestuurlijk Overleg Westerschelde (BOWS), http://www.scheldenet.nl

A 23 PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN ANTWERPEN

Naam project/plan/studie	Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen /plan/ overheid
Doelstelling	Ruimtelijk beleidskader voor de provincie en alle gemeenten van de provincie Antwerpen, in overeenstemming met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van de provincie tot 2007.
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het structuurplan is relevant m.b.t. de toegankelijkheid en de natuurlijkheid, en in mindere mate m.b.t. de veiligheid.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Provincie Antwerpen/ Bestendige Deputatie /Provincieraad
Evt. Partners	Geen (wel heel breed in de consultatieve sfeer)
Juridische status	Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening verwerft het document de status van beleidskader met een aantal bindende uitspraken voor provinciebestuur en de gemeentebesturen van de provincie Oost-Vlaanderen.
Projectstatus	Definitief vastgesteld door provincieraad op 25/01/2001; Ministerieel besluit dd. 10 juli 2001
Gebied en schaal	Het volledige gebied van de provincie Antwerpen.
Kosten van uitvoering	Niet van toepassing / gekoppeld aan de jaarlijkse begroting van de provincieraad.
Korte beschrijving van het project	Hieronder worden de meest relevante onderdelen van het provinciaal structuurplan toegelicht. In het richtinggevende gedeelte wordt aangegeven dat de Schelde in het ruimtelijk concept als drager wordt aangeduid van de gewenste ruimtelijke structuur voor de provincie Antwerpen. Belangrijke natuurlijke bakens zijn de samenvloeiingen van rivieren (Dender-Schelde, Durme-Schelde en Rupel-Schelde). Een van de provinciale taken is het aanduiden van de natuurverbindingsgebieden. Twee typen natuurverbindingsgebieden worden onderscheiden: natte en droge. Een natuurverbindingsgebied langs een waterloop betekent dat de waterloop een beheer krijgt dat de ruimtelijke functionering en de uitwerking van de natuurlijke processen ervan mogelijk maakt. Hiertoe stelt het ruimtelijk beleid een 6-tal doelstellingen. In de valleigebieden langs de Schelde (Bornem) moeten de verbindingen opgevat worden als ruime gebieden waarbinnen gestreefd wordt naar een 'parklandschap'. Dit

	landschap is een samenhangende mozaïek van riviergebonden ruimten, elk op zich te klein of van te geringe natuurkwaliteit om zelfstandig te kunnen bestaan, maar gezamenlijk te ontwikkelen als een functioneel geheel. De Schelde wordt als natuurverbinding tussen de vallei van de Schelde en de natuurlijke gebieden in Oost-Vlaanderen aangeduid. De belangrijkste elementen van de overige gewenste ruimtelijke structuren zijn reeds opgesomd bij de bespreking van het RSV. De hierboven en bij de bespreking van het RSV aangeduide elementen zijn ook opgenomen in het bindend gedeelte van het PRS.
Contactpersoon	Lutgarde Janssens, planoloog - diensthoofd Dienst Ruimtelijke Planning en Mobiliteit Kon. Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen email: lutgarde.janssens@admin.provant.be tel: 03 / 240.67.64 / fax: 03 / 240.66.79 zie ook op website www.provant.be en http://www.provant.be/drlm/structuurplan/lijst.htm

A 24 PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN OOST-VLAANDEREN

Naam project/plan/studie	Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen /plan/ overheid
Doelstelling	Ruimtelijk beleidskader voor de provincie en alle gemeenten van de provincie Oost-Vlaanderen, in overeenstemming met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Kader
Beleidsdomein	Ruimtelijke Ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het structuurplan is relevant m.b.t. de toegankelijkheid en de natuurlijkheid, en in mindere mate m.b.t. de veiligheid.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen/ Marc De Buck, afgevaardigde van de bestendige Deputatie
Evt. Partners	Geen (wel breed in de consultatieve sfeer).
Juridische status	Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse minister voor Ruimtelijke Ordening verwerft het document de status van beleidskader met een aantal bindende uitspraken voor provinciebestuur en de gemeentebesturen van de provincie Oost-Vlaanderen.
Projectstatus	Voorontwerp van december 2002
Gebied en schaal	Het volledige gebied van de provincie Oost-Vlaanderen. Figuur 42 bevat een globale ontwikkelingsvisie.
Kosten van uitvoering	Niet van toepassing
Korte beschrijving van het project	Het voorontwerp van provinciaal structuurplan bestaat uit drie hoofddelen: 1. informatief gedeelte met een beschrijving van de nederzettingsstructuur, openruimtestructuren, ruimtelijk-economische structuur, lijninfrastructuur en de globale bestaande ruimtelijke structuur. Tevens is er een indeling in deelruimten en worden verbanden gelegd met andere planningsniveaus. 2. richtinggevend gedeelte met algemene uitgangspunten, globale ontwikkelingsvisie en ontwikkelingsvisies voor de deelruimten. Hieruit vloeien voort: de gewenste nederzettingsstructuur, de gewenste openruimtestructuur, de gewenste ruimtelijk-economische structuur en de gewenste mobiliteit en lijninfrastructuren. 3. bindend gedeelte met selecties en bepalingen per deelstructuur.

	Hieronder volgen de meest relevante deelruimten en de respectievelijke visies ervoor: 1. De Waaslandhaven, poort en motor voor ontwikkelingen in Oost-Vlaanderen. 2. De Scheldevallei, groene slagader van Vlaanderen. De Scheldevallei wordt ontwikkeld als groene long in de Vlaamse Ruit. Om de natuurlijke en landschappelijke potenties te versterken worden alle sectoren coherent ontwikkeld. 3. Het Noordelijk openruimtegebied, buitengebied tussen verstedelijkte zones. In het Noordelijk Openruimtegebied wordt verdere verstedelijking tegengegaan en worden de nodige ontwikkelingsmogelijkheden geboden aan de openruimtefuncties. De oost-west gerichte landschapsstructuren worden als kapstok gebruikt bij het creëren van een evenwicht tussen landbouw, natuur en landschap. Hierbij moeten de typische kenmerken van deze landschappen versterkt worden, met name het dijkenpatroon in de open poldergebieden, de dorpenband van aaneengegroeide straatdorpen op de beboste dekzandrug, de openruimtestructuur in het Noordelijke Land van Waas en het straatdorpengebied van Lokeren. ... In de gewenste openruimtestructuur worden de riviervalleien als groene vingers aangewezen. Dit houdt consequenties in naar gebruik van deze valleien, (bv weren van bijkomende bebouwing, behoud landschapswaarden, behoud openruimte-corridors). In de gewenste natuurlijke structuur worden gebiedsgerichte selecties, ontwikkelingsperspectieven en mogelijke acties voor de elementen van de natuurlijke structuur en het integraal waterbeheer voorgesteld. In de gewenste toeristisch-recreatieve structuur wordt gewezen op het belang van de Schelde als 'blauwe draad' en dragen van verschillende toeristisch-recreatieve activiteiten. In de gewenste mobiliteit en lijninfrastructuur wordt oa. ingegaan op de Waaslandhaven gericht op de havenweg en vervoersalternatieven. In de Scheldevallei wordt een provinciale categorisering van het wegennet voorgesteld.
Contactpersoon	Mark Cromheecke - wnd. diensthoofd Dienst 33 Ruimtelijke ordening en Stedenbouw PAC Het Zuid Woodrow Wilsonplein 2 9000 Gent Telefoon : 09-267 75 79 mail: mark.cromheecke@oost-vlaanderen.be www.oost-vlaanderen.be (internetsite van de Provincie Oost-Vlaanderen) http://www.oost-vlaanderen.be/ro/prs/index.cfm

A 25 STREEKPLAN ZEELAND

Naam project/plan/studie	Streekplan Zeeland
Doelstelling	Streekplan geeft het Ruimtelijke Ordeningsbeleid van de provincie Zeeland tot en met 2005 aan.
Beleidsdomein	Natuurlijkheid, Waterveiligheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Ruimtelijke ingrepen in het Schelde-estuarium dienen te worden getoetst aan het Streekplan om goedgekeurd te kunnen worden. Afwijkingen van het Streekplanbeleid dienen te worden getoetst op hun inpasbaarheid. Daarbij worden ook nieuwe invalshoeken (van recenter datum dan Streekplanvaststelling (1997)) meegenomen.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Streekplan is vastgesteld door Provinciale Staten van Zeeland en wordt beheerd door de provincie, directie Ruimte, Milieu en Water
Evt. Partners	-
Juridische status	Wettelijke basis in de Wet op de Ruimtelijke Ordening; is vigerend toetsingskader voor ruimtelijke ordening in Zeeland. Geamendeerd ten behoeve van de Westerschelde Container Terminal (2001).
Projectstatus	Vigerend beleidskader is geëvalueerd in 2002, maar door de lopende wijzigingen in het Rijksbeleid (5e Nota RO) en provinciaal beleid (Strategische Visie) momenteel geen aanleiding voor algehele revisie.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Gehele grondgebied provincie Zeeland
Kosten van uitvoering en dekking	N.v.t.
Korte beschrijving van het project	Het Streekplan Zeeland is het tweede streekplan van Zeeland en overziet de periode 1998-2005, hier en daar met een doorkijk

	naar de langere termijn. Het Streekplan is de integrale afweging van alle ruimtelijke claims op Zeeuws grondgebied en biedt een dwingend toetsingskader voor nieuwe voornemens ten aanzien van allerlei ruimteclaims (economie, wonen, recreëren, natuur, water, etc.) . Het plan is gebaseerd op de Vierde Nota R.O. Het plan bestaat uit een Ontwikkelingsvisie, een formulering van het Inrichtings- en Vestigingsbeleid en een Uitvoeringsprogramma. Het plan beoogt een versterking van de kwaliteit van de provincie, waarbij versterking van de werkgelegenheid als primaire factor voor de vitaliteit van de provincie en het welzijn van de inwoners, en het behoud en de versterking van de karakteristieke Zeeuwse omgevingskwaliteit, voorop staan. Het plan bevat onder meer de ruimtelijke inpassing van de vaste oeververbinding onder de Westerschelde, de aanwijzing van EHS gebieden, de WCT (na daartoe strekkend besluit van 2002), en andere ruimtelijke claims rond de Westerschelde. Gemeentelijke bestemmingsplannen en andere initiatieven worden door de provincie getoetst aan het Streekplan.
Contactpersoon	Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu en Water, Drs. T.B.M. Westerhof Postbus 165, 4330 AD Middelburg

A 26 MILIEUBELEIDSPLAN OOST-VLAANDEREN

Naam project/plan/studie	Milieubeleidsplan Oost-Vlaanderen 2000-2004 / beleidsplan /overheid
Doelstelling	In dit plan wordt het provinciaal milieu- en natuurbeleid geformuleerd voor de komende vijf jaar. Het plan bevat in totaal 138 acties, waarvan er een aantal reeds werd opgestart en zal worden voortgezet. Het gros van de voorstellen is evenwel geheel nieuw.
Beleidsdomein	Milieu, natuur, water.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Met name m.b.t. de natuurlijkheid en ook de veiligheid van het Oost-Vlaamse deel van het Schelde-estuarium en aangrenzende gebieden (binnen Oost-Vlaanderen).
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Provincie Oost-Vlaanderen, Bestendige Deputatie en provincieraad.
Evt. Partners	Geen
Juridische status	Het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid biedt een juridische onderbouwing om het provinciaal milieu- en natuurbeleid via een concreet beleidsplan uit te bouwen. “De provincieraad duidt aan welke bepalingen van het actieplan bindend zijn voor de provincie en de Oost-Vlaamse gemeenten, en voor de instellingen die eronder ressorteren. De bepalingen zijn dus niet rechtstreeks bindend voor de burger en niet alle beleidselementen uit het plan hebben trouwens een juridisch afdwingbaar karakter. Ze vormen samen wel het kader waarbinnen de provincie haar milieubeleid zal ontwikkelen, met bestaande en nieuwe initiatieven.”
Projectstatus	Op 13 juni 2001, binnen de 60 dagen na beëindiging van het openbaar onderzoek, werd het milieubeleidsplan definitief

	vastgesteld door de provincieraad. Nadien werd een eindversie opgemaakt. Het milieujaarprogramma 2001-2002, dat uitvoering moet geven aan het definitieve plan werd op 14 november door de provincieraad goedgekeurd.
Gebied en schaal	Hele grondgebied van de provincie Oost-Vlaanderen.
Kosten van uitvoering en dekking	Niet globaal geraamd.
Korte beschrijving van het project	In het beleidsplan worden de belangrijkste kerntaken die de provincie Oost-Vlaanderen als intermediair bestuur wil opnemen in beeld gebracht. Die provinciale kerntaken hebben in eerste instantie betrekking op de verschillende sectoren van het milieubeleid : oppervlaktewater, bodem- en grondwater, geluid, geurhinder, afval, ... Het zijn beleidsvelden waarin het Vlaamse gewest vaak het eerste initiatief moet nemen, maar waar de provincie aanvullende acties wil ontwikkelen die belangrijk zijn voor de ondersteuning van zowel het gewestelijk als het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. In tweede instantie wil de provincie zich inzetten voor het gebiedsgericht beleid. Gebiedsgerichte werking ziet de provincie zowel in sfeer van het natuurbehoud als in het 'grijze' milieu : het Scheldevalleiproject, het Krekenproject, de ontwikkeling van regionale landschappen en het ROM-project Gentse Kanaalzone zijn typisch provinciale gebiedsgerichte oefeningen. Met het provinciaal milieu- en natuurbeleidsplan wil de provincie anderen aanzetten om mee onze doelstellingen te helpen realiseren.
Contactpersoon	Frederika Torfs Dienst Planning en Natuurbehoud Gouvernementstraat 1, 9000 Gent Tel. 09-267 84 86/Fax 09-267 84 93 http://www.oost-vlaanderen.be/milieu/beleidsplan/index.cfm

A 27 NATUURGEBIEDSPLAN

Naam project/plan/studie	Natuurgebiedsplan Zeeland 2001
Doelstelling	Het Natuurgebiedsplan Zeeland vormt de basis van het Zeeuwse natuurbeleid waar het gaat om het aankopen, inrichten en beheren van bestaande en nieuwe natuurgebieden.
Beleidsdomein	Natuurlijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het plan regelt onder meer waar natuur en landschap ontwikkeld en beheerd moeten worden. Geeft tevens overzicht van alle gebieden die zijn aangewezen in het kader van Natuurcompensatieregeling.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu en Water Postbus 165 4330 AD Middelburg
Evt. Partners	Natuurbeheerders (Zeeuwse Landschappen, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten), agrarische natuurbeheersorganisaties, particuliere natuurbeheerders, gemeenten, LNV/DLG.
Juridische status	Provinciaal plan binnen wettelijk mandaat als toetsingskader voor de uitvoering van tweetal subsidieregelingen (Subsidieregeling Natuurbeheer en Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer).
Projectstatus	Vastgesteld in november 2001 door Gedeputeerde Staten van Zeeland. Geen horizontermijn.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Plan betreft gehele grondgebied van de provincie Zeeland. Kaarten worden regelmatig bijgehouden in verband met actuele wijzigingen.
Kosten van uitvoering en dekking	Uitvoering nieuwe natuurgebiedsplannen 50%/50% Rijk/provincie, via Groenfondsbank. Momenteel ligt Rijksbijdrage stil. Beheer bestaande plannen geschiedt uit autonome middelen van de provincie.
Korte beschrijving van het project	Het Natuurgebiedsplan Zeeland vormt de basis van het Zeeuwse natuurbeleid waar het gaat om het aankopen, inrichten en

	beheren van bestaande en nieuwe natuurgebieden. Ook het agrarisch natuurbeheer in de beheersgebieden wordt in dit plan geregeld. Nieuw rijksbeleid vormde de aanleiding om deze provinciale beleidsnota op te stellen. Met het inwerkingtreden van het Programma Beheer is de subsidiëring door het Rijk van het beheer van natuur en landschap fors gewijzigd. Vanaf 2000 zijn twee nieuwe subsidieregelingen van kracht: de Subsidieregeling Natuurbeheer (SN) en de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN). De nadruk is hierbij komen te liggen op outputsturing, waarbij er een duidelijker relatie is tussen de subsidie en het behalen van een van te voren bepaald natuurresultaat. Ook wordt er meer ruimte geboden voor particulier natuurbeheer naast het beheer door de drie gangbare natuurbeheerders: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en het Zeeuwse Landschap. Voor de toepassing van beide nieuwe subsidieregelingen is een provinciaal toetsingskader nodig: het Natuurgebiedsplan Zeeland. In het Natuurgebiedsplan worden vier hoofdzaken geregeld: • waar natuur en landschap ontwikkeld en beheerd moeten worden (de begrenzing), • wat er aan natuur en landschap moet komen (de natuurdoelen), • hoe dit beheerd moet worden (de beheerspakketten) en • wie daarbij de beoogde beheerder is (wel of geen particulier beheer). De begrenzing betreft voor het overgrote deel de formele overzetting van de vigerende begrenzingen van de Zeeuwse uitwerking van het Natuurbeleidsplan naar het Gebiedsplan Zeeland. Slechts voor circa 4% van het totale Zeeuwse quotum zijn er aanpassingen voorgesteld. De uitgangspunten van de begrenzing van de Zeeuwse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zijn nog onverkort geldend en zijn onder andere in het Provinciale Waterhuishoudingsplan (PWHP) bevestigd.
Contactpersoon	Roel Mooij of Johan Wandel (0118-631787) van Provincie Zeeland, Directie Ruimte, Milieu en Water, afdeling Landelijk Gebied en Water, te Middelburg

A 28 PROJECT DELTA IN ZICHT

Naam project/plan/studie	Project Delta In Zicht, visie op de zuidwestelijke delta vanuit het water bekeken
Doelstelling	Visie-ontwikkeling op de Deltawateren, gericht op ecologische stabiliteit en vitaliteit, economische vitaliteit en veiligheid tegen overstromingen, dit op interactieve wijze
Beleidsdomein	Waterbeheer, ruimtelijke ordening, ecologie, veiligheid tegen overstromingen
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid, natuurlijkheid, visie-ontwikkeling op middellange en lange termijn (Horizon 2030); tevens aandacht voor recreatie en visserij
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Provincies Noord-Brabant, Zuid-Holland en Zeeland
Evt. Partners	-
Juridische status	Provinciale beleidsnota met beleidsbindende werking voor overheid en andere betrokken organisaties
Projectstatus	Provinciale Staten van Zeeland hebben de integrale visie Deltawateren vastgesteld, de andere provincies evalueren het project binnenkort
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	3 provincies, visie-ontwikkeling op lange termijn (horizon 2030)
Kosten van uitvoering en dekking	pm
Korte beschrijving van	Het project Delta In Zicht heeft tot doel het opstellen van een door de regio gedragen visie op de Deltawateren waardoor de

het project	Delta in 2030 zowel ecologische als economisch stabiel en vitaal is. Een visie die visionair is, uiteindelijk leidend naar concrete projecten en maatregelen. In grote delen van het Deltagebied is sprake van ecologische instabiliteit. De compartimentering van de Deltawateren heeft zeker geleid tot een vergroting van de veiligheid. De compartimentering heeft echter ook geleid tot soms harde grenzen die het gebied in waterhuishoudkundig, ecologisch en op langere termijn ook in veiligheidsopzicht kwetsbaar maken. Daarnaast kunnen door diezelfde compartimentering de economische kwaliteiten van de Deltawateren niet altijd volledig worden benut. Verder spelen allerlei ontwikkelingen die op langere termijn gevolgen kunnen hebben voor het Deltagebied. Het project wenst een antwoord te geven op de vraag: hoe kunnen de geformuleerde basiskwaliteiten van de Delta behouden en ontwikkeld worden zodanig dat de kansen van de Delta ten volle worden benut, met behoud van de veiligheid?
Contactpersoon	Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu en Water Postbus 165 4330 AD Middelburg tel: 0118 63 11 90 fax: 0118 63 47 56 http://www.deltainzicht.nl/index.php3

A 29 STRATEGISCH PLAN TOERISME KLEIN-BRABANT/SCHELDELAND

Naam project/plan/studie	Strategisch Plan Toerisme Klein-Brabant/Scheldeland /overheid + privé / 1999
Doelstelling	Het Strategisch Plan Toerisme, bestaande uit de omschrijving van de huidige toestand en een bepaling van de gewenste ontwikkelingen en hoe deze gerealiseerd dienen te worden, dient als leidraad voor eenieder die actief of passief betrokken is bij de besluitvorming en/of uitvoering van het toeristisch/recreatief beleid binnen de regio Klein-Brabant/Scheldeland.
Beleidsdomein	Toerisme & recreatie
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toerisme & recreatie
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	VVV Klein-Brabant
Evt. Partners	Strategisch Plan Arrondissement Mechelen en vzw Toerisme Provincie Antwerpen
Juridische status	Geen
Projectstatus	Stapsgewijze uitvoering van acties uit het strategisch plan
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Klein-Brabant/Scheldeland; zuidwesten van de provincie Antwerpen; Land van Bornem; gebied ingesloten door de Schelde, de Rupel, het Vaartland en de provinciegrenzen met Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen.
Kosten van uitvoering en dekking	Niet globaal bepaald.
Korte beschrijving van het project	Enkele prioriteiten: • Eerbied voor natuur en open ruimte door recreatief medegebruik na te streven • Uitbouw medegebruik op basis van bestaande elementen in het landschap • Opwaardering van de aanlegmogelijkheden voor jachten en passagiersvaart • Kleinschalige seizoensgebonden logies • ...

Contactpersoon	Niet vermeld
----------------	--------------

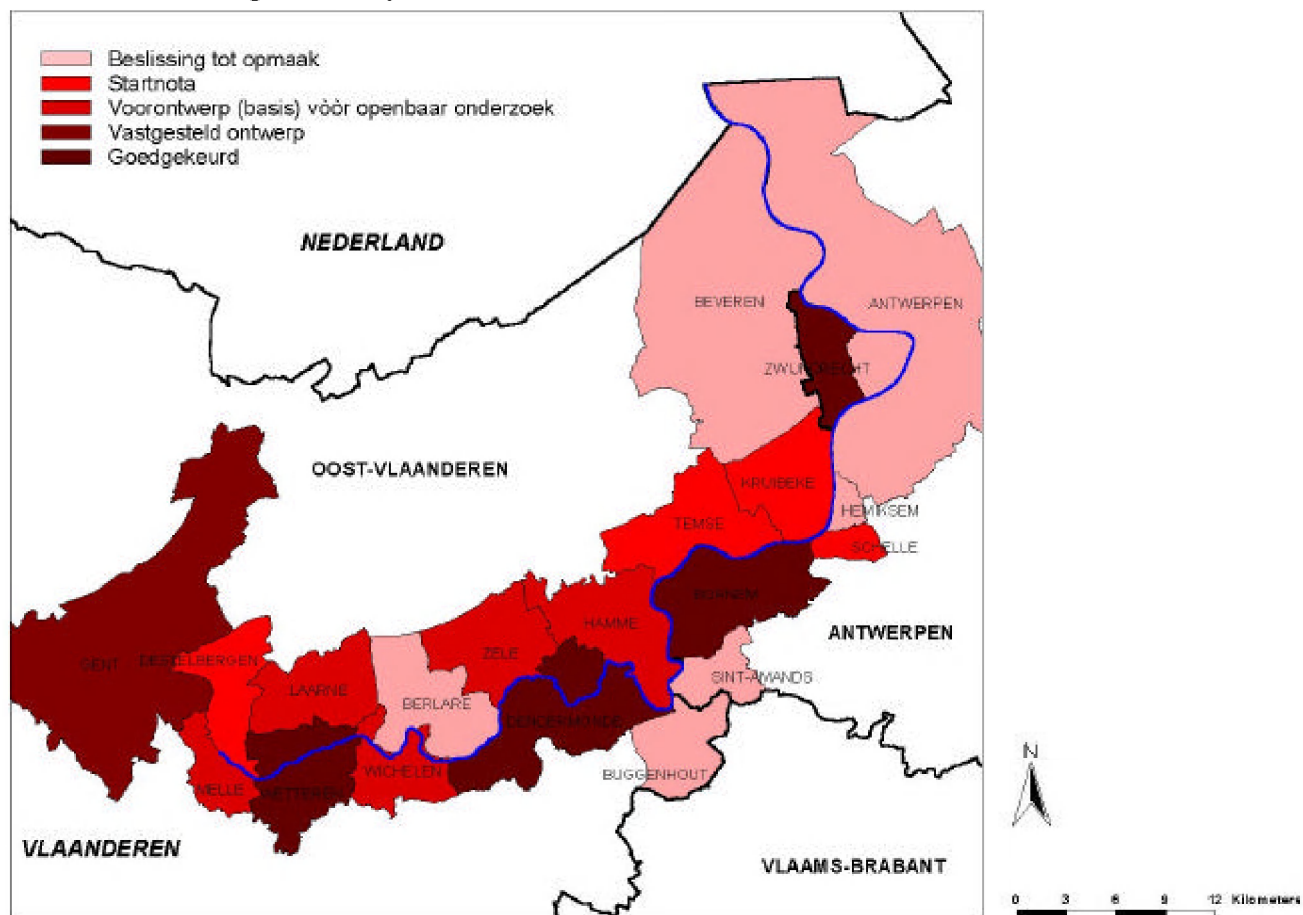
A 30 RUIMTELIJKE STRUCTUURPLANNEN GEMEENTEN

Naam project/plan/studie	Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen
Doelstelling	Zij geven een langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van de betrokken gemeente
Beleidsdomein	Ruimtelijke ontwikkelingen op gemeentelijk niveau
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Hebben vooral een weerslag op de domeinen natuurlijkheid in in zekere mate ook veiligheid. In een aantal gemeenten komen ook de aspecten recreatie en onrechtstreeks toegankelijkheid aan bod.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemers zijn de verschillende gemeenten. Voor de contacten wordt verwezen naar de contactenlijst.
Evt. Partners	Varieert, in principe breed overleg op lokaal niveau, structureel overleg met hogere overheid.
Juridische status	Afhankelijk van gemeente tot gemeente. Het structuurplan is rechtsgeldig als zij door de provincie of de regionale overheid werd goedgekeurd en deze goedkeuring is gepubliceerd. Dit gebeurt na openbaar onderzoek en vaststelling van het plan door de gemeenteraad. De bindende bepalingen van het uiteindelijke plan zijn bindend voor het gemeentebestuur en de gemeentelijke administraties, niet voor de individuele burgers. Van het richtinggevend gedeelte kan de lokale overheid niet afwijken, tenzij omwille van onvoorziene ontwikkelingen van de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten of omwille van dringende sociale, economische of budgettaire redenen.
Projectstatus	Volgende tabel geeft een overzicht van de stand van zaken in de verschillende gemeenten begin februari 2003

	gemeente	beslissing start	startnota	voorontwerp	openbaar onderzoek	vaststelling	goedkeuring	staatsblad
	Antwerpen	X	-	-	-	-	-	-
	Berlare	(X)	-	-	-	-	-	-
	Bornem	X	X	X	X	X	13.10.99	19.01.00
	Buggenhout	X						
	Dendermonde	X	X	X	X	X	22.11.00	14.12.00
	Destelbergen	X	X	-	-	-	-	-
	Gent	X	X	X	X	X	-	-
	Hamme	X	X	X	-	-	-	-
	Hemiksem	X	(X)	-	-	-	-	-
	Kruikeke	X	X	(X)				
	Laarne	X	X	(X)	-	-	-	-
	Melle	X	X	X	-	-	-	-
	Schelle	X	X					
	Sint-Amands	X	-	-	-	-	-	-
	Temse	X	X	(X)	-	-	-	-
	Waasmunster	X	(X)	-	-	-	-	-
	Wetteren	X	X	X	X	X	22.08.00	21.09.00
	Wichelen	X	X	(X)	-	-	-	-
	Zelee	X	X	X				
	Zwijndrecht	X	X	X	X	X	22.06.01	22.07.01

**Gebied en schaal
(plus referentie met
kaartmateriaal)**

Plannen van lokaal gemeentelijk niveau

Kosten van uitvoering en dekking	nvt
Korte beschrijving van het project	Hoewel de verschillende structuurplannen op zich bindend zijn voor het lokale beleid zijn wel een aantal aandachtspunten voor verschillende gemeenten aan te geven. Voorbeelden zijn: - De vraag van een aantal gemeenten naar fiets-/wandelpaden op de dijken langs de Schelde; - De recreatieve ontwikkelingen in Sint-Amands (haven voor pleziervaart/aanlegkade); - De ontwikkeling van een op ontsluiting langs de Schelde gericht bedrijventerrein in Wetteren; - De inplanting van een nieuwe brug te Wetteren en Temse; - Het belang van de Schelde als waterelement in een stedelijke omgeving te Wetteren, Temse en Dendermonde (in Antwerpen is nog geen enkele notitie gemaakt).
Contactpersoon	Zie contactenlijst voor verschillende gemeenten

A.31 LAND EN WATER: EEN SYNTHESE VOOR NU EN LATER

Naam project/plan/studie	Land en Water: een synthese voor nu en later, Taakgroep Westerschelde
Doelstelling	Opmaak inventaris en streefbeeld van de belangen van de gemeenten en waterschappen in relatie tot de toekomst van de Westerschelde
Beleidsdomein	Veiligheid, toerisme en recreatie, natuurlijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Integrale aanpak, met aandacht voor een 3-tal thema's: veiligheid, toerisme en recreatie, natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Taakgroep Westerschelde van de Vereniging van Nederlandse Riviergemeenten
Evt. Partners	Gemeenten en waterschappen rondom de Westerschelde, verenigd in de Taakgroep Westerschelde
Juridische status	Nvt (visievorming rond streefbeeld)
Projectstatus	Afgerond oktober 2000
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Gemeenten en waterschappen rondom de Westerschelde
Kosten van uitvoering en dekking	Nvt
Korte beschrijving van het project	Gemeenten en waterschappen rondom de Westerschelde worden in toenemende mate geconfronteerd met nieuw beleid en met tal van activiteiten in en om het Schelde-estuarium. Zij willen een actieve rol spelen bij de verdere ontwikkelingen van het

	estuarium en hebben daarom het initiatief genomen om een eigen visie m.b.t. de toekomst van de Westerschelde op te stellen. In het rapport wordt te kennen gegeven dat gemeenten en waterschappen streven naar multifunctioneel gebruik van de Westerschelde. Op basis van de geïnventariseerde kansen en bedreigingen wordt gesteld dat: - De veiligheid gegarandeerd moet blijven - De toegankelijkheid zijn grens heeft bereikt - De natuur onvoldoende ruimte krijgt in de Westerschelde - Toerisme en recreatie een zeer belangrijke economische peiler is voor de gemeenten en waterschappen - De overige functies behouden of versterkt moeten worden Op basis van het rapport staat de gemeenten en de waterschappen het volgende streefbeeld voor ogen: het streven naar een Westerschelde waar, door integrale samenwerking op internationaal en regionaal niveau gewerkt wordt aan: - Integrale oplossingen voor de veiligheid tegen overstromingen en scheepvaartrisico's - Het ontwikkelen van het toerisme en recreatie met daarbij de opdracht in deze 2 thema's de natuur optimaal te verwerken. Verder wordt gestreefd naar het behouden en versterken van het huidige multifunctionele gebruik van de Westerschelde, waarbij de toegankelijkheid (diepgang) voor de scheepvaart wordt beperkt tot de huidige afspraken.
Contactpersoon	Secretariaat Taakgroep Westerschelde, Vereniging Nederlandse Riviergemeenten, Stadhuisplein 2, Postbus 3600, 4380 GV Vlissingen; tel: ++31 (0) 118 487 410

B 01 GRENSOVERSCHRIJDEND KREKENGEBIED

Naam project/plan/studie	Project Grensoverschrijdend Krekengebied (project/overheid)
Doelstelling	Het duurzaam beschermen en waar nodig herstellen van de cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden in het krekengebied, mede gelet op de belangen van de landbouw en met toelating van een zodanig toeristisch en recreatief medegebruik dat de draagkracht van het gebied niet wordt overschreden.
Beleidsdomein	Landschap/natuur/water
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Met name van belang voor de gebiedsdelen m.b.t. de Zwinstreek en het krekengebied van Braakman-Assenede.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Euregio Scheldemonde. Euregio Scheldemonde is het samenwerkingsverband tussen de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland.
Evt. Partners	Provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland
Juridische status	Geen directe juridische status. Uit beleidsplan is Krekenconvenant voortgevloeid met bestuurlijke afspraken m.b.t. de uitvoering van het beleidsplan.
Projectstatus	Beleidsplan dateert van 1997. Sedertdien is er stapsgewijze uitvoering van beleidsacties.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Polders en kreken in grensgebied van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeuwsch-Vlaanderen
Kosten van uitvoering en dekking	Europese cofinanciering in kader van Interreg IIA/IIIA
Korte beschrijving van	Passend binnen de visie van het beleidsplan zijn er een aantal grensoverschrijdende projectvoorstellen opgesteld die in

het project	aanmerking komen voor verdere Interreg-financiering. M.b.t. de Zwinstreek gaat het o.a. om: • Blauwe Sluis: restauratie sluiscomplex en herstel natuurlijke waterstroom • Kregen driehoek Lapscheure-Hoeke-Sint Anna ter Muiden: extensief kreeklandenbeheer en aanleg van natuurvriendelijke oevers • Graaf Jansdijk-Burkeldijk: verbeteren van ecologische verbindingszone • Damse Vaart-Noord: aanleg natuurvriendelijke oevers en kanaaldijken • Oude Hazegraspolder: grensoverschrijdende ecologische verbindingszone. M.b.t. Braakman-Assenede zijn er oa. volgende acties voorgesteld: • Assenedse kregen en Zwartenhoekse kreek: ecoverbindingszone Capellepolder / Grote en Kleine Kilkreek en Zwartenhoekse kreek • Voorste & Achterste Kreek: natuurvriendelijke oevers en ecologische verbindingszones • Braakman-Noord: natuurontwikkeling Westgeul • Assenedse kregen: ecoverbindingszone Rode, Grote en Kleine Geul.
Contactpersoon	Gouvernementstraat 1 B-9000 Gent tel. +32 (0)9-223 88 47 fax +32 (0)9-233 63 21 euregio.scheldemond@oost-vlaanderen.be www.euregioscheldemond.org

B 02 SLUIS AAN ZEE

Naam project/plan/studie	Sluis aan Zee, gemeentelijk plan
Doelstelling	Gemeentelijk plan inzake ontsluiting van Sluis naar de zee, met bijhorend MER Plan inzake uitbreiding jachthaven Breskens Plan inzake herinrichting Spuikom Breskens
Beleidsdomein	infrastructuurwerken
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid, Natuurlijkheid, mogelijk effect naar bijkomend waterverkeer
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Gemeente Sluis
Evt. Partners	Gebiedscommissie ter uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak West-Zeeuwsch Vlaanderen
Juridische status	Planologische procedure is lopende
Projectstatus	Opgemaakt MER is goedgekeurd door Internationale MER-commissie november 2002 Voorontwerp bestemmingsplan afgerond eind 2002 Plan ligt momenteel voor bij de hogere overheid (Provincie, RWS)
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Regionaal plan, verspreid over het grondgebied van Sluis (incl. Zwingeuil, Oudburg, Aardernburg, Breskens)
Kosten van uitvoering en dekking	pm

Korte beschrijving van het project	Gemeentelijk plan inzake ontsluiting van Sluis naar de zee, met de bedoeling om Sluis een rechtstreekse verbinding te geven met de zee, gekoppeld met aanleg van een jachthaven, een schutsluis, aanleg van wachthavens, verbreden van uitwateringskanaal en een verlengde strekdam Aanvullend plan om in Breskens de Spuikom te herinrichten, en de jachthaven aldaar uit te breiden
Contactpersoon	P. Claeijs, gemeente Sluis, tel: 0117 457 242 (Dhr. P. Claeijs zit verder ook in de Internationale Zwincommissie) Zie ook: http://www.gebiedsgerichteaanpak.nl/

B 03 GEMEENSCHAPPELIJK NAUTISCH BEHEER

Naam project/plan/studie	Gemeenschappelijk Nautisch Beheer
Doelstelling	Studie naar het volledig gemeenschappelijk maken van het nautisch beheer voor het ganse Schelde-estuarium, met als doel het realiseren van een zo groot mogelijke veiligheid en vlotheid van het scheepvaartverkeer (bestuurlijk organisatorisch project)
Beleidsdomein	Verkeer en vervoer, veiligheid van de scheepvaart
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid, toegankelijkheid Grote impact op vlak van organisatie en bestuur
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Memorandum van Overeenstemming tussen Nederland en Vlaanderen met betrekking tot de onderlinge samenwerking ten aanzien van het Schelde-estuarium Technische Schelde Commissie
Evt. Partners	Vlaams Nautische Autoriteit, RWS directie Zeeland, Havenbedrijf Gent, Havenbedrijf Vlissingen, Havenbedrijf Antwerpen, loodswezen Nederland, loodswezen Vlaanderen
Juridische status	Het Gemeenschappelijk Nautisch Beheer dient nog juridisch/verdragrechtelijk worden uitgewerkt (in voorbereiding)
Projectstatus	Start 2001 – einde 2005
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Hele Schelde-estuarium, toegespitst op de vaarweg
Kosten van uitvoering en dekking	Publiek (personele kosten)
Korte beschrijving van het project	In uitvoering van het Memorandum van Overeenkomst een gemeenschappelijk beheer uitwerken voor het ganse Schelde-estuarium, toegespitst op de vaarweg. Het doel is het volledig gemeenschappelijk maken van het nautisch beheer met het oog

	op het creëren van een zo groot mogelijke veiligheid en vlotheid van de scheepvaart (inclusief Kanaal Gent – Terneuzen)
Contactpersoon	Capt. J.W.P. Prins, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, DG Rijkswaterstaat, Directie Zeeland Buitenruststraat 4 Postbus 5014 4330 KA Middelburg tel: ++32 (0)118 68 64 77

B 04 RUP GOG KRUIBEKE-BAZEL-RUPELMONDE

Naam project/plan/studie	Voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur/onderdelen van de Grote Eenheid Natuur/ "Gecontroleerd Overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde /overheid /plan /2002
Doelstelling	Het gebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde is de meest prioritaire zone om vanuit een visie op het integraal waterbeheer ingericht te worden als gecontroleerd overstromingsgebied. Het gebied kan dan niet alleen de stroomopwaarts gelegen delen beschermen tegen ongewenste overstromingen maar zal tevens door o.m. de ontwikkeling van slikken en schorren en als weidevogelgebied een belangrijke natuurfunctie krijgen.
Beleidsdomein	Ruimtelijke ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relevant m.b.t. de veiligheid en natuurlijkheid van het Schelde-estuarium.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Administratie Ruimtelijke Ordening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Evt. Partners	Geen voor de RUP-procedure maar vele partners bij de daadwerkelijke uitvoering van het plan (met name AWZ en AMINAL)
Juridische status	Juridisch bindende bestemmingsbepaling na definitieve goedkeuring.
Projectstatus	Voorontwerp 2003 (plenaire vergadering 06/02/03)
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Als Gecontroleerd Overstromingsgebied in te richten poldergebied ter hoogte van Kruibeke-Bazel-Rupelmonde
Kosten van uitvoering en dekking	Niet nader bepaald in RUP
Korte beschrijving van het project	Het laaggelegen poldergebied wordt ingeschakeld als gecontroleerd overstromingsgebied. De belangrijkste doelstellingen die in dit gebied zullen worden nagestreefd zijn het verhogen van de interne samenhang tussen de aanwezige natuurwaarden, het verstevigen van het ruimtelijke belang van de vallei, het bufferen van de natuurfunctie, het ontwikkelen van slikken en schorren onder getijdeninvloed, het realiseren van broedgebied voor weidevogels en het beveiligen van het Scheldebekken

	tegen overstromingen. Zacht recreatief medegebruik wordt eveneens voorzien.
Contactpersoon	Johan Vandewalle, Administratie Ruimtelijke Planning Ferrarisgebouw, Koning Albert-II-laan 20 bus7, 1000 Brussel, 02/553 81 85 johan.vandewalle1@lin.vlaanderen.be

B 05 NATUURPARK SCHELDELAND

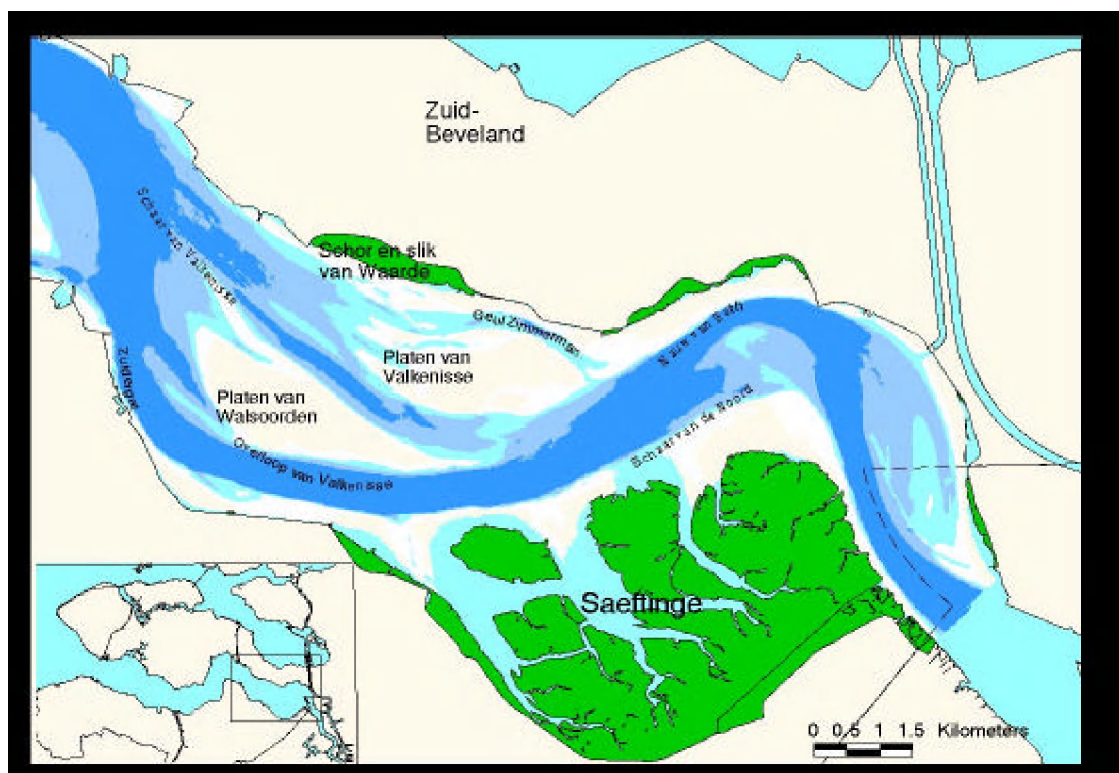
Naam project/plan/studie	Het Natuurpark Scheldeland /studie / 1966
Doelstelling	Natuur- en landschapsschoon én cultuurwaarden beschermen ten bate van toerisme, opvoeding en wetenschap
Beleidsdomein	Natuur, water, landschap
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Met name m.b.t. de natuurlijkheid en deels ook toerisme&recreatie.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon vzw Auteur: W. Cogge, Stedenbouwkundige
Evt. Partners	Geen
Juridische status	Niet van toepassing
Projectstatus	Deelbijdrage in Monografie 'Leefmilieu Nu', 1966/1972.
Gebied en schaal	De Zeeschelde van Dendermonde tot Kruibeke met uitlopers tot Waasmunster, de Vliet tot Puurs en de Barbierbeek tot Haasdonk
Kosten van uitvoering en dekking	Niet globaal geraamd.
Korte beschrijving van het project	Eerste fase in een geschiedenis van pogingen tot een voeren van gebiedsgericht beleid met betrekking tot de Zeeschelde van Dendermonde tot Kruibeke met uitlopers aan Durme tot Waasmunster, de Vliet tot Puurs en de Barbierbeek tot Haasdonk. Het begrip 'Natuurpark' was sterk gericht op het behoud van de natuur-, de landschappelijke en de cultuurwaarde. Het voorstel bevatte een zoneringsplan. Het project bleef in de studiefase steken door gebrek aan coördinatie en samenwerking tussen de betrokken beleidsinstanties. Het project kent een vervolg van verschillende pogingen (Interprovinciaal Natuurpark Scheldeland Landschapspark Scheldeland (1984-1986)) , telkens met een gewijzigde invulling en opzet.
Contactpersoon	Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedenschoon vzw

	Carnotstraat 47 bus 3, 2060 Antwerpen
	Tel.: 03 232 35 31, Fax: 03 226 71 87

B 06 WSBK NATUUR COMPENSATIE PROJECT WAARDE 2001 - 2003

Naam project/plan/studie	NCP Waarde; Natuurcompensatie Project Waarde. Studie; overheid,. Het NCP is veel breder dan alleen deze studie.
Doelstelling	beslissingsondersteunend document voor het verbeteren van het schor en slik van Waarde; hierdoor worden de natuurwaarden versterkt. Tevens wordt een archeologisch monument beschermd.
Beleidsdomein	natuurontwikkeling, archeologie
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het is een klein project met als primaire doelstelling het verbeteren van de natuurlijkheid in de omgeving. Door erosie van het slik krijgt het gebied steeds minder waarde, spoelen waardevolle resten van het verdronken dorp Valkenisse bloot en zal op termijn de dijk moeten worden aangepast door de optredende schorerosie.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Rijkswaterstaat Directie Zeeland (Aylin Erkman, Postbus 5014, 4330 KA Middelburg) heeft het RIKZ gevraagd de studie te verrichten. De directie is verantwoordelijk voor de keuze van het sturingsmiddel en de uitvoerig van het project.
Evt. Partners	RIKZ heeft de mogelijkheden voor het verbeteren van het schor en slik geanalyseerd en heeft een prioriteitenlijst opgesteld. Overleg is gevoerd met Haskoning/Svašek voor modelonderzoek.
Juridische status	Het plan wordt uitgevoerd op basis van een internationaal verdrag met België (compensatie verdieping vaarweg)
Projectstatus	Het plan wordt momenteel (10-02-2003) uitgevoerd. Realisatie eind febr. 2003
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het slik en schorgebied ligt min of meer tegenover Saeftinge langs de oever van Zuid-Beveland.
Kosten van uitvoering en dekking	De kosten zijn nog niet geheel duidelijk. Inlichtingen: contactpersoon directie Zeeland. Het project wordt betaald uit gereserveerde NCP gelden
Korte beschrijving van het project	Via een beslissingsondersteunend document heeft de directie Zeeland ervoor gekozen op het slik twee kribben te laten aanleggen. Hierdoor wordt de optredende erosie omgezet in een sedimentatie en zal het slik worden verhoogd. Als gevolg daarvan zal de optredende erosie van de schorrand op termijn stoppen. Naar verwachting zal nieuw jong schor ontstaan. De natuurwaarden worden verhoogd, omdat in het hogere slik meer bodemdieren voorkomen, hetgeen weer een bron van voedsel is voor vogels en vissen. Door de verhoging van het slik treedt geen erosie meer op ter plaatse van het Verdronken dorp.

	Hierdoor blijft een archeologisch monument gespaard
Contactpersoon	RIKZ: Jaap Consemulder, 0118 672296, j.consemulder@rikz.rws.minvenw.nl Directie Zeeland: Aylin Erkman, 0118 686382, a.erkman@dzl.rws.minvenw.nl

B 07 PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN

Naam project/plan/studie	Projectbureau Zeeweringen, het verbeteren van de waterkeringen aan de Zeeuwse Kust
Doelstelling	Verbeteren en verstevigen van de waterkeringen aan de Zeeuwse kust
Beleidsdomein	dijkversteving
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid tegen overstroming
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	RWS
Evt. Partners	DWW, Waterschappen
Juridische status	In uitvoering
Projectstatus	In uitvoering, planning opgemaakt voor 2003 en 2004
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Zeeuws-Vlaanderen, Zuid-Beveland, Walcheren
Kosten van uitvoering en dekking	500 mio Euro
Korte beschrijving van het project	Na uitvoering van gedetailleerd onderzoek naar de kwaliteit van de dijkbekledingen bleek dat de betonbekleding van een groot aantal dijken onvoldoende is, waardoor de wettelijk vastgestelde veiligheidseis niet wordt gehaald. Om dit probleem op

	te lossen is het projectbureau Zeeweringen opgericht in 1996. Het bureau kreeg de opdracht de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en het tempo waarin kan worden gewerkt. Om veiligheidsredenen wordt slechts in een beperkt deel van het jaar, van 1 april tot 1 oktober, aan waterkeringen gewerkt
Contactpersoon	RWS directie Zeeland, Dhr. Ir. Leo Boom l.d.boom@dzl.rws.minvenw.nl http://www.zeeweringen.nl

B 08 RUP OPHEFFING DUWVAARTKANAAL

Naam project/plan/studie	Voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor het opheffen van de (alternatieve) reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden voor het Duwvaartkanaal Oelegem-Zandvliet /overheid /plan /2002
Doelstelling	Het opheffen van de op het gewestplan aangeduide overdruk “ (alternatieve) reservatie- en erfdienstbaarheidsgebied” voor het Duwvaartkanaal Oelegem-Zandvliet en de onderliggende bestemmingen te ontheffen van de opgelegde randvoorwaarden.
Beleidsdomein	Ruimtelijke ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relevant m.b.t. de toegankelijkheid en natuurlijkheid van het Schelde-estuarium.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Administratie Ruimtelijke Ordening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Evt. Partners	Geen
Juridische status	Juridisch bindende bestemmingsbepaling na definitieve goedkeuring.
Projectstatus	Voorontwerp (plenaire vergadering 11/02/03)
Gebied en schaal	Reservatiestrook voor het Duwvaartkanaal Oelegem-zandvliet
Kosten van uitvoering en dekking	Niet van toepassing.
Korte beschrijving van het project	Zie doelstelling
Contactpersoon	Wiet Vandaele, Administratie Ruimtelijke Planning Ferrarisgebouw, Koning Albert-II-laan 20 bus7, 1000 Brussel, 02/553 81 85 wiet.vandaele@lin.vlaanderen.be

B 09 INPLANTING PLEZIERHAVEN/AANLEGSTEIGER SINT-AMANDS

Naam project/plan/studie	Onderzoek naar de draagkracht i.f.v. watersportinfrastructuur in Sint-Amands / overheid / 1999
Doelstelling	Uitbreiding van de waterinfrastructuur in Sint-Amands
Beleidsdomein	Recreatie
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relevant i.v.m. de recreatieve ontwikkelingen langs de Bovenschelde en binnen deze context ook beperkt voor de natuurlijkheid.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Administratie Waterwegen en Zeewegen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – afdeling Zeeschelde
Evt. Partners	Groep planning als auteur van de studie, bevraging
Juridische status	Nihil
Projectstatus	Onderzoek naar mogelijke invullingen voor de realisatie – geen besluit teruggevonden.
Gebied en schaal	lokaal – element van regionaal netwerk
Kosten van uitvoering en dekking	Niet van toepassing.
Korte beschrijving van het project	In het onderzoek worden vier invullingsvoorstellen geformuleerd en geëvalueerd voor de concrete inplanting van een aanlegsteiger of zelfs kleine plezierhaven. Vertrekkend van de verschillende planconcepten kunnen ze onder volgende noemer aangebracht worden: - concentratie (met vier variante scenario's); - twee polen (met vier variante scenario's); - lint landinwaarts (met twee variante scenario's); - landinwaarts (met twee variante scenario's); - andere (waaronder het nulscenario). Elk van deze scenario's is geëvalueerd.

Contactpersoon	---
----------------	-----

B 10 RUP WINDTURBINES KRUIBEKE-BEVEREN

Naam project/plan/studie	Ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de zone voor windturbines in Kruibeke-Beveren /overheid /plan /2002
Doelstelling	Door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, moet het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen zoveel mogelijk worden gegarandeerd. Gelet op de aanwezigheid van de woningconcentratie Es-Sterhoek worden met een tussenafstand van ca. 1 km twee zones voor de inplanting van windturbines voorzien aan weerszijden van de E17-A14 op het grondgebied van de gemeenten Beveren en Kruibeke. Daartoe wordt een grafisch plan gemaakt met een aanwijzing van de zone voor windturbines, voorzien van algemene en gebiedsgebonden bepalingen en voorschriften.
Beleidsdomein	Ruimtelijke ordening
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Relevant m.b.t. de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Administratie Ruimtelijke Ordening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Evt. Partners	Geen voor de RUP-procedure maar vele partners bij de daadwerkelijke uitvoering van het plan (met name AWZ en AMINAL)
Juridische status	Juridisch bindende bestemmingsbepaling na definitieve goedkeuring.
Projectstatus	Ontwerp 2002
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Lijnvormige opstelling van windturbines evenwijdig met en aan weerszijden van de naastliggende hoofdweg (E17).
Kosten van uitvoering en dekking	Niet nader bepaald in RUP
Korte beschrijving van het project	zie doelstelling
Contactpersoon	Luc Moors, Administratie Ruimtelijke Planning

	Ferrarisgebouw, Koning Albert-II-laan 20 bus7, 1000 Brussel, 02/553 81 85 luc.moors@lin.vlaanderen.be
--	--

B 11 PROJECT WESTERSCHELDE CONTAINER TERMINAL HAVEN VLISINGEN OOST

Naam project/plan/studie	Westerschelde Container Terminal (WCT), een herziening van het streekplan Zeeland Plan Zeeland Seaports
Doelstelling	Ontwikkeling van een plan voor de completering van de haven Vlissingen Oost (van industriële naar logistieke haven)
Beleidsdomein	Natuurlijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Streekplanherziening, natuurcompensatie
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer is Zeeland Seaports
Evt. Partners	Provincie Zeeland, Havenbedrijf Rotterdam, HesseNoordnatie Antwerpen
Juridische status	Beleidsmatig plan, met MER, herziening streekplan, herziening bestemmingsplannen 'Industrieterrein Vlissingen-Oost' en 'Zeehaven- en industrieterrein Sloe 1994, concessie door Minister van Verkeer en Waterstaat
Projectstatus	Plan is gestart in 1999 en loopt af in 2003; bouwfase is voorzien van 2003 tot 2008; ontwikkeling natuurcompentatiegebied wordt gestart in 2004 en loopt tot 2006 (de gronden zijn reeds voor $\frac{3}{4}$ verworven); MER Zandwinning WCT uitgevoerd door DHV (2002)
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Regionaal project, combinatie land/water
Kosten van uitvoering en dekking	300 mio EURO (inclusief kosten voor natuurcompensatie)

Korte beschrijving van het project	Zeeland Seaports heeft een plan ontwikkeld voor de aanleg van een containerterminal in het haven- en industriegebied Vlissingen-Oost, ter completering van de bestaande haven Vlissingen-Oost. Uitgangspunt is een terminal voor containeroverslag te realiseren met een kadelenkte van 2650 m en een breedte van 500 meter. Daartoe wordt 41 ha bestaand industrieterrein benut en zal 141 ha land worden aangewonnen. Tegelijk wordt aan natuurcompensatie gedaan door 150 ha, aansluitend op het bestaande natuurgebied Rammekenshoek de functie 'ecologische ontwikkeling richtinggevend' toe te kennen. Van deze 150 ha is 30 ha buitendijks, rest binnendijks.
Contactpersoon	Frans de Bruijne, diensthoofd Havenontwikkeling Engelandweg 55 Haven 1199 Vlissingen – Oost PO Box 1056, 4388 ZH Oost-Souburg Tel: +31 (0) 115 647400 Fax: +31(0) 115 647510 Email: frans.debruijne@zeeland-seaports.com

B 12 KLOOSTERZANDE AAN ZEE

Naam project/plan/studie	Kloosterzande aan Zee
Doelstelling	Opheffen veerverbinding kost 150 –200 arbeidsplaatsen. Ontwikkeling van recreatie en toerisme kan vervangende werkgelegenheid en leefbaarheid op peil houden.
Beleidsdomein	Aanleg van een vaarverbinding tussen de huidige veerhaven Perkpolder en een bij Kloosterzande aan te leggen jachthaven.(150 – 300 ligplaatsen) Daaraan gekoppeld de ontwikkeling van verblijfsrecreatie door o.a. de bouw van appartementen.(75 permanent bewoond en 125 recreatief)
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Opzet is om de gewenste recreatief-toeristische ontwikkeling te combineren met andere beleidsdoelen op het gebied van natuurontwikkeling, landschapversterking en waterbeheer. Een combinatie met binnen- en buitendijkse natuurcompensatie behoort derhalve tot de mogelijkheden.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	gemeente Hontenisse (thans, sinds 1-1-03 gemeente Hulst)
Evt. Partners	provincie Zeeland, Rijkswaterstaat en Waterschap Zeeuws Vlaanderen
Juridische status	Nog geen wettelijke grondslag. Het Streekplan Zeeland, geeft wel aan dat onderzoek moet uitwijzen of de ontwikkeling van een recreatieconcentratie mogelijk is.
Projectstatus	plan bevindt zich in een ontwikkelingsstadium (periode 2001 – 2003).
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Lokaal/regionaal Middelmatige impact Het plan heeft betrekking op het noordelijk gedeelte van de gemeente (de kop van Hontenisse). Voorzieningen in eerste instantie op en nabij het veerplein Perkpolder, met jachthavenontwikkeling bij het veerplein of ter hoogte van Kloosterzande. Het laatste heeft de voorkeur.
Kosten van uitvoering en dekking	Indien investeringskosten voor 50% gefinancierd worden en uitgaand van een voorzichtig scenario bedraagt de Netto Constante Waarde van de kosten 61.950.000 en de opbrengsten 56.500.000,--

Korte beschrijving van het project	Het project Kloosterzande aan Zee is van oorsprong een initiatief van een aantal samenwerkende ondernemers uit Kloosterzande. De werkgelegenheid is in die regio en met name in de sectoren detailhandel en horeca teruggelopen. Het verdwijnen van de veerdiensten zal dit proces nog eens versterken. Het project bestaat uit: - de ontwikkeling van een vaarverbinding (3 km) tussen de huidige veerhaven en de kern Kloosterzande, inclusief de bouw van een schutsluis(40 m.). De vaarverbinding komt op de plaats van de huidige vierbaansweg N60. - de aanleg van een jachthaven met 75 ligplaatsen voor passanten en 75 vaste, met een doorgroeimogelijkheid naar 300 ligplaatsen. - het realiseren van 75 permanent bewoonde woningen (eventueel met aanlegplaatsen) en 125 recreatiewoningen. - ondersteunende functies in de vorm van horeca, detailhandel, botenbouw en –reparatie. Een goede combinatie met natuur- en landschapsontwikkeling is mogelijk. In dit kader kunnen de in samenhang met het project op en nabij het veerplein gedachte natuurcompensatieprojecten positief bijdragen aan dit recreatieproject.
Contactpersoon	W. Goudzwaard, tel: 0114-389261. e-mail: WGd@gemeentehulst.nl.

B 13 VEERPLEIN PERKPOLDER

Naam project/plan/studie	Recreatieconcentratie Veerplein Perkpolder
Doelstelling	Zie ook plan Kloosterzande aan Zee; Plan geldt als onderdeel dan wel alternatief voor Kloosterzande aan Zee.
Beleidsdomein	recreatief-toeristische ontwikkeling in samenhang met natuurontwikkeling, landschapversterking en waterbeheer.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Recreatie, natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	gemeente Hontenisse (sinds 1-1-03 gemeente Hulst) , Rijkswaterstaat en provincie Zeeland
Evt. Partners	zie boven
Juridische status	Het Streekplan Zeeland geeft aan dat onderzoek moet uitwijzen of de ontwikkeling van een recreatieconcentratie ter plaatse dan wel in de onmiddellijke omgeving mogelijk is. Verder geen wettelijke status.
Projectstatus	in onderzoek
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het plan heeft betrekking op het noordelijk gedeelte van de gemeente (de kop van Hontenisse)
Kosten van uitvoering en dekking	nog niet bekend
Korte beschrijving van het project	Zie procesfiche Kloosterzande aan Zee

Contactpersoon	Gemeente Hulst; W. Goudzwaard; tel: 0114-389261 ; e-mail: WGd@gemeentehulst.nl.
-----------------------	---

B 14 INLAAG 2001

Naam project/plan/studie	Inlaag 2001
Doelstelling	Realisatie nieuw natuurgebied in de gemeente Borssele.
Beleidsdomein	Natuurlijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurontwikkeling in de directe omgeving van de Westerschelde, ter natuurcompensatie van de aanleg van de Westerscheldetunnel
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Vereniging Natuurmonumenten, Inspectie Zuid-Holland en Zeeland (Stationplein 45, 3013 AK Rotterdam) http://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/p_natuurgebied.asp?cc=1&ProvCode=ZL&NrInProvincie=3
Evt. Partners	Provincie Zeeland, gemeente Borssele.
Juridische status	Niet van toepassing
Projectstatus	Project is in uitvoering. Klei wordt verwijderd, natuur gaat zich ontwikkelen. Beheer door Vereniging Natuurmonumenten, vergelijkbaar met naastgelegen natuurgebied Inlaag 1887, vooral van belang als vogelbroedgebied.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Gebied ter grootte van 40 hectare in de Zak van Zuid-Beveland, ten oosten van Borssele.
Kosten van uitvoering en dekking	Vertrouwelijk
Korte beschrijving van het project	Momenteel wordt onder de Westerschelde een tunnel aangelegd die Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Beveland met elkaar

	verbindt. Om de toevoerwegen te bedijken, wordt ten westen van Inlaag 1887 over 40 hectare klei afgegraven. Hierdoor ontstaat een nieuwe inlaag: Inlaag 2001. Hier wordt de winning van klei gecombineerd met natuurontwikkeling.
Contactpersoon	Quirin Smeele, Vereniging Natuurmonumenten 010 – 2170130 http://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/p_natuurgebied.asp?cc=1&ProvCode=ZL&NrInProvincie=3

B 15 DEURGANCKDOK

Naam project/plan/studie	Deurganckdok
Doelstelling	Verdere uitbouw van de haven – linkeroever
Beleidsdomein	Infrastructuur - havens
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid, Natuurlijkheid, Veiligheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen Naar aanleiding van de werken zijn natuurcompensaties opgelegd door de Vlaamse Regering.
Evt. Partners	Voor compensaties: AMINAL, AWZ, VLM, IN
Juridische status	De bouwvergunning is afgeleverd op basis van het decreet van 14 december 2001
Projectstatus	Verschillende werken zijn in studie en uitvoering, zowel wat betreft het uitgraven van het dok en de aanleg van de bijkomende infrastructuur als de inrichting van de compensatiegebieden
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het Deurganckdok heeft naar ruimtegebruik een beperkte schaal, de functie en uitstraling is van Vlaams belang. Hierbij komen de verschillende compensatiemaatregelen langs de Schelde.
Kosten van uitvoering en dekking	---
Korte beschrijving van het project	Volgende werken handelingen en inrichtingen zijn nodig om het Deurganckdok aan te leggen en operationeel te maken worden van dwingend groot algemeen en strategisch belang verklaard (decreet 14/12/2001):

	- de aanleg van 5300 m diepgefundeerde kaaimuren en aangehorigheden, bijhorende grondwerken en ev. zandwinning; - baggeren van het dok en toegan g ervan tot de Beneden-Zeeschelde, inbegrepen de verruiming van de drempel van Frederik en Zandvliet en verwerking baggerspecie (ophogingen) alsook het gedeeltelijk dempen van het Doeldok; - de aanleg van een leefbaarheidsbuffer tussen Doel en de terreinen van het Deurganckdok; - de aanleg van ontsluitingsinfrastructuur; - de compenserende maatregelen i.k.v. de habitatrichtlijn 92/43/EEG, met name: - weidevogelgebied gelegen in het GOG binnen het gebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde; - Paardenschor; - kreek ter hoogte van Paardenschor; - zoetwaterkreek in de buffer (Zuid-West B); - Drydijck met inbegrip van de ecologische buffer; - weidevogelgebied gelegen in de zoekzone “Doelpolder noord” en in tijdelijk weidevogelgebied “Putten west”; - verbetering ecologische kwaliteit polder op percelen in eigendom van de Vlaamse overheid; - tijdelijk en permanent beheer van waterplassen gelegen in de zone “Putten Plas” en overige plassen in Z2-gebied; - tijdelijke inrichting van de spuitvelden “Zwijndrecht”, “ex-Doeldok”; en “Z2-gebied” In principe is het Havenbedrijf (de aanvrager) hiervoor verantwoordelijk. Daarnaast worden groundbank geactiveerd ten behoeve van de landbouwers in hoofdberoep waarvan landbouwgoederen gelegen zijn in de opgesomde gebieden. Voor een volledige omschrijving wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij dit decreet en de aanvragen tot schorsing.
Contactpersoon	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (- ecologisch netwerk haven - Toon Dessier, tel. 03/205.25.38) Belgisch staatsblad, publicatie 2001-12-20 (http://www.staatsblad.be)

B 16 PROJECT SLUIS TERNEUZEN / KANAAL GENT-TERNEUZEN

Naam project/plan/studie	Modernisering maritieme toegang tot de havens Gent en Terneuzen + bijkomend onderzoek naar de effecten van de verzilting en speciebergingsstudie
Doelstelling	Verhogen van de toegankelijkheid naar de haven van Gent
Beleidsdomein	Infrastructuur - havens
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid met bijkomend mogelijke effecten voor natuur
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Gemeente Gent
Evt. Partners	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap- Departement Leefmilieu en Infrastructuur - AWZ – afdeling Bovenschelde / Nederland - Rijkswaterstaat - directie Zeeland
Juridische status	Nihil
Projectstatus	Deze studies zijn gestart maar nog niet afgerond. In deel 3 van het NVVP is de zeesluis te Terneuzen (Westsluis) opgenomen als mogelijk toekomstig knelpunt in de hoofdinfrastructuur.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Lokaal naar inplanting Regionaal naar belang : strategisch belang van de haven van Gent als poort voor Vlaanderen
Kosten van uitvoering en dekking	---
Korte beschrijving van	In mei 1998 is in samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland een beleidsanalytische studie "Modernisering maritieme

het project	toegang tot de havens Gent en Terneuzen" afgerond. Volgens deze studie is een tweede, grotere zeesluis bij Terneuzen dringend nodig. Een dergelijke sluis zal de operationele capaciteit van het sluizencomplex sterk doen toenemen. Op basis van de studie wordt het sluisstype "gelichterde Cape-Size" aanbevolen. Een kanaalverbetering/-verbreding wordt verschoven naar een eventuele tweede fase. Het eindrapport is aangeboden aan de Vlaamse regering en aan het Ministerie van V&W. De Vlaamse regering wenst voorrang te geven aan de uitvoering van de verdere noodzakelijke studies en het volledig maken van de economische onderbouwing. Voorrang wordt gegeven aan onderzoek naar de effecten van de verzilting en speciebergingsstudie.
Contactpersoon	Rijkswaterstaat directie Zeeland, ir. B. de Hoop Tel.: +31 (0)118 68.63.52 Beheer en onderhoud: Gemeente Gent en Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) Afdeling Bovenschelde Nederkouter 28 B - 9000 Gent Tel.: +32 (0)9 235.00.11 Fax.: +32 (0)9 235.00.72 E-mail: bovenschelde@lin.vlaanderen.be

B 17 WINDMOLENPARK HOOGLANDPOLDER

Naam project/plan/studie	Windmolenpark Hooglandpolder (Hulst)
Doelstelling	De provincie Zeeland heeft een inspanningsverplichting voor 205 MW aan windvermogen in het jaar 2010. Het te realiseren park met maximaal 35 turbines moet daarin bijdragen.
Beleidsdomein	Het plan gaat uit van de bouw van minimaal 12 en maximaal 32 turbines met een ashoogte van 80 meter en een rotordiameter van eveneens 80meter.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid; Project grenst aan de Westerschelde
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	DELTA N.V. en de Zuid Nederlandse Land- en Tuinbouwondernemers (ZLTO) als vertegenwoordiger van de landbouw zijn een samenwerkingsverband aangegaan om dit park ter plaatse te realiseren.
Evt. Partners	-
Juridische status	Voor het gebied is op gemeentelijk niveau een bestemmingsplan in voorbereiding dat via een wijzigingsbevoegdheid de mogelijkheid biedt om dit project te realiseren. De inspraakreacties t.a.v. dit voorontwerp bestemmingsplan worden op dit moment verwerkt. Er is dus nog geen wettelijke grondslag.
Projectstatus	Start 2002 – vermoedelijk afgerond 2003
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Regionaal plan Kleine impact De gewenste locatie ligt in het poldergebied westelijk van Kloosterzande en zuidelijk van Ossensisse en sluit aan op de dijk langs de Westerschelde. Het betreft de Hooglandpolder en eventueel de Serrarens polder.
Kosten van uitvoering en dekking	kosten komen voor rekening samenwerkingsverband. Moeten plan met financiële onderbouwing nog presenteren

Korte beschrijving van het project	Zie boven
Contactpersoon	gemeente Hulst,; A. van Steveninck en mw. Chr.v.d. Broucke ; tel: 0114-389253 ; e-mail: ask@gemeentehulst.nl

C 01 HET NATUURTALENT VERZILVEREN

Naam project/plan/studie	Het natuurtalent verzilveren, een voorstudie voor een Natuurontwikkelingsplan voor het Schelde-estuarium, RIKZ
Doelstelling	Tweeledig doel: - Aangeven welke informatie nodig is om tot een projectplan natuurontwikkeling te komen, welke informatie beschikbaar is en hoe die ingezet kan worden; - Het moet input bieden voor een startnotitie die wordt gebruikt om in samenspraak met maatschappelijke belangengroepen het natuurontwikkelingsplan van plan naar uitvoering te brengen
Beleidsdomein	LTV-streefbeeld voor natuurlijkheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	RIKZ
Evt. Partners	LNV, IN, RIKZ
Juridische status	Basis voor opmaak van een NOP
Projectstatus	Einde: oktober 2002
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Studiegebied: natuurlijke overstromingsgebied van het Schelde-estuarium Zoekgebied: begrensd door uitsluiting van de 'no go' gebieden op basis van huidig bodemgebruik (steden, industrie, intensieve landbouw,..) Plangebied: afbakening op basis van abiotische en ecologisch-inhoudelijke geschiktheidscriteria, beschikbaarheid van grond
Kosten van uitvoering	-

en dekking	
Korte beschrijving van het project	Deze voorstudie heeft onderzocht welke informatie nodig en beschikbaar is om een Natuurontwikkelingsplan op te kunnen stellen en om Proses in staat te stellen een startnotitie op te stellen voor besprekingen met belanghebbenden om samen met hen een natuurontwikkelingsplan vorm te geven. De voorstudie geeft aan welke huidige en toekomstige knelpunten het ecologisch functioneren en het realiseren van het streefbeeld in de weg staan, wat de oorzaken daarvan zijn en welke natuurontwikkelingsmaatregelen n brede zin mogelijk zijn. Het rapport omvat volgende onderdelen: - Een voorstel voor de begrenzing van het studie- en plangebied - Overzichten van de knelpunten in het huidige functioneren van het Schelde-estuarium vanuit het perspectief van het LTV-streefbeeld voor natuurlijkheid - Overzichten van het relevante beleid en eerder opgestelde of uitgevoerde visies, plannen en maatregelen voor natuurontwikkeling - Overzichten van mogelijke natuurontwikkelingsmaatregelen - Overzichten van effecten van natuurontwikkeling op andere functies, mogelijkheden voor functiecombinaties - Overzichten van evaluatie van uitgevoerde natuurontwikkelingsmaatregelen in het licht van de knelpunten en het LTV-streefbeeld - Overzichten van informatielacunes, onduidelijkheden die het opstellen van een natuurontwikkelingsplan bemoeilijken - Voorstellen voor prioritering van maatregelen, primair gemotiveerd vanuit het LTV-streefbeeld voor natuurlijkheid - Voorstellen voor een inhoudsopgave van het natuurontwikkelingsplan
Contactpersoon	RIKZ, J. Graveland, tel: ++31 (0)118 672 283

Naam project/plan/studie	<i>SCALDIT From collective testing to a transnational analysis of the international river basin district of the Scheldt as a basis for a transnational integrated water management for a cleaner and safer Scheldt</i> ; Interreg IIIB-project overheid
Doelstelling	Internationale samenwerking voor de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water in het stroomgebieddistrict van de Schelde (eerste fase: karakterisering van het SGD, druk en impactanalyse en economische analyse)
Beleidsdomein	Aanduiding van de aard van het project: milieubeheer (water) – linken met RO
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Heldere beschrijving van de relatie, zowel naar ambitie (veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid) als naar impact (groot middel, klein) als naar geografie (mede gebaseerd op het onderdeel 'gebied en schaal' in het fiche). Het Schelde-estuarium maakt deel uit van het Scheldestroomgebieddistrict
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Lead partner project: Vlaamse Milieumaatschappij
Evt. Partners	Projectpartners: IBGE-BIM, DGRNE, Le Préfet Coordonateur de bassin Artois Picardie, Ministerie van Verkeer en Waterstaat DG Water, Provincie Zeeland
Juridische status	Interreg IIIB project (samenwerkingsproject zonder juridische status)
Projectstatus	Project werd voorwaardelijk goedgekeurd voor Europese cofinanciering door het projectsecretariaat van NWE in Lille
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Toepassingsgebied: Scheldebekken (Frankrijk, Waalse/Brusselse/Vlaamse Gewest, Nederland)
Kosten van uitvoering en dekking	Geen investeringen gepland
Korte beschrijving van het project (Uittreksel uit originele Engelse project	De projectpartners engageren zich om een geïntegreerd waterbeleid te voeren voor het stroomgebied van de Schelde. Een eerste stap hierin is grensoverschrijdend de karakteristieken van het stroomgebied te definiëren. Hiervoor is het in de eerste plaats noodzakelijk een gemeenschappelijke invalshoek te ontwikkelen gebaseerd op een geharmoniseerde monitoring en dataverzameling. Vanuit deze gezamenlijke begripsvorming zal een transnationale analyse van het stroomgebied, een

proposal)	dataverzameling. Vanuit deze gezamenlijke begripsvorming zal een transnationale analyse van het stroomgebied, een inschatting van de milieueffecten van menselijke activiteiten op zowel oppervlakte- als grondwater en een economische analyse van het gebruik van het water in het stroomgebied worden gemaakt. De karakterisering en analyse zal gebaseerd worden op de leidraad die wordt voorbereid binnen de zogenaamde “Common Implementation Strategy (CIS)” Deze standaarddocumenten zullen worden getest op hun toegankelijkheid en deadlines voorzien door het “Water Framework Directive”. Het stroomgebied van de Schelde is sterk verstedelijkt en geïndustrialiseerd. De menselijke activiteiten zijn niet noodzakelijkerwijs beperkt tot pollutie en kunnen lijden tot een aanzienlijke ruimtelijke druk in het stroomgebied. Hierdoor kunnen in periodes van intense neerslag de waterlopen niet alles opvangen waardoor een verhoogd risico tot overstromingen ontstaat. Dit betekent dat verschillende onderwerpen en hun onderlinge verbanden moeten worden onderzocht zoals grondwater, zoet oppervlaktewater, kustwateren en brakwater, referentiecondities, sterk gewijzigde waterelementen, economie, beschrijvingen van het stroomgebied in termen van het WFD, druk op de draagkracht en impact op het waterig ecosysteem, monitoring en de ontwikkeling van een gecoördineerde structuur van de cartografie voor toepassing binnen een geografisch informatiesysteem. De gemeenschappelijk ontwikkelde karakterisatie van het gebied zal worden gebruikt voor het ontwikkelen van scenario's. Gebaseerd op deze scenario's zal de mate waarin de oppervlaktewateren in het stroomgebied al dan niet overeenkomen met de vooropgestelde ecologische kwalitatieve objectieven worden ingeschat. Met deze informatie zal een nieuw projectvoorstel worden omschreven ter voorbereiding van het internationaal programma van metingen en zal een internationaal stroomgebiedbeheersplan voor het stroomgebied van de Schelde worden opgesteld.
Contactpersoon	contactpersoon: VMM - V. Van Den Langenbergh A. Van De Maelestraat 96 – 9320 Erembodegem – België v.vandenlangenbergh@vmm.be tel ++32 53 726 675

C 03 NAUTISCHE VEILIGHEID WESTERSCHELDE

Naam project/plan/studie	Nautische veiligheid Westerschelde
Doelstelling	Onderzoek naar nautische bronmaatregelen op de Westerschelde ter reductie van de transportrisico's, ter verhoging van de veiligheid en de vlotheid van de scheepvaart
Beleidsdomein	Verkeer, veiligheid, vervoer, grensoverschrijdend (Nederland en Vlaanderen)
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Invloed op toelaatbaarheid van de scheepvaart, de intensiteit en de grootte van de schepen; Afbakening risico-contouren, afweging externe veiligheid op omwonenden
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart (PC), initiatiefnemer en verantwoordelijke
Evt. Partners	RWS, Vlaams Nautische Autoriteit (VNA), Havenbedrijf Vlissingen, Havenbedrijf Gent, Havenbedrijf Antwerpen, loodswezen Nederland, loodswezen Vlaanderen
Juridische status	Uitkomst van de studie wordt omgezet in regels alvorens juridisch af te dwingen; PC kan op basis van de studie bevoegdheid claimen inzake afdwingbaarheid
Projectstatus	Start 2000 – einde 2010
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Grensoverschrijdend – volledig Schelde-estuarium Gebied: combinatie op water/op land
Kosten van uitvoering en dekking	Publiekdekkend
Korte beschrijving van het project	Uitwerking van nautische bronmaatregelen ter reductie van transportrisico's. De volgende clusters van (bron)maatregelen werden onderzocht:

	- Algemene veiligheidsmaatregelen: hebben betrekking op het algemene nautische veiligheidsniveau op de (Wester)Schelde - Locatiespecifieke Nautische Bronmaatregelen: deze maatregelen gaan in op de verschillende delen van de vaargeul, specifiek gefocust op die delen waar zich knelpunten met betrekking tot externe veiligheid voordoen - Generieke Nautische Bronmaatregelen: deze groep van maatregelen grijpt in potentie in op de verhoging van de veiligheid van de gehele vaarweg - Procesgerichte maatregelen: deze maatregelen hebben een meer procesmatig aspect en hebben politiek/bestuurlijke aangrijpingspunten Uit het onderzoek is gebleken dat een groot deel van de maatregelen in het kader van het algemene veiligheidsbeleid en de zogenaamde procesgerichte maatregelen reeds in ontwikkeling zijn. De locatiespecifieke bronmaatregelen kunnen grotendeels tot uitvoering worden gebracht, terwijl de generieke bronmaatregelen nadere studie vragen
Contactpersoon	Capt. J.W.P. Prins, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, DG Rijkswaterstaat, Directie Zeeland Buitenruststraat 4 Postbus 5014 4330 KA Middelburg tel: ++32 (0)118 68 64 77

C 04 SCHELDE-ESTUARIUM: ECOLOGISCHE BESCHRIJVING EN VISIE OP DE TOEKOMST

Naam project/plan/studie	Het Schelde-estuarium: Ecologische beschrijving en een visie op de toekomst /studie/IN en RUG/juli 2000
Doelstelling	Het doel van het rapport is tweeledig: - het geven van een overzicht van de ecologische situatie van het estuarium zelf en van de riviervallei; - het aangeven van een aantal basisideën en concepten waarop een natuurontwikkelingsplan voor het gebied zou moeten gebaseerd zijn en enkele voorbeelden hiervan.
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Instituut voor Natuurbehoud Universiteit Gent – Laboratorium voor ecologie Der Dieren
Evt. Partners	
Juridische status	Studie
Projectstatus	Studie
Gebied en schaal	volledig Schelde-estuarium, van Gent tot Vlissingen
Kosten van uitvoering en dekking	Nvt
Korte beschrijving van het project	In een eerste deel worden verscheidene facetten van het Schelde-estuarium toegelicht. Het betreft met name de functies van de rivier, de geschiedenis en evolutie m.b.t. veranderingen aan oppervlakte in getijdengebied, het delta- en sigmaplan, en een beschrijving van het estuarium met zijn a-biotische en biotische kenmerken. In een tweede deel staan de mogelijkheden voor een natuurontwikkelingsplan van de Schelde en Durme centraal. Er wordt een overzicht van de beschermingsstatus (in 1992) gegeven, gevolgd door een visie op toekomstige ontwikkelingen. Hierna

	worden concrete maatregelen besproken en een korte bespreking van de verschillende beleidsinstrumenten die aangewend kunnen worden.
Contactpersoon	Gedateerd rapport met eventuele nuttige informatie. Werkten hier o.a. aan mee: P. Meire (UIA) en E. Kuijken (IN).

C 05 PRIORITEITENKAART ECOLOGISCH WAARDEVOLLE WATERLOPEN

Naam project/plan/studie	Onderzoek naar de verspreiding en de typologie van ecologisch waardevolle waterlopen in het Vlaamse Gewest (1993)
Doelstelling	De voornaamste en eerste doelstelling van de studie was een inventaris op te maken van de nog resterende ecologisch waardevolle waterlopen in Vlaanderen, zodanig dat deze bewaard (of verbeterd) kunnen worden. Tweede doelstelling van de studie was het opstellen van een typologie van waterlopen in het Vlaamse Gewest en het opstellen van een referentiekader ¹ . Een derde doelstelling van het onderzoek was het aangeven van de beleidsprioriteiten m.b.t. natuur voor het herstel en behoud van ecologisch waardevolle waterlopen.
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: AMINAL
Evt. Partners	onderzoeksgroep Natuurbeheer van de U.I.A
Juridische status	Studie
Projectstatus	Studie ter ondersteuning van het integraal waterbeleid, aanduiding van waterlopen die prioritair gesaneerd moeten worden.
Gebied en schaal	Vlaanderen
Kosten van uitvoering en dekking	Ongekend
Korte beschrijving van het project	Zie doelstellingen. Er bestaat een weergave van de resultaten in een GIS-Systeem.

(1) ¹ Hoe zou een waterloop er van nature uit moeten zien zowel wat watersamenstelling, structuur als levensgemeenschappen betreft.

Contactpersoon	bron: NATUUR-CD 2000 versie 2.0 – digitale versie Natuurrapport 2001 Instituut natuurbehoud.
-----------------------	---

C 06 WAARDERING VOOR DE WESTERSCHELDE

Naam project/plan/studie	Waardering voor de Westerschelde, RIKZ
Doelstelling	Uitwerking van een voorstel voor beoordelingscriteria voor de Schelde, gebaseerd op inventarisaties van de toestand, gebruik, beleid en beoordelingsmethoden
Beleidsdomein	Natuurlijkheid, gebruik van de Schelde
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Voorstel van beoordelingscriteria met betrekking tot natuurlijkheid en gebruik
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	RIKZ
Evt. Partners	-
Juridische status	Verkenkend onderzoek
Projectstatus	Afgesloten Oktober 2002
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Westerschelde en monding, tussen de Vlaamse-Nederlandse grens en de 20 m. dieptelijn in de monding
Kosten van uitvoering en dekking	Nvt
Korte beschrijving van het project	Dit document presenteert de resultaten van een verkennend onderzoek naar een set beoordelingscriteria die kan worden gebruikt bij het beantwoorden van beleids- en beheersvragen rond de Westerschelde. Het onderzoek maakt onderdeel uit van

	het project Zeekennis, een kennisontwikkelingsproject dat RIKZ uitvoert in opdracht van directie Zeeland. Het onderzoek richt zich op de 3 door het beleid als prioritair aangemerkte aspecten van de Westerschelde: veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid. Bij natuurlijkheid concentreert het rapport zich op de fysische kant van het systeem. Voor het afleiden van beoordelingscriteria werden inventarisaties uitgevoerd van: - De ecologische toestand van de Westerschelde en van het gebruik van het natuurlijk systeem; - De beleidsdoelen en de wijze waarop die zijn verwoord; - Elders ontwikkelde beoordelingskaders voor natuur en water; - Selectiecriteria die nuttig zijn uit een aantal alternatieve beoordelingscriteria de beste te kiezen. Aan de hand van de inventarisaties van de toestand van de Westerschelde, het beleid en andere beoordelingskaders wordt een voorstel voor een set van beoordelingscriteria gegeven.
Contactpersoon	RIKZ, Jaap Graveland, 0118-672283, j.graveland@rikz.rws.minvenw.nl

C 07 STUDIE DE VEILIGHEID VAN NEDERLAND IN KAART

Naam project/plan/studie	De Veiligheid van Nederland in Kaart (VNK), Overstromingen in Nederland, kansen en gevolgen. Overheidsstudie
Doelstelling	Berekening van de kansen op en de gevolgen van overstromingen voor heel Nederland, het overstromingsrisico. Beoogd wordt in 2004 een compleet beeld te hebben van alle overstromingsrisico's in Nederland.
Beleidsdomein	Waterveiligheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Betreft mede de berekening van de risico's op en de gevolgen van overstromingen in de dijkringen ten noorden en ten zuiden van de Westerschelde.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer is de Dienst Weg- en Waterbouwkunde van Rijkswaterstaat, die in de uitvoering samenwerkt met het Directoraat-Generaal Water en de provincies, gemeenten en waterschappen. DWW heeft een projectbureau in het leven geroepen onder de naam Projectbureau VNK, gevestigd te Delft.
Evt. Partners	Zie boven
Juridische status	Beleidsmatige studie zonder wettelijke grondslag
Projectstatus	In 2000 is het Plan van Aanpak goedgekeurd. Medio 2001 is het Projectbureau gestart. Van 2002 tot en met 2004 worden de overstromingskansen van de dijkringen (totaal 53) in kaart gebracht. Tevens worden de risico's van waterkerende kunstwerken bepaald.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	De studie betreft geheel Nederland, inclusief 5 dijkringen rond de Westerschelde: Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren, Zuid-Beveland-West, Zuid-Beveland-Oost en Grensgebied met Noord-Brabant.
Kosten van uitvoering en dekking	27 miljoen gulden uit V&W begroting

Korte beschrijving van het project	Het Project VNK heeft tot doel inzicht te krijgen in de overstromingskansen in Nederland, in de gevolgen van overstromingen en in de onzekerheden die bij het bepalen van de kansen en gevolgen een rol spelen. Door de uitvoering van het project zal tevens zicht ontstaan op de zwakke schakels in de 53 dijkringen in Nederland en de in de globale kosten van verbetering ervan. Tezamen met het inzicht in de gevolgen levert dit informatie voor een onderbouwde discussie over de wenselijkheid deze zwakke schakels op te lossen. In het Westerscheldegebied betreft het een vijftal dijkringen, vier aan de noordzijde en een aan de zuidzijde. De resultaten van deze vijf berekeningen en de toetsing van de risico's van de kunstwerken in deze regio zijn van belang voor de inschatting van (water)veiligheidsrisico's in het Scheldebekken. Het project VNK heeft relaties met de vijfjaarlijkse veiligheidstoets, die is voorgeschreven in de Wet op de Waterkeringen. Voorts kan het project VNK ten behoeve van de planstudiefase van Ruimte voor de Rivier-projecten aanvullende informatie geven ten behoeve van de prioritering op hoofdlijnen van mogelijke maatregelen. <i>C 08 PROJECT OVERSCHELDE -- LTV – HERSTEL KREEKRAK</i> <table border="1" data-bbox="465 970 2141 1157"> <tr> <td>Naam</td><td>De Overschelde, veiligheidsdenken in een stroomversnelling</td></tr> <tr> <td>Doelstelling</td><td>Onderzoek naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen de Westerschelde en de Oosterschelde, met het oc</td></tr> <tr> <td>Beleidsdomein</td><td>Waterverbinding, risico's op overstroming verminderen</td></tr> <tr> <td>Relatie met de</td><td>Veiligheid, eventuele realisatie heeft grote impact op het Schelde-estuarium</td></tr> <tr> <td>Initiatiefnemer,</td><td>RWS, uitvoering Royal Haskoning</td></tr> </table>	Naam	De Overschelde, veiligheidsdenken in een stroomversnelling	Doelstelling	Onderzoek naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen de Westerschelde en de Oosterschelde, met het oc	Beleidsdomein	Waterverbinding, risico's op overstroming verminderen	Relatie met de	Veiligheid, eventuele realisatie heeft grote impact op het Schelde-estuarium	Initiatiefnemer,	RWS, uitvoering Royal Haskoning
Naam	De Overschelde, veiligheidsdenken in een stroomversnelling										
Doelstelling	Onderzoek naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen de Westerschelde en de Oosterschelde, met het oc										
Beleidsdomein	Waterverbinding, risico's op overstroming verminderen										
Relatie met de	Veiligheid, eventuele realisatie heeft grote impact op het Schelde-estuarium										
Initiatiefnemer,	RWS, uitvoering Royal Haskoning										

	(met NAW-gegevens)		
	Evt. Partners	-	
	Juridische status	projectstudie	
	Projectstatus	Studie uitgevoerd in 2001, voorstelling op studiedag 23 april 2002	
	Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Hals van Zuid-Beveland, verbindingsgebied tussen Westerschelde en Oosterschelde	
	Kosten van uitvoering en dekking	435 mio EURO	
	Korte beschrijving van het project	Studie naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen Westerschelde en Oosterschelde, ter hoogte van Hals v aanleg van deze verbinding zou het risico op overstroming in de Westerschelde verlagen, zonder het risicc de Oosterschelde te vergroten. Tegelijk is nagegaan welke andere doelen de aanleg van de geul kan diener natuurlijkheid, waterkwaliteit, scheepvaart, recreatie, landbouw en visserij Door de sterke uitwerking kan dit als project aanzien worden.	
	Contactpersoon	Royal Haskoning, Dhr. Bram Blik http://www.royalhaskoning.nl/	
	PM. Status vijf dijkringen		
Contactpersoon	Cees-Jan van Westen, hoofd Projectbureau VNK, Postbus 5044, 2600 GA Delft		

	Telefoon: 015-2516811; telefax 015-2564448; c.j.vwesten@dww.rws.minvenw.nl Website: www.projectvnk.nl
--	---

C 08 PROJECT OVERSCHELDE -- LTV – HERSTEL KREEKRAK

Naam project/plan/studie	De Overschelde, veiligheidsdenken in een stroomversnelling
Doelstelling	Onderzoek naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen de Westerschelde en de Oosterschelde, met het oog op een verlaging van het risico van overstromingen in de Westerschelde zonder dat de risico's op overstroming in de Oosterschelde toenemen
Beleidsdomein	Waternverbinding, risico's op overstroming verminderen
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid, eventuele realisatie heeft grote impact op het Schelde-estuarium
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	RWS, uitvoering Royal Haskoning
Evt. Partners	-
Juridische status	projectstudie
Projectstatus	Studie uitgevoerd in 2001, voorstelling op studiedag 23 april 2002
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Hals van Zuid-Beveland, verbindingsgebied tussen Westerschelde en Oosterschelde
Kosten van uitvoering en dekking	435 mio EURO
Korte beschrijving van het project	Studie naar mogelijkheid aanleg verbinding tussen Westerschelde en Oosterschelde, ter hoogte van Hals van Zuid-Beveland. De aanleg van deze verbinding zou het risico op overstroming in de Westerschelde verlagen, zonder het risico op overstroming in

	de Oosterschelde te vergroten. Tegelijk is nagegaan welke andere doelen de aanleg van de geul kan dienen (inpasbaarheid, natuurlijkheid, waterkwaliteit, scheepvaart, recreatie, landbouw en visserij Door de sterke uitwerking kan dit als project aanzien worden.
Contactpersoon	Royal Haskoning, Dhr. Bram Blik http://www.royalhaskoning.nl/

C 09 VERGROTING VEILIGHEID VERVOER GEVAARLIJKE STOFFEN IN DE WESTERSCHELDE

Naam project/plan/studie	Vergroting van de veiligheid voor vervoer van gevaarlijke stoffen in de Westerschelde
Doelstelling	Actualisatie van de risico-contouren voor transportactiviteiten, waarbij transport van Ammoniak als referentie wordt gehanteerd
Beleidsdomein	Verkeer en vervoer, externe veiligheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Veiligheid (externe), gehele Schelde-estuarium
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Ministerie VROM, Vlaams Nautische Autoriteit
Evt. Partners	RWS, directie Zeeland, provincie Zeeland, provincie Antwerpen, betrokken bedrijven
Juridische status	Moet nog omgezet worden in verdragsteksten
Projectstatus	Start: 2002 – einde: 2004
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Grensoverschrijdend Combinatie land/water met grote impact
Kosten van uitvoering en dekking	Publiek
Korte beschrijving van het project	Op basis van nieuwe richtlijnen van het Ministerie van VROM, en in uitvoering van het Memorandum van Overeenkomst, wordt een actualisatie doorgevoerd van eerder uitgevoerde risico-analyses, en het effect hiervan op de risico-contouren over

	land. Daarbij wordt het transport van Ammoniak als referentie gehanteerd. De uitkomst zal worden gebruikt als input voor de opmaak van een strategisch MER.
Contactpersoon	Provincie Zeeland, directie Ruimte, Milieu en Water, Dhr. Meijler Het Groene Woud 1 4330 AD Middelburg tel: ++31 (0) 118 631 000

C 10 DE HAVEN NATUURLIJKE

Naam project/plan/studie	De haven Natuurlijker
Doelstelling	Een ecologische inventaris opstellen van het havengebied (is afgewerkt) en een voorstel te formuleren voor de invulling van de 5% ecologische infrastructuur in de haven
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen Uitvoering: vzw Natuurpunt Antwerpen-Noord
Evt. Partners	Natuurpunt Wase Linkerscheldeoever
Juridische status	Studie
Projectstatus	Deelstudie kaderend en geïnitieerd vanuit strategisch plan rechterscheldeoever
Gebied en schaal	Haven Antwerpen (zowel linker- als rechterschelde-oever).
Kosten van uitvoering en dekking	Ongekend
Korte beschrijving van het project	Vrijwilligers inventariseerden het gebied op zijn natuurwaarden (broedvogels, vlinders,...) in 2002. Deze inventarisatiegegevens werden ingevoerd in een GIS-systeem en inventarisatiekaarten worden opgemaakt. Alle gebieden die op zeer korte termijn een toekomstige economische invulling zullen krijgen, worden nadien uit deze potentiekaart geselecteerd. Op de ruimte die dan overblijft, moet dan aan de hand van de inventarisatiegegevens en de ligging van de bestaande natuurlijke structuur in en omheen het havengebied een afbakeningsvoorstel voor de ecologische infrastructuur uitgetekend worden. Daarnaast wordt er ook een draaiboek gemaakt van welke habitattypes in het havengebied prioritair zijn en op welke manier je deze habitats kan inrichten, verbeteren en beheren.
Contactpersoon	contactpersoon strategisch plan: Dienst Planning en Natuurbehoud van de Provincie Antwerpen,

	Pol Gobel - Van Damme Kon. Elisabethlei 22 2018 Antwerpen – mailto:dmn@admin.provant.be tel: ++32 32 405 720 contact studie: mailto:haven.natuurlijker@natuurpunt.be http://www.antwerpennoord.be/home/natuur/natuurgebieden/haven/indexa.html
--	---

C 11 HET BELANG VAN DE SCHELDEVERDIEPING

Naam project/plan/studie	Het belang van de Scheldeverdieping: economische, juridische en politieke context, ecologische impact en veiligheidsaspecten, september 2001
Doelstelling	Het aankaarten van het belang en het nut van een verdieping van de Schelde
Beleidsdomein	Economie – havenbeleid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toegankelijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer: Gemeentelijk havenbedrijf Antwerpen
Evt. Partners	-
Juridische status	nihil
Projectstatus	pleitnota
Gebied en schaal	Haven Antwerpen (zowel linker- als rechterschelde-oever) – Schelde Haven van Antwerpen als ‘poort’ voor Vlaanderen (cfr. RSV): regionaal belang
Kosten van uitvoering en dekking	Ongekend
Korte beschrijving van het project	Deze pleitnota tracht argumenten aan te brengen om een verdieping van de Schelde te verantwoorden en de dringende noodzaak hiervan aan te tonen. Hiervoor worden volgende aspecten benaderd: - de kosten en baten van deze verdieping; - de relatie van de tussen de haven van Antwerpen enerzijds en de havens Vlissingen en Zeebrugge anderzijds; - het effect op de natuurlijkheid; - het effect op de veiligheid; - de juridische context.

Contactpersoon	Haven van Antwerpen Entrepotkaai 1 2000 Antwerpen Jan Blomme – tel 03/205.22.40
-----------------------	--

D 01 LTV ONDERZOEK EN MONITORING

Naam project/plan/studie	LTV O&M, lange termijn onderzoek en monitoring in het kader van de realisatie van de langetermijnvisie 2030 Schelde-estuarium, studie, overheid
Doelstelling	Komen tot gemeenschappelijk Nederlands-Vlaams lange termijn onderzoek en monitoring ter realisatie van de visie 2030 en in het kader van de beoogde toekomstige samenwerking op beleid en beheer tussen Nederland en Vlaanderen mbt het Schelde-estuarium.
Beleidsdomein	Milieubeheer, gemeenschappelijk beleid en beheer.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Sterke koppeling met ProSes. In memorandum van Vlissingen staan LTV O&M en ProSes als de twee vervolg projecten. De eerste 2-3 jaar wederzijdse communicatie, later zal LTV O&M deel werk ProSes oppakken.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer is de Technische Schelde-Commissie. Secretarissen zijn C. de Villeneuve DGW Den Haag en Josef Van Hoof AWZ Antwerpen
Evt. Partners	Opdrachtgevers Nederland zijn DGW, DGG, LNV, RWS Opdrachtgevers voor Vlaanderen zijn AWZ en AMINAL.
Juridische status	niet van toepassing
Projectstatus	plan van aanpak goedgekeurd door TSC. Eerste projecten voor 2003 goedgekeurd door TSC.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Locatie is het Schelde-estuarium inclusief de kustzone dwz het hele buitendijkse gebied dat onderhevig is aan getij.
Kosten van uitvoering en dekking	Kosten worden betaald voor 50% Nederland en 50% Vlaanderen en wel door de opdrachtgevers. Zie hierboven.

Korte beschrijving van het project	Kennisonwikkeling en opzet monitoring op het terrein van veiligheid, toegankelijkheid, natuurlijkheid, recreatie, visserij, sociaal-economie voor de korte, middellange en lange termijn.
Contactpersoon	Naam, telefoonnummer en e-mailadres van de contactpersoon voor dit project/plan/studie. dr. G.T.M. van Eck RWS-RIKZ-ABD Postbus 8039 4330 EA Middelburg Nederland. tel. 0118 672234 g.t.m.veck@rikz.rws.minvenw.nl ir. K. Mergaert AWZ-MT Tavernierkaai 3 2000 Antwerpen tel 03 2220818 koenraad.mergaert@lin.vlaanderen.be

D 02 NATUURRAPPORT 2001 IN EEN NOTEDOP

Naam project/plan/studie	Natuurrapport 2001 in een notedop Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid.
Doelstelling	Het vooruithelpen van de verschillende beleidsinstanties om de grote knelpunten waarmee de natuur in de huidige leefomgeving wordt geconfronteerd nog krachtadiger aan te pakken. Daarnaast wil het natuurrapport (NARA) een referentiewerk zijn in de kennisopbouw rond de natuur in Vlaanderen.
Beleidsdomein	Natuur
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Natuurlijkheid
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Instituut voor Natuurbehoud
Evt. Partners	auteurs, lectoren en stuurgroepleden Overheidsinstellingen: APS, AWV, ALT, AMINAL(verschillende afdelingen), Dienst voor Onderwijsontwikkeling, MiNa-Raad, Provincie Oost-Vlaanderen – dienst NME, Provincie West-Vlaanderen – dienst NME, Provincie Brabant– dienst NME, Provinciale Visserijcommissie Limburg, Provinciaal Instituut voor Milieueducatie, SERV, Stad Gent, Openbare instellingen: VLM, VMW, VMM-MIRA, VMM
Juridische status	Via het Natuurdecreet (1997) is opgedragen aan het instituut om tweejaarlijks te rapporteren over de toestand van de natuur in Vlaanderen
Projectstatus	NARA vormt samen met MIRA een belangrijke wetenschappelijke basis voor het Vlaamse beleid inzake milieu en natuur. Bovendien fungeert het als inventarisatie in het raam van het Biodiversiteitsverdrag (Rio de Janeiro, 1992) en ondersteunt het de verslaggeving over de uitvoering van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Regionaal ondersteunende referentie

Kosten van uitvoering en dekking	--
Korte beschrijving van het project	Het rapport bevat - een beschrijving en beoordeling van de toestand en de evolutie van de natuur (voor verschillende soorten, biotopen(o.a. waterlopen) en landschappen (o.a. Zeeschelde en diverse valleigebien) - een analyse en een evaluatie van de herstel- en verstoringsprocessen (o.a. verwerving van natuurgebieden, natuurbeheer en natuurinrichting; - een evaluatie van de relatie mens-natuur (draagvlak); - een beleidsevaluatie (totstandkoming VEN/IVON, vogel- en habitatrichtlijngebieden, vregunningenbeleid en natuur in ruimtelijk beleid). Een uitgebreide literatuurlijst is toegevoegd.
Contactpersoon	vu: Eckhart Kuijken, Algemeen directeur van het Instituut voor Natuurbehoud, Kliniekstraat25 B-1070 Brussel telefoon: 02-558.18.34, fax. 02/558.18.05, e-mail: info@instnat.be; website: http://www.instnat.be

D 03 ZEEKENNIS

Naam project/plan/studie	ZEEKENNIS, kennisontwikkelingsproject, overheid;
Doelstelling	Het leveren van kennis op het gebied van waterbeweging, morfologie en ecologie, en de samenhang daartussen, die nodig is om de beheers- en beleidsvragen op het gebied van Veiligheid, Toegankelijkheid en Natuurlijkheid te kunnen beantwoorden
Beleidsdomein	Beheer en beleid rond Westerschelde
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Het project is speciaal opgezet om kennis voor ontwikkelingsschets 2010 te ontwikkelen, Alleen gericht op de Westerschelde, maar samenwerking met K2005 Ws om moding er bij te betrekken. Belangrijke input voor natuurlijkheid door onderzoek naar ecomorfologische relaties voor de Westerschelde. Ook gericht op toegankelijkheid o.a. stort- en zandwincriteria. Op veiligheid gericht op verklaring ontwikkeling waterstanden door verdiepen.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Opdrachtgever; RWS directie Zeeland Oprachtnemer: RWS RIKZ
Evt. Partners	Zie boven
Juridische status	Geen juridische status.
Projectstatus	Project is in uitvoering, start begin 2001 en einde december 2005
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Westerschelde vanaf Nederlands/Belgische grens tot lijn Vlissingen/Breskens
Kosten van uitvoering en dekking	Totaal project 3,3 miljoen EURO (verdeeld over 5 jaar)

Korte beschrijving van het project	Aangezien economie, natuur en bescherming tegen overstroming in het Schelde-estuarium zo met elkaar verbonden zijn moet in het beheer integraal met deze aspecten rekening worden gehouden. De beheerder van de Westerschelde, RWS-Directie Zeeland, moet de verschillende belangen afwegen en een evenwicht tussen deze belangen zien te vinden. In de Lange Termijn Visie Schelde-estuarium zijn daarom drie belangrijke functies aan het estuarium toegekend: 1) Toegankelijkheid van de Schelde havens, 2) Veiligheid tegen overstromen en 3) Natuurlijkheid van het fysisch en ecologisch systeem. Streven is deze functies zo optimaal mogelijk te laten samengaan. Nederland en Vlaanderen zijn overeengekomen dat het in stand houden van de fysieke kenmerken van het Schelde-estuarium hiervoor een harde randvoorwaarde is Het integrale waterbeheer van de Westerschelde heeft voor het waarborgen en afstemmen van de bovenstaande functies kennis nodig over het functioneren van het fysisch en ecologisch systeem. Hoe sturen autonome factoren en ingrepen het fysisch systeem, welke fysisch factoren sturen het ecologisch systeem en hoe werken veranderingen in het fysisch systeem door in de ecologie. Hiervoor is het kennisontwikkelings project Zeekennis opgezet. Onderzoek op het gebied van morfodynamica en ecologie van de Westerschelde staat hierin centraal. Inzicht in de fysische en ecologische processen, zodat voorspellingen en/of uitspraken gedaan kunnen worden over de richting waarin het Westerschelde estuarium zich ontwikkelt, onder invloed van ingrepen en autonome factoren, is in hoofdlijn het gewenste eindresultaat van het project.
Contactpersoon	RIKZ: Bart Kornman (0118-672280) of Jaap Graveland (0118-672283)

D 04 MOVE

Naam project/plan/studie	MOVE, Monitoring Verruiming Westerschelde; overheidsproject.
Doelstelling	Het doel van het project MOVE is: - Monitoren van de effecten van de verruimingswerken; baggeren en storten. - Evalueren van het bagger-, stort- en zandwinbeleid Op een zodanige manier, dat: - Er een signalering is van de actuele ontwikkelingen ten behoeve van het dagelijks beheer. - Er advies gegeven kan worden voor het zandwinbeleid en de te volgen bagger en stortstrategie. - De kennis van het systeem wordt vergroot om de gevolgen van toekomstige ingrepen beter te kunnen voorspellen.
Beleidsdomein	Waterbeheer, monitoring, evaluatie bagger-, stort- en zandwinbeleid.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Monitort de mogelijke effecten van de verruiming 48'/43' en evalueert het bagger- en stortbeleid zoals dat na de tweede verruiming is aangehouden. Met deze gegevens kan de kennis van het systeem worden vergroot om daarmee de invloed van toekomstige ingrepen beter te kunnen voorspellen. Bijvoorbeeld zal de in het kader van MOVE verzamelde data gebruikt gaan worden om morfologische modellen te verifiëren.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Initiatiefnemer is Rijkswaterstaat, Directie Zeeland. Er is een projectgroep waarin leden zitten die komen van Rijkswaterstaat, directie Zeeland (afdeling AXW), het RIKZ en de meet- en informatiedienst Vlissingen (AXM).
Evt. Partners	Zie boven
Juridische status	Voor uitvoering van de tweede verdieping is destijds geen MER uitgevoerd, maar is een noodwet in het leven geroepen, die stelde dat er dan in ieder geval een Monitoringsprogramma moest komen (dat is dus MOVE geworden) en een natuurcompensatieprogramma.
Projectstatus	Het RIKZ is thans bezig met het schrijven van een tussentijds evaluatierapport, dat in juni 2003 zal verschijnen. Het doel van dit evaluatierapport is als volgt:

	• ontwikkelingen signaleren (middels de aan MOVE ten grondslag liggende hypothesen toetsen en het denkmodel aanscherpen) • evaluatie van het huidige bagger-, stort- en zandwinbeleid (en eventueel aanbevelingen doen richting de beheerder voor aanpassing van het beleid) Het project zal in 2006 worden afgesloten met een eindrapportage. Tot die tijd zal echter elk jaar een zogenaamde datarapportage verschijnen, waarin de meest recente monitoringsgegevens worden gepresenteerd. Vervolgens zal er ook nog een tussentijdse rapportage verschijnen, waarin de waargenomen ontwikkelingen nader worden beschreven en geanalyseerd en waarin het bagger-, stort- en zandwinbeleid worden geëvalueerd.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het project betreft de gehele Westerschelde op Nederlands grondgebied, inclusief het mondingsgebied.
Kosten van uitvoering en dekking	In 2003 is er tot nu toe in totaal 408 k€ voor MOVE uit de V&W begroting beschikbaar, waarvan 214 k€ voor personele inzet en 194 k€ voor uitbestedingen. Halverwege 2003 zal voor de periode tot het eind van het project in 2006 nieuwe protocollen worden opgesteld.
Korte beschrijving van het project	Tengevolge van het 'Verdrag inzake de verruiming van de vaarweg in de Westerschelde', dat in 1995 is gesloten tussen Nederland en België, heeft medio 1997 tot medio 1998 de Vlaamse overheid de verruiming van de vaarweg naar Antwerpen tot 48'/43' uitgevoerd. Dit houdt in dat de drempels in de vaargeul tot het mondingsgebied van de Westerschelde zijn verlaagd met ongeveer 1,5 m en dat de vaargeul plaatselijk werd verbreed met enkele tientallen meters. Deze activiteiten zullen effect hebben op het fysisch, biologisch en chemisch functioneren van het watersysteem. Teneinde de omvang van deze gevolgen van de verruiming voor de Westerschelde en het moningsgebied in kaart te brengen en het beheer daarop aan te kunnen passen is door de Directie Zeeland het project MOVE (MOnitoring VERdieping Westerschelde in het leven geroepen. Het RIKZ aandeel in dit project, onder de naam ZEEMOVE, is met name gericht op databeheer, evaluatie en advies. De basis van MOVE ligt in het verzamelen van gegevens omtrent de fysische, ecologische en chemische veranderingen van het

	systeem. Daarnaast wordt ook onderzoek uitgezet naar de gevolgen van de verruimingswerkzaamheden. De resultaten van het onderzoek en de data uit het monitoringsprogramma worden gebruikt voor het evalueren van het bagger- en stortbeleid van de verruiming van de Westerschelde. Tevens heeft MOVE een belangrijke signalerende - en adviserende functie van de actuele ontwikkelingen ten behoeve van het dagelijks beheer. Het is de bedoeling dat binnen MOVE de kennis van het Westerscheldesysteem wordt vergroot zodat de gevolgen van toekomstige ingrepen beter voorspelt kunnen worden.
Contactpersoon	Gert-Jan Liek Rijksinstituut voor Kust en Zee / RIKZ, afdeling Advies en Beleidsanalyse Delta Postbus 8039 4330 EA Middelburg ? 0118 67 23 13 ? 0118 65 10 46 ? g.a.liek@rikz.rws.minvenw.nl

D 05 KUST2005 / K2005*Westerscheldemond

Naam project/plan/studie	Programma KUST2005; project K2005*WSmond; project; overheid.
Doelstelling	KUST2005 stelt zich ten doel om morfologische kennis te verzamelen om daarmee Rijkswaterstaat te adviseren bij het duurzaam beheren van de zandvoorraad van het Nederlandse kustsysteem en het toetsen van kustplannen en evalueren van uitgevoerde kustplannen. Het project K2005*WSmond richt zich hierbij op de monding van de Westerschelde.
Beleidsdomein	Integraal waterbeheer hoofdwatersystemen; kustveiligheid.
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid op regionale schaal met de focus op waterbeweging en morfologie; focus op monding Westerschelde, d.w.z. westelijk van de lijn Vlissingen-Breskens.
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Opdrachtgevers van KUST2005 zijn de regionale kustdirecties van Rijkswaterstaat (DNN, DNH, DZH, DZL, DNZ), het hoofdkantoor van Rijkswaterstaat en de DG-Water.
Evt. Partners	Zie boven.
Juridische status	Geen wettelijke status.
Projectstatus	Het project is gestart in 2000 en loopt door tot 1 januari 2005.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het gaat binnen K2005*WSmond specifiek om het mondingsgebied van de Westerschelde. Hoewel het programma betrekking heeft op het gehele Nederlandse kustsysteem, wordt binnen het project K2005*WSmond naar de gehele monding gekeken, dus ook naar het Belgische deel.
Kosten van uitvoering en dekking	Opdrachtgevers dragen allen bij aan de financiering van KUST2005. In 2003 is naar verwachting voor K2005*WSmond een bedrag beschikbaar gesteld van k€ 265.
Korte beschrijving van	KUST2005 draagt enerzijds bij aan de ontwikkeling van (morfologische) kennis van het Nederlandse kustsysteem, anderzijds

het project	levert het programma een bijdrage aan de beantwoording van concrete beheersvragen van de regionale Directies van Rijkswaterstaat. Morfologische kennisthema's binnen KUST2005 op regionale schaal zijn: • Zandtransportpaden • Geul/plaat/kust interactie • Evenwichtsrelaties Voor K2005*WSmond vertaalt dit zich in onderzoek naar zandtransport in de monding (middels een tracerproef in het Oostgat), advisering en onderzoek rond erosie van de zuidwestkust van Walcheren (analyseren van grootschalige geulwandsuppleties), advisering over de invloed van grootschalige ingrepen in het mondingsgebied (zoals verruimen cq. verleggen scheepvaartgeulen) op de morfologie van het systeem (middels interpretatie van modelresultaten) en bestudering van de zandhuishouding van Westerschelde en monding (geïntegreerde zandbalans Westerschelde en monding, inclusief het Belgische deel). Op onderdelen die tevens betrekking hebben op de Westerschelde (bijvoorbeeld de zandbalans) wordt nauw samengewerkt met het project ZEEKENNIS.
Contactpersoon	Programmaleider KUST2005: dr. D.W. Dunsbergen, 070-3114233, D.W.Dunsbergen@rikz.rws.minvenw.nl Contactpersoon K2005*WSmond: ir. G. Nederbragt, 070-3114208, G.Nederbragt@rikz.rws.minvenw.nl

D 06 PROJECT NAUTILUS

Naam project/plan/studie	Nautilus, <u>N</u> autische begeleiding, zout <u>i</u> ndringing in estuaria, optima <u>l</u> isatie red <u>u</u> ctieniveau bij beheerslodingen en <u>s</u> tormvloedvoorspelling overheidsproject.
Doelstelling	Het project Nautilus maakt producten op waterloopkundig gebied voor de ondersteuning van: nautisch en technisch vaargeulbeheer, zeescheepvaartbegeleiding, stormvloedvoorspellingen, sluitingsbeheer stormvloedkeringen, zeebodemdieptemetingen, beheer van zeespuisluizen, beheersvragen van zoutindringing en beheers- en beleidsvragen bij nieuwe werken.
Beleidsdomein	Waterveiligheid
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Ontwikkeling waterbewegingsmodellen voor het voorspellen waterstanden en in de komende jaren misschien van stromingen en korte golven in de Westerschelde Veiligheid tegen overstromingen
Initiatiefnemer, verantwoordelijke (met NAW-gegevens)	Opdrachtgevers zijn: DNH, DNZ, DZL, DZH, DGW, GHR. Verantwoordelijk is RIKZ in opdrachtgevers van de meeste kustdirecties, het gemeentelijk havenbedrijf Rotterdam, en het hoofdkantoor ten behoeve van de SVSD.
Evt. Partners	Naast bovenstaande deelnemers zijn de gebruikers de Marine en het Gemeentelijk havenbedrijf Amsterdam.
Juridische status	Leverancier van producten die niet op de markt te koop zijn en waarmee informatie kan worden geproduceerd welke van belang is voor de ondersteuning van vele toepassingen waaronder de levering van het waterbewegingsvoorspelmodel van de stormvloedwaarschuwingdienst
Projectstatus	Nautilus stopt medio 2004, het hoofdproducten modelinstrumentarium is dan opgeleverd. Vervolg van het project is wel voorzien, start medio 2004, indien een vervolg project wordt goedgekeurd.
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Het betreft het westelijk deel van de Europese wateren en dus ook alle Nederlandse zoute wateren inclusief de Scheldes en het Waddengebied.
Kosten van uitvoering	Alle opdrachtgevers betalen voor een deel mee, het grootste deel van de 1,3 miljoen euro wordt betaald uit overheidsgelden en

en dekking	een klein deel komt uit de private sector.
Korte beschrijving van het project	Met de producten van Nautilus kan informatie worden geproduceerd welke van belang is voor de ondersteuning bij: - nautisch en technisch vaargeulbeheer, - stormvloedvoorspellingen, - het bepalen van optimale tijdstippen van het sluiten en het openen van de stormvloedkering in de Oosterschelde, - het bepalen van het reductievlak bij beheerslodingen, - mogelijke kustuitbreidingen, zoals de 2e Maasvlakte, - mogelijk wijzigen beheer Haringvlietsluizen, aanpassingen Slikgat, - effect op stroomsnelheden en zoutindringing bij het verwijderen van de bodem-trapjeslijn in de Nieuwe Waterweg, - effecten van inrichtingsplannen in de Oosterschelde op de zout/zoet verdeling, - effecten van maatregelen in het kader van "ruimte voor de rivier" op het westelijk benedenriviereengebied, - adviesvragen op waterloopkundig gebied De producten, kennissystemen bestaan uit: Gebiedsschematisaties, rekenprogramma's (computermodellen) en data-assimilatie technieken om on-line meetwaarden te koppelen aan modellen. Met zo'n systeem is het mogelijk om operationele voorspellingen te verrichten. Een aantal van deze systemen draait bij het HMCZ in zeeland.
Contactpersoon	J.H. Andorka Gál projectleider Nautilus, RIKZ, afdeling OSV Den Haag, j.h.Andorka@rikz.rws.minvenw.nl (070-3114205)

D 07 PLEZIERVAART VLAANDEREN

Naam project/plan/studie	De pleziervaart op de bevaarbare waterwegen in Vlaanderen / overheid/ brochure
Doelstelling	Een beknopt overzicht van de reglementeringen – 6 ^e uitgave 2002
Beleidsdomein	Toerisme & recreatie
Relatie met de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium	Toerisme & recreatie
Initiatiefnemer, verantwoordelijke	Vlaamse Administratie Waterwegen en Zeewezen (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Leefmilieu en Infrastructuur)
Evt. Partners	Dienst voor de Scheepvaart, nv Zeekanaal en watergebonden grondbeheer Vlaanderen
Juridische status	Niet van toepassing
Projectstatus	Gepubliceerde publieksbrochure
Gebied en schaal (plus referentie met kaartmateriaal)	Gans Vlaanderen. Kaart in middenkatern met scheepvaartwegen en de beheersverdeling in het Vlaamse Gewest.
Kosten van uitvoering en dekking	Niet van toepassing
Korte beschrijving van het project	Nuttige brochure ivm bv. de scheepvaartregels en de bedieningstijden van sluizen en bruggen. Contactgegevens m.b.t. Afdeling Zeeschelde en Afdeling Maritieme Toegang. Zie ook www.lin.vlaanderen.be/awz
Contactpersoon	AWZ, Graaf De Ferrarisgebouw Koning Albert II-laan 20 – bus 5 – 1000 Brussel, tel.:02/553.77.66

Bijlage 4

Kaarten

LEESWIJZER KAARTEN

Er werden 4 kaarten aangemaakt. Drie kaarten geven de relatie van de geficheerde plannen, projecten en studies tot het ontwikkelingsperspectief voor de drie basisthema's voor het ontwikkelingsperspectief, met name:

- kaart 1. Natuurlijkheid
- kaart 2. Veiligheid
- kaart 3. Toegankelijkheid

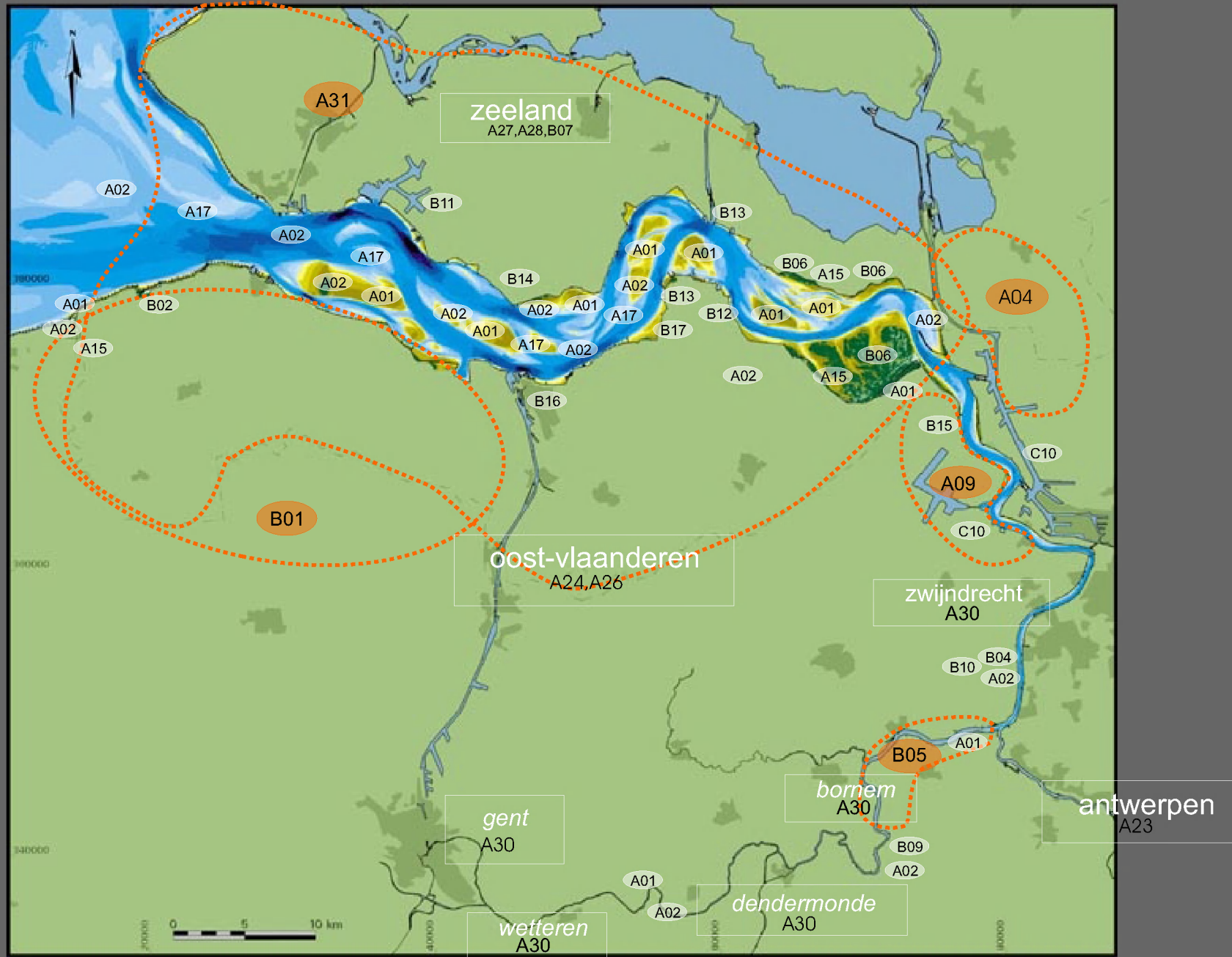
Een vierde kaart brengt de integrerende studies in beeld.

Op de kaarten werden de elementen met het fichenummer aangeduid. Lokaal afgebakende elementen zijn in het wit omringd. Plannen en projecten met een ruimere gebiedsomvang in het oranje, plannen verbonden met administratief afgebakende entiteiten (*gemeenten* en provincies) zijn aangegeven binnen een kader.

Van de gemeentelijke plannen (en meer bepaald de structuurplannen van de gemeenten in Vlaanderen op de kaarten 1 en 3) zijn enkel deze in kaart gebracht die reeds een ver gevorderd stadium van afwerking kennen.

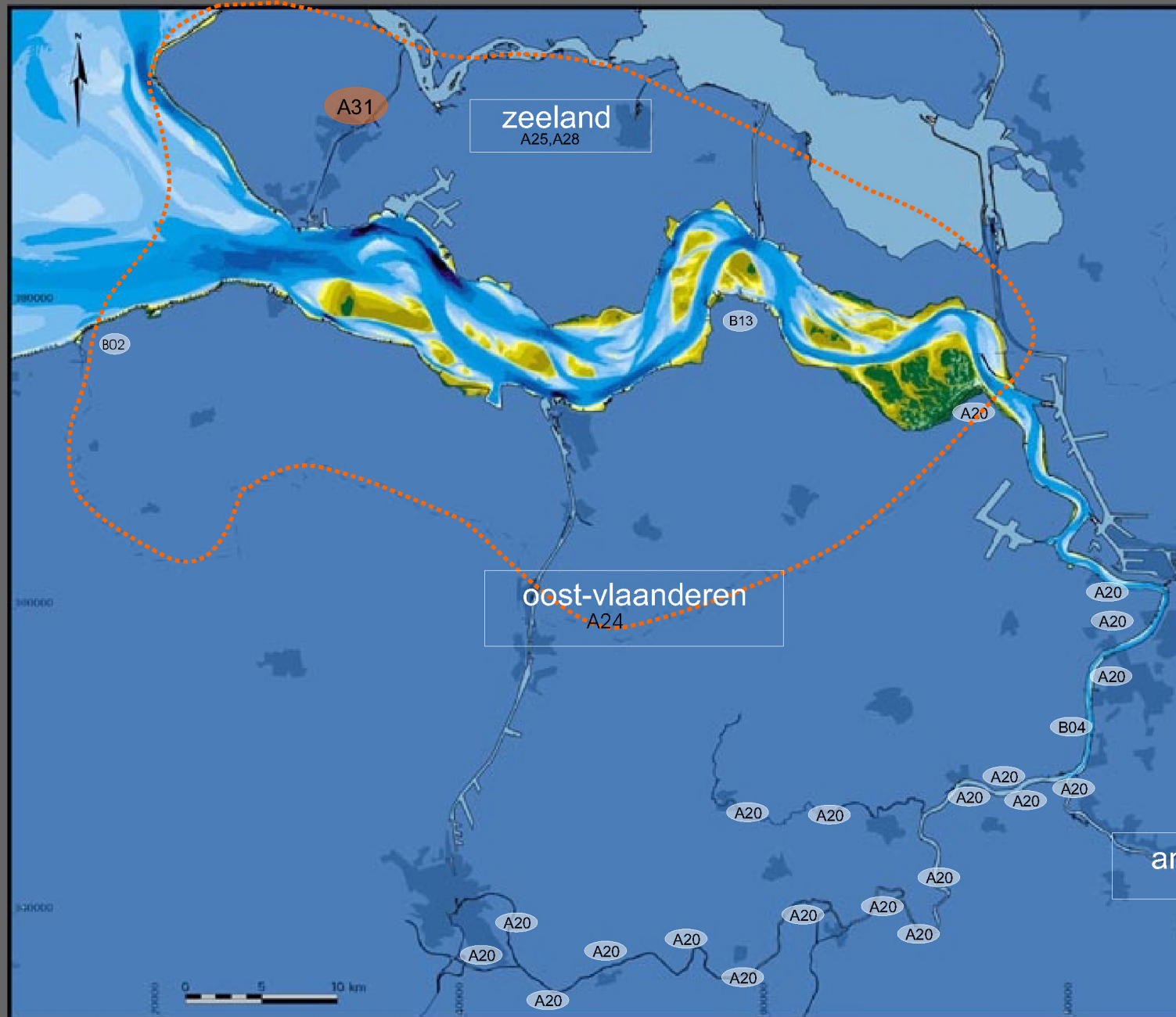
Op de vierde kaart met de integrerende elementen zijn alle gemeenten op kaart aangeduid.

het schelde-estuarium in het vizier kaart 1 : projecten, plannen en studies

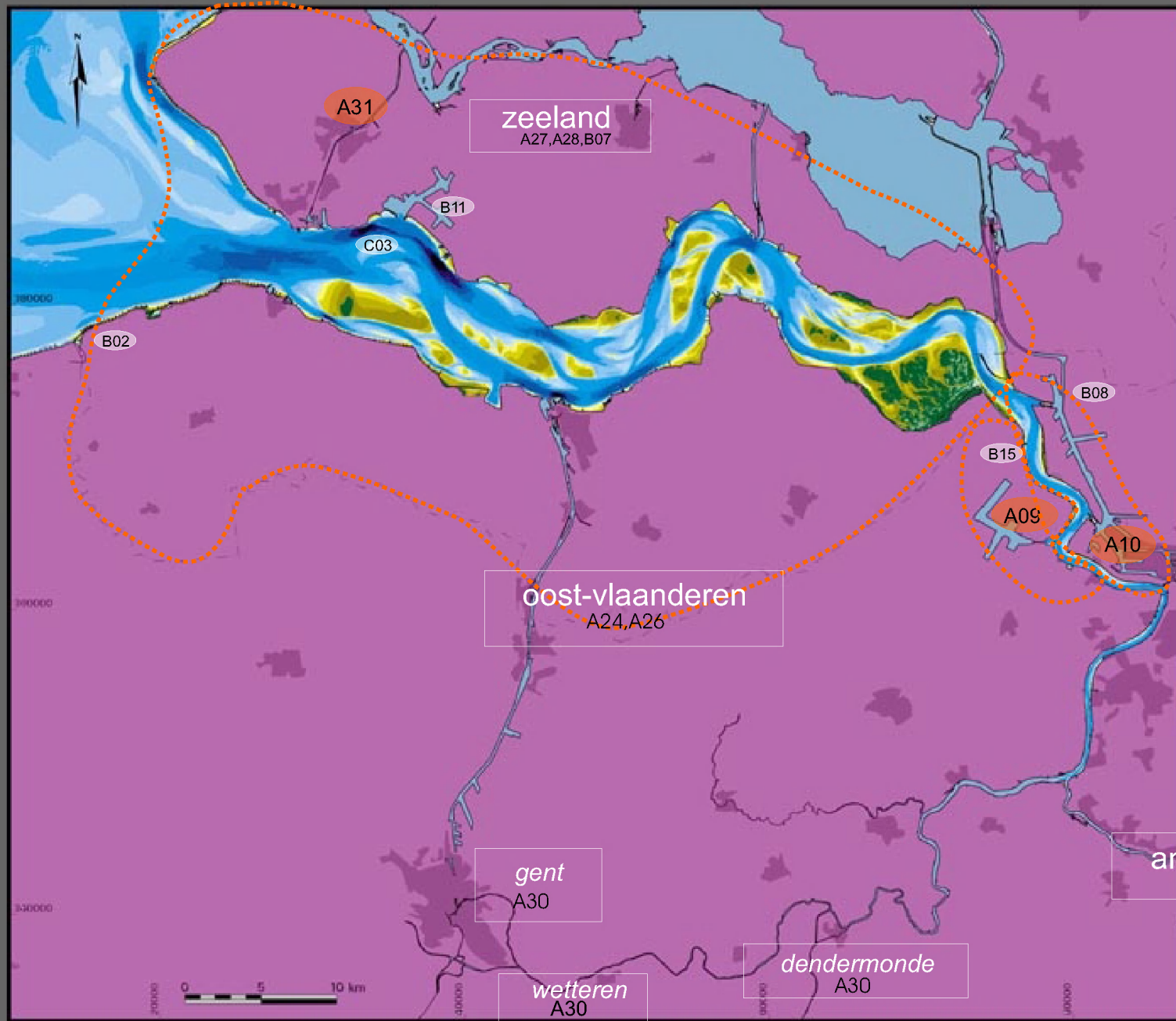
D-ELK-FRUCTAN

het schelde-estuarium in het vizier kaart 2 : projecten, plannen en studies

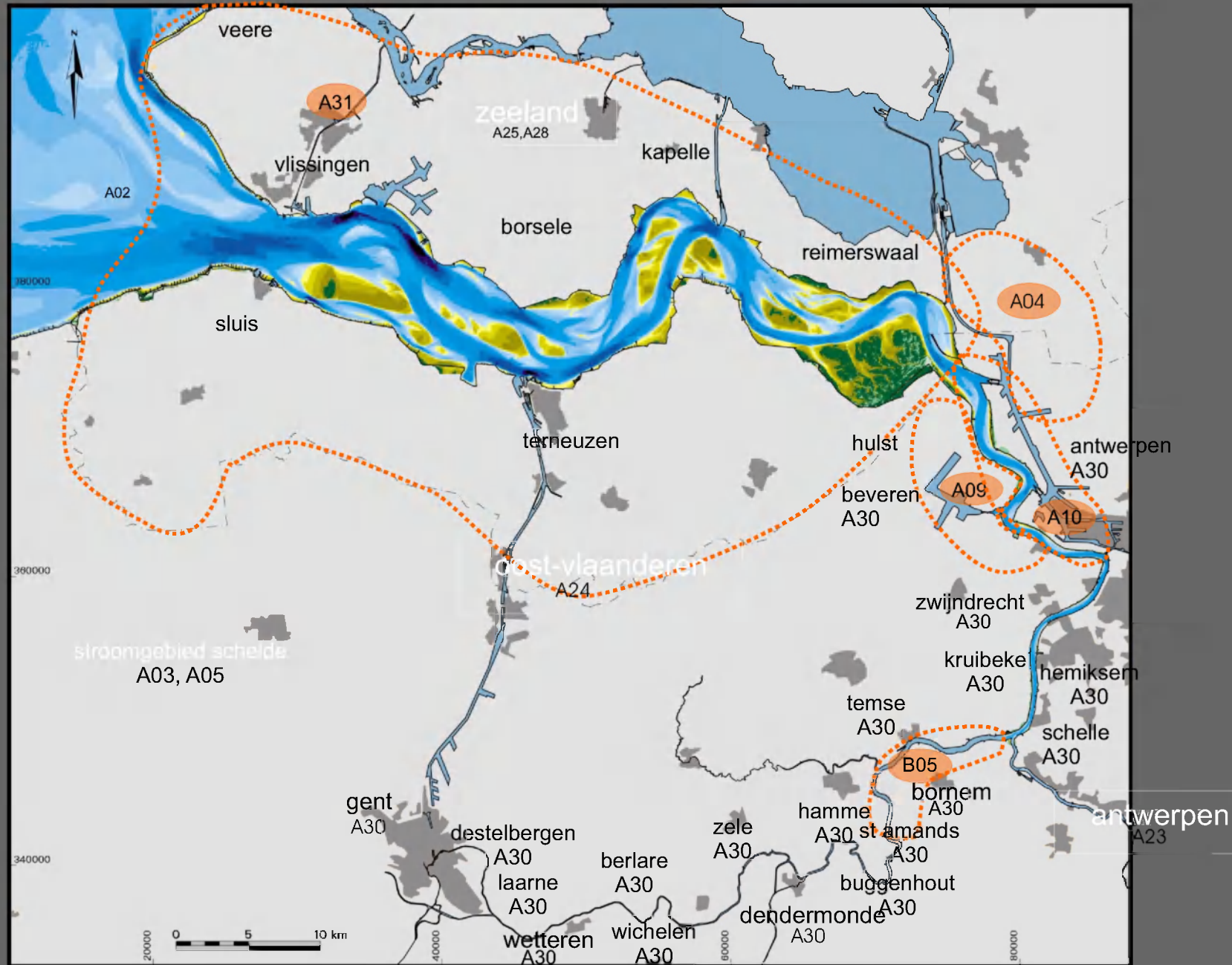
V
E
-
L
-
G
H
E
-
I
D

het schelde-estuarium in het vizier kaart 3 : projecten, plannen en studies

D-ΠIX-J-ΓΠXZAGMOH

het schelde-estuarium in het vizier kaart 4 : projecten, plannen en studies

IN-
ZICHT
KART